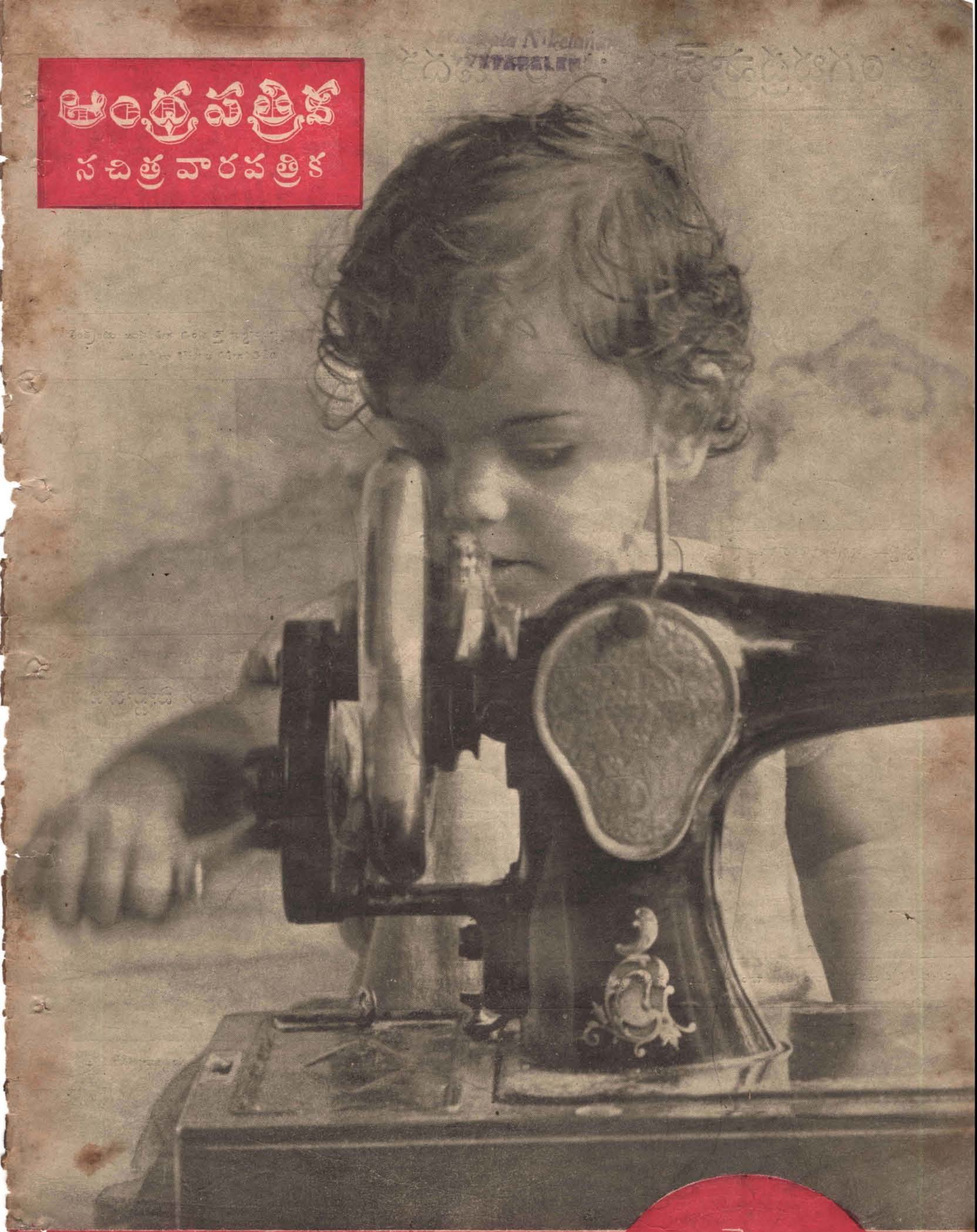

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వారపత్రిక

వెల
4 అణాలు

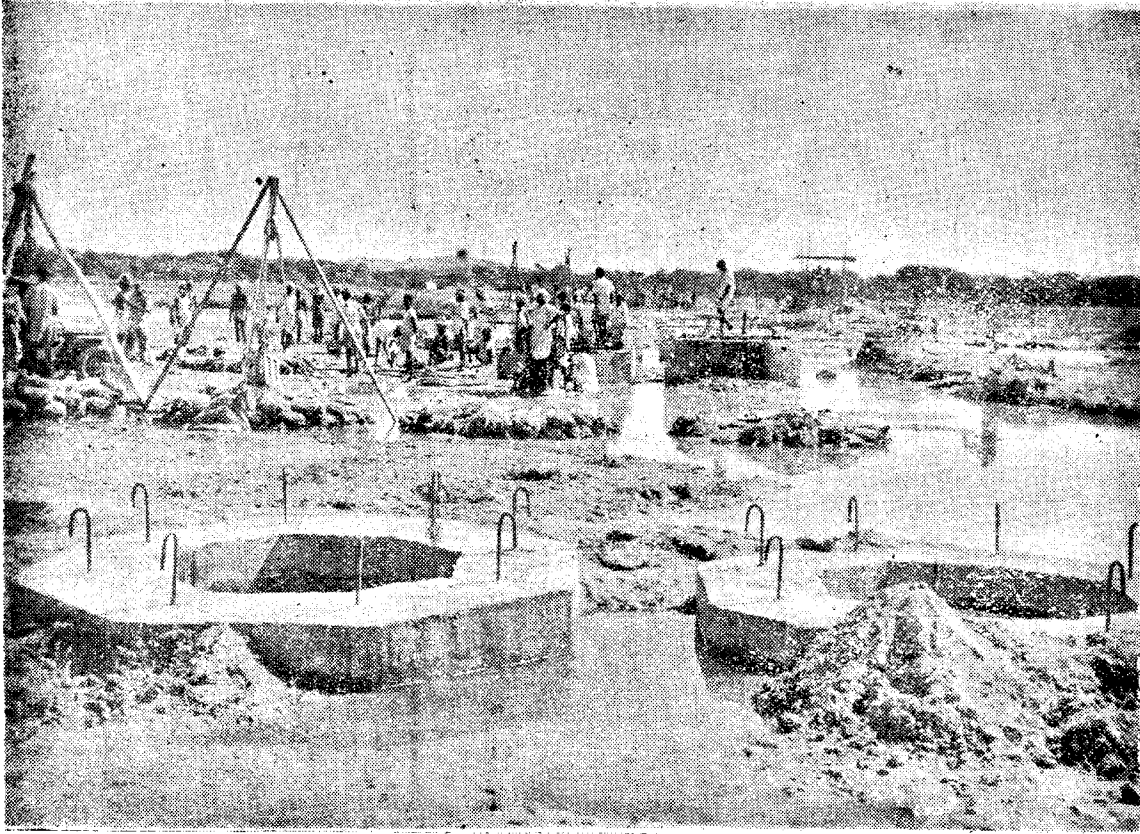
ANDHRA PATRIKA
ILLUSTRATED WEEKLY

సంపుటము 41

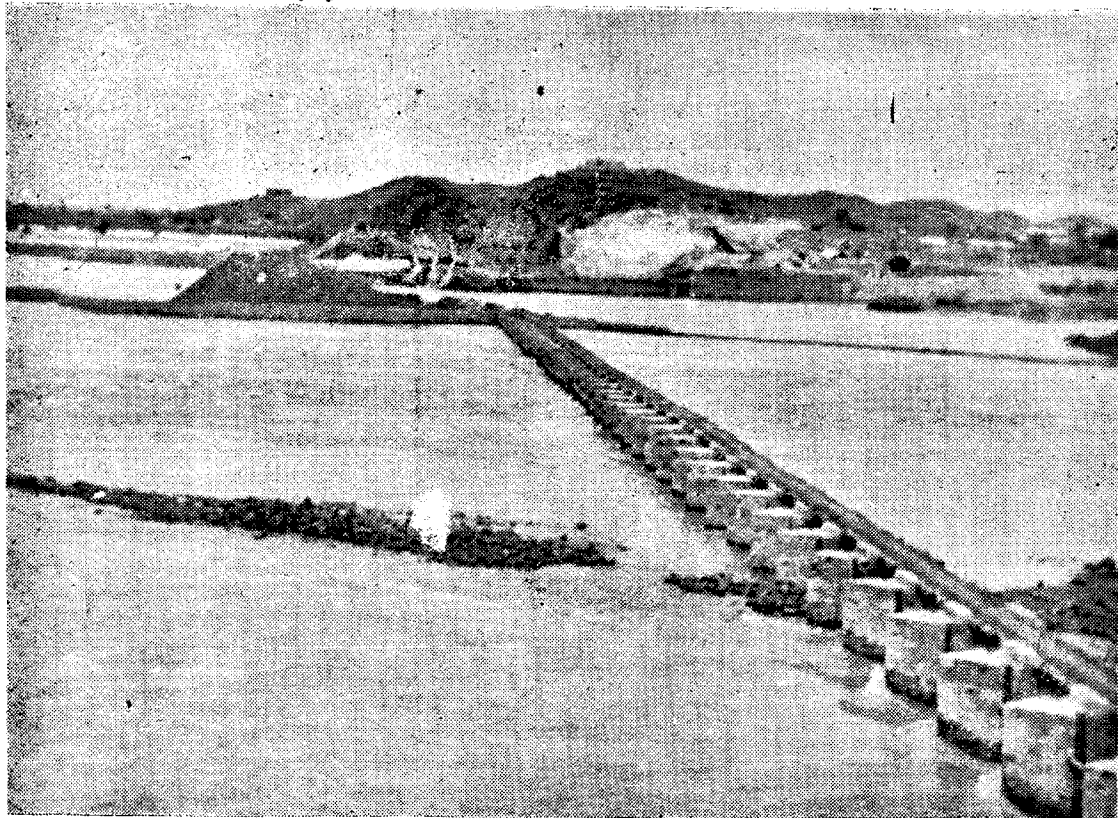
సంచిక 45

జూలై 27 1949

తుంగభద్రప్రాజెక్టు : నిర్మాణదశ

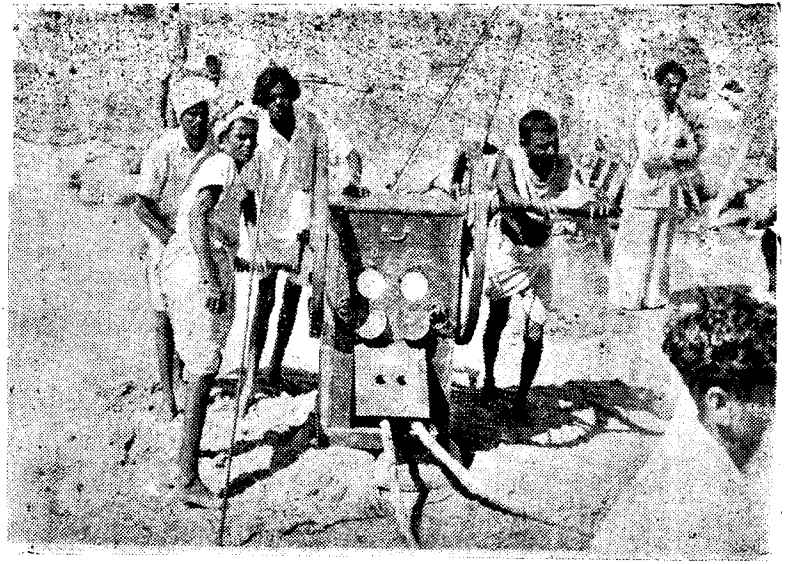
హుగరి ఆక్విడక్టు—తుంగభద్రలో రెవెల్ కాలువ ప్రాజెక్టుకు కేంద్రమిది. నదుల నీటిఅడుగు పునాదులునీయబానికి కట్టినవావు.

కరడలకు విచ్చిపోయిన కాఫర్ డాం. (అసలు డాం నిర్మాణంకోసం ప్రవాహాన్ని తాత్కాలికంగా ప్రక్కకు త్రిప్పే ఆడుకట్ట)

డాం నిర్మాణం కొరకు తవ్విన ఒక్కొక్కటి పైన పునాది. రైల్వేలోయవలె కనిపిస్తున్నది.

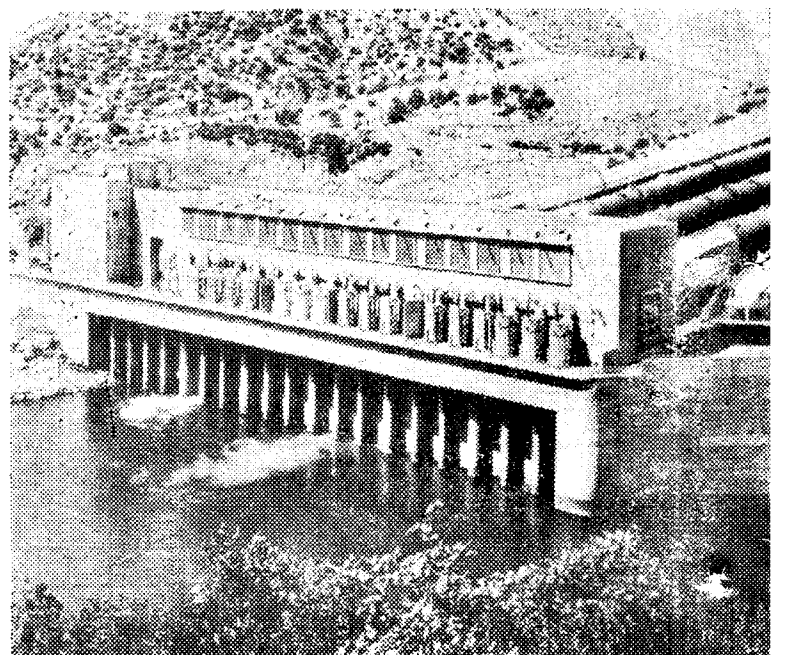

నీటిలో గొట్టాలద్వారా పై నుంచి గాలిసప్లయ యంత్రంలో విడిచినగాలిని బయటికి లాగేస్తారు.

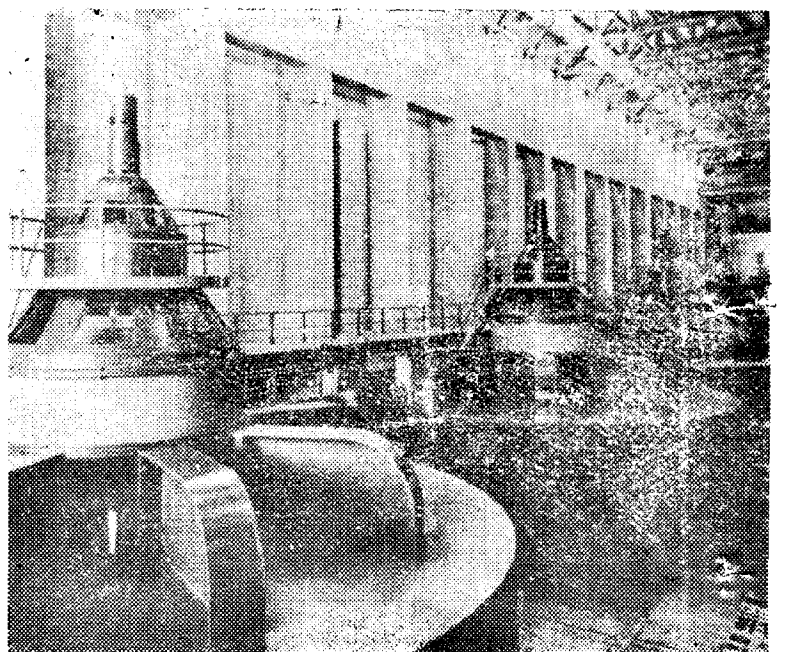

నీటిలో మునిగి పునాది బాటలు తివ్వడానికి కార్మికుని ముస్తలు.

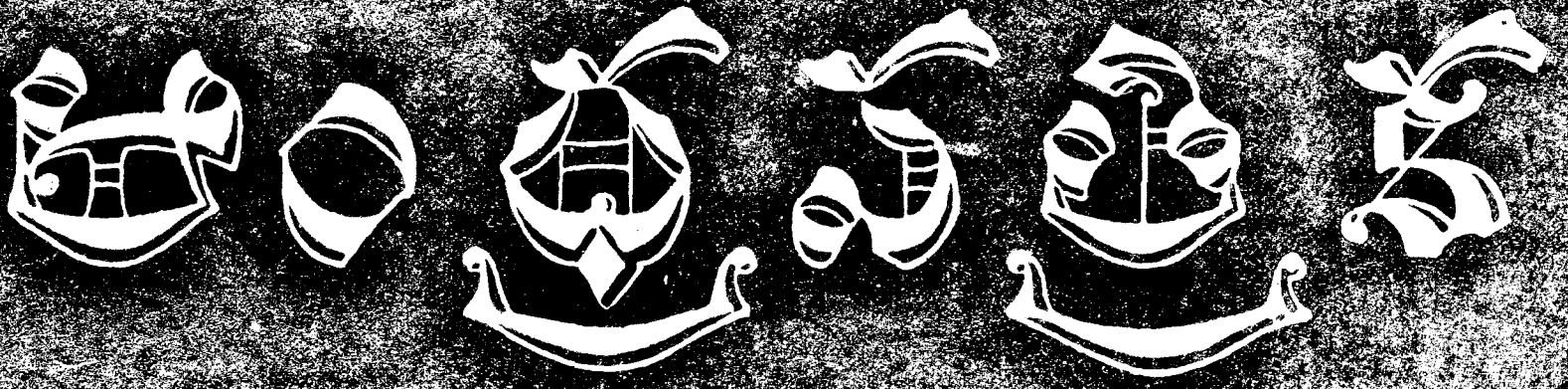
కాలిఫోర్నియాలో పాస్తాడాము

గంటకు వేల గాన్లు నీరుపోయే పాస్తాదాముకూములు.

డాం, పవరుప్లాంటులో, 75000 కిలోవాట్ల ఎలక్ట్రిసిటీ ఉత్పత్తి యంత్రాలు.

ప్రతిబుద్ధవారమున ప్రకటింపబడును

ఒరు లేయి యొసరించిన నరవర! యప్రియము తన మనసున కగుట
నెరులకు ను సేయకునికి పరాయణము పరమదర్మపథములకెల్లెడ.

—మహాభారతము

Founder : K. NAGESWARA RAO

విరోధి సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ విదియ బుడవారము

బిటిష్ సినిమాతార , యివ్రోసి మిచ్చెల్

ఆంధ్రవత్రిక

1949-వ సం॥ జూలై నెల 27-వ తేది బుధవారము

వ్యవసాయమరస్తు

రాష్ట్ర శాసనసభలు జమిందారీ బిల్లును ఆమోదించి దాదాపు సంవత్సరము కావచ్చుచున్నది. కాని అది ఎప్పుడు ఏ విధముగ అమలు జరుగునో రాష్ట్రవెన్యూ మంత్రి కైనను తెలిసినట్లు కన్పించదు. రాష్ట్రమునందలి ఎన్నేటన్నింటి సర్వే పూర్తి అయినట్లు కూడ తోచదు. ఐరిషరము చెల్లించు విషయమున రాష్ట్రప్రభుత్వ మంతవరకు ఒక నిర్ణయమునకు వచ్చియుండలేదు. న్యాయపాలన, కార్యనిర్వహణ శాఖల విభజన విషయమునను ప్రభుత్వ నిర్ణయము ఇదే స్థితిలో నున్నది. జమిందారీ రద్దుబిల్లు ముందుగ కృష్ణాజిల్లాయందు అమలుకు రాగలదని ప్రకటించబడినట్లే ఈ న్యాయపాలన, కార్యనిర్వహణ శాఖల విభజన రెండు మూడు మాసములలో కొన్ని ప్రాంతములందు అమలు జరుగ గలదని ఇటీవలనే న్యాయశాఖామంత్రి వెల్లడించెను. స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖామంత్రి ప్రతిపాదించిన పంచాయతీబిల్లు సెలక్టు కమిటీఎదుట నున్నది. ఈ విధముగ అనేక సంస్కరణలకు సంబంధించిన శాసనములు, బిల్లులు పడియుండ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు ఇప్పుడు వ్యవసాయమును ఒక ప్రత్యేకమగ వృద్ధిచేసి 'రైతాంగమును, సేద్యమును' సంస్కరింప సంకల్పించిరి. బిల్లు ఉద్దేశ్యములు- ఈ వారము ఫోర్టు సెంట్రాల్ జైల్ గెజిట్ లో బిల్లువివరములు ప్రకటించబడినవి-ఉద్దేశ్యమైనవే. వ్యవసాయమును ఒక ప్రత్యేకమగ పరిగణింపవలెనను ఆలోచన ఇన్ని శతాబ్దములకైనను అధికారవర్గమునకు కలుగుట సంతసింపతగ్గ విషయము. కాని వ్యవసాయాభివృద్ధికి ఈ బిల్లునందు ప్రభుత్వము సూచించిన మార్గములు ఎంతవరకు ఉపయోగపడగలవు? ప్రభుత్వ మనుసరింపదలచిన విధానము పట్టాదారులకు, కౌలుదారులకు, వ్యవసాయకార్మికులకు ఎంతవరకు న్యాయము చేయగలదు? మొదలగు ప్రశ్నలకు వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి యైనను తృప్తికరమైన సమాధానములు నివ్వజాలరు.

1947 వ సంవత్సరములో అఖిల

భారత కాంగ్రెసు ఆర్థిక శాఖవారు చేసిన సూచనలను పురస్కరించు కొని బ్రిటిష్ వ్యవసాయ శాసనమును అనుసరించి తామి బిల్లును తయారు చేసినట్లు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఈ రెండు సంవత్సరములలో అనేక మార్పులు జరిగినవి. భూమి అమరకపు విధానమునే మార్చి వేయటకు అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు విచారణ సంఘములను నియమించెను. డా॥ రాజేంద్రప్రసాద్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగ నున్నపుడు జమిందారీ రద్దు అనంతరము జరుగవలసిన భూమి అమరకపు సంస్కరణల సూచించుటకు డా॥ కుమారస్వామి అధ్యక్షులుగ ఏర్పడిన ఉపసంఘం ఈ వారము కార్యవర్గమునకు తమ నివేదికను సమర్పించి యుండిరి.

ఈ స్థితిలో వ్యవసాయమును మరమ్మతు చేయుటకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము పూనుకొనుట అంత సమర్థనీయముగ కన్పింపదు. పట్టాదారుగాని కౌలుదారుగాని వ్యవసాయమును చేయవలసిన తీరుగ చేయుట లేదని "అగ్రికల్చరల్ సూపర్వైజరు" అభిప్రాయపడిన ప్రభుత్వము కౌలుకు స్వస్తిచెప్పటకుగాని, పట్టాదారును తొలగించి ఆ పట్టాభూమిని స్వాధీనము చేసుకొనుటకు గాని ఏ న్యాయస్థానమూ అడ్డు చెప్పలేదని ఈ బిల్లు నిర్దేశించుచున్నది. కాళ్లు మార్చుటకు, పట్టాలను మార్చుటకు ఒక "అగ్రికల్చరల్ సూపర్వైజరు"కు అధికారము నిచ్చుట వలన ఎట్టి ప్రమాదములు రాగలవో ప్రభుత్వము ఊహించినట్లు కన్పించదు.

"అసలు సమర్థత తో వ్యవసాయమును ఏ విధముగ చేయవలెను? ఎట్లుచేసిన అది సవ్యముగ చేసినట్లుగును?" అన్నది బిల్లునందు స్పష్టము చేయబడలేదు. భూసారము చెడకుండ, పంటనాణ్యము పోకుండ సాధ్యమైనంత ఎక్కువ ధాన్యమునె పండించినను, మరొకరు, రసాయనిక ఎరువులను వేసి, ఇంకా ఎక్కువ పంటను పండించిన, ఇందు సరియైన పద్ధతిన సాగుచేసిన వారు ఎవరని ప్రభుత్వాభిప్రాయము?

ఏ పంట పండించవలెనను విషయమునే గాక, ఆ పంటను ఏ విధముగ, 'ఎంత' పండించవలెను, అన్న విషయమునుకూడ ప్రభుత్వమే నిర్ణయించి, ఆ నిర్ణయములను అమలు చేయును. ఏభూమిలో ఏ పంట పండునో "అగ్రికల్చరల్ సూపర్వైజర్"కు అయినను పూర్తిగా అంతటా దని చెప్పటకు వీలులేదు. ఈ బిల్లు వ్యవసాయ దారులకు ఎక్కువ పండించుటకు ప్రోత్సాహము నిచ్చుటకు బదులు పట్టాదారులకు-కౌలుదారులకు సంఘర్షణలను ప్రోత్సహించి, కొద్ది భూపసతి గల పట్టాదారులను పూర్తిగా తొలగించివేయగలదు.

పంటకు న్యాయమైన, గట్టుబాటైన ధరలను నిర్ణయించి ఆ ధరలు రైతులకు ముట్టునట్లు చేయుటకు ప్రభుత్వము చర్యలు తీసుకొననున్నట్లు ఈ బిల్లు సూచించుచున్నది. ముఖ్యముగ ఈ సంవత్సరము అనేక ప్రాంతములందు రైతులు తమ ధాన్యమునకు ప్రభుత్వము నిర్ణయించిన ధరలను పొందలేక పోయిరి. అట్టి అన్యాయము జరుగకుండ ప్రభుత్వ మేమియు చేయలేక పోయెను. ఇక ప్రభుత్వము ఈ విధమైన సంస్కరణలను అమలు జరుపుటలో ఎంతవరకు విజయమును సాధింపగలదో చూడవలసి యున్నది.

కాందిశీక సమస్య

భారత ప్రభుత్వము పరిష్కరింపవలసిన అనేక సమస్యలలో అహార సమస్య తరువాత అంత ప్రధానమైనది, అంత ప్రమాదకరమైనది కాందిశీక సమస్య. భారత, పాకిస్తాన్ ప్రతినిధుల సమ్మతి వైననే అయినను దేశవిభజన వారాత్తుగ జరిగినందువలన స్థాన భ్రష్టులైనవారికి పునరావాసము కల్పించు సమస్య ఎట్టి పరిష్కార మార్గము నైనను ప్రతిఘటించుచుండెను. కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వములు తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగించినను దాదాపు 10 లక్షల మంది శరణార్థులకు స్థిరనివాసమును, జీవనోపాధిని కల్పించుట అంత సులభమైన కార్యముగ పరిణమించ లేదు. తమ దుస్థితికి కాందిశీకులు వారి ప్రతినిధులు భారత ప్రభుత్వమును నిందించుట సహేతుకము గాకపోయినను, సహజమే ప్రధానమంత్రి పండిట్ నెహ్రూ దేశ విభజన జరిగిన కొంత కాలమునకు తూర్పు పంజాబ్ కాందిశీకులను ఓదార్చుటకు వెళ్ళియుండగా అచట ఒక ముదుసలి "ముందుగ ఈ జనాభా పరటా పూర్తిచేసుకొనక విభజనకు ఎట్లు అంగీకరించిరి?" అని ప్రశ్నింపగా ప్రధానమంత్రి నిరుత్తరుడయ్యెను.

మొన్న మొన్నటి వరకు పాకిస్తాన్ ప్రాంతములో దిగబడిపోయిన వారిని భారత దేశమునకు చేర్చుట ఒక బ్రహ్మాండమైన సమస్యగ నుండెను. కాందిశీకులు మాత్రము ప్రభుత్వముతో

సహకరించుటకు బదులు అధికారులు తమ కేసుయు చేసియుండలేదని విమర్శించుటలోనే కాలక్షేపము చేయుచుండిరి. వారి స్థితి హృదయవిదారకమైనదే. వారికి జీవనోపాధి, నివాసము కల్పించవలసినదే. కాని ఇన్ని లక్షల నిరాశ్రితులకు తిండి, బట్ట, ఇల్లు సమకూర్చుట ఎవ్వరికిని సాధ్యమైన పనిగాదు.

కాందిశీకుల ఈ విపరీత ధోరణికి తోడుగ పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వము అననుకూల విధానమును అనుసరించుటవలన భారత ప్రభుత్వ బాధ్యత అధికమైనది. కాందిశీకుల ఆస్తి విషయమై ఇప్పటికి దాదాపు సంవత్సరముగ భారత-పాకిస్తాన్ ప్రతినిధులమధ్య సంప్రదింపులు జరుగుచున్నవి. గత రెండు రోజులుగ న్యూఢిల్లీలో జరిగిన కాందిశీక మహాసభలో శ్రీ యన్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు చేసిన ప్రసంగములు కాందిశీక ఆస్తి సమస్యపరిష్కారము కాకపోవుటకు పాకిస్తాన్ వైఖరే కారణమని స్పష్టము చేయుచున్నది. పాకిస్తాన్ అట్టి వైఖరిని అవలంబించుటకుగల కారణములను కూడ శ్రీ గోపాలస్వామి అయ్యంగారు వివరించి యుండిరి. ఆ కారణములను భారత ప్రభుత్వము తొలగింపజాలదని, పాకిస్తాన్ సమాధానమునకు వచ్చునట్లు భారత ప్రభుత్వము చేయజాలదని కాందిశీకులు గ్రహించవలెను.

న్యూఢిల్లీ సమావేశములలో కాందిశీక ప్రతినిధులు చేసిన ప్రసంగములను జట్టి, వారి సమస్యలు పరిష్కారము కానందుకు విచారము కంటే భారత ప్రభుత్వము పాకిస్తాన్ యెడల అనుసరిస్తున్న సమాధాన వైఖరికే వీరు ఎక్కువగ బాధపడుచున్నట్లు కన్పించుచున్నది. అట్టి దృక్పథము ఈ సమస్యపరిష్కారమునకు ఎంత మాత్రము ఉపయోగపడదు. పాకిస్తాన్ లో భారతీయులు వదలి వేసి వచ్చిన ఆస్తికంటే, భారత దేశంలో పాకిస్తాన్ వెళ్ళినవారు వదలి వేసిన ఆస్తి చాల తక్కువ. కనుక పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వము చెల్లించవలసిన పరిహారము ఎక్కువగ నుండగలదు. పాకిస్తాన్ చెల్లించనిది, భారత ప్రభుత్వము ఇంత పరిహారమును చెల్లించజాలదు. పాకిస్తాన్ వెళ్లి పోయినవారి ఆస్తిని ఈ కాందిశీకులకు పంపకము చేసినను ఈ సమస్య పూర్తిగ తృప్తికరముగ పరిష్కారము గాదు.

అయినను భారత ప్రభుత్వము మున్నందు పాకిస్తాన్ నుండి రాబట్టుకొనవచ్చునను భావముతో ముందుగ కాందిశీకులకు కొంత పరిహారమివ్వ నిశ్చయించినది. అందుకు కాందిశీకులు సంతసింపవలసి యుండును. పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వము చేసిన అన్యాయమునకు, అక్రమమునకు భారత ప్రభుత్వమును నిందించి ప్రయోజనము లేదు. వీరు ప్రభుత్వముతో సహకరించిననే ఈ సమస్య అందరికీ తృప్తికరముగ పరిష్కారము కాగలదు.

నవల

నాకలాలి

విషయ ప్రసారదరావు

౬

హాస్టల్ గదికి చేరుకొన్న వెంటనే కాస్తేపు బలమీద నడుం ఆనించి ఆలోచిస్తూ పడుకున్నాడు. మనస్సుంతా కుమిలిపోతోంది తన అర్థకునిలాగే ప్రవర్తించాడు అక్కడినుంచి పారిపోయినట్టే అయింది

కాని అక్కడండి చేసే దేమిటి - ఆ వెపరి స్థితి మరింత అధ్యాత్మం చేయటమేకదా. ఏ మయిందో - ఏమి చెప్పకొందో - ఏమని నమ్మించిందో!

“గంగలో స్నానానికి వెళ్ళి వస్తున్నాను!” అతనికి చిరునవ్వు వచ్చింది అబద్ధం కాదు నిజం కాదు అదేకాబోలు ఆడదానిచూడటానికీ తీరు ఒక వేళ అల్లాంటి అవసరం ఏదైనా కన్నే ఆమెను చెప్పకుండామనే స్నానం చేసిందేమో! చాకాదు-అప్పుడు అల్లా లేదు-ఆమెటి ఆమెవ్వరూ పంతుళ్ళ కళ్ళకుం దాడి గుర్తొచ్చి చేస్తోంది. తన ఆ సమర్థతకు మరింత చీకట్లుకొన్నాడు పరిస్థితి ఇంతకుమించి వచ్చే దేమింది - తన ఆమెను తీసుకొనివచ్చేస్తానని ప్రమాణాలు చేశాడుకదా! ఇప్పుడు అన్నానా! తర్వాత ఎప్పుడోకదా! ఆ ‘ఎప్పుడో’ రాబోవనే, అజ్ఞేయంగా మనస్సులో నమ్మకం.

ఏదో కుమిలింపుగానే ఉంది. ఆ కుమిలింపును భరించేకత్తి, ఓపికా, మనస్సుకూ దేహానికి కూడా లేవు

గదిలో నిలవలేకపోయాడు.

టే తాగుదామని తివారీపాపుకు బయలుదేరాడు

వేడివేడి జిలేబీ, తేనీయా, కొంత నేద దేర్చినట్లయినాయి

టే మెపులో శర్మ కలిశాడు.

“ఏమాయ్ రాఘవరావు! రాత్రి నీ గదికి వచ్చాను లేవేమాయ్.”

రాత్రి! - పొరపాటున ఏం మాట జారవిడుస్తానో అని బిగబట్టుకొని జాగ్రత్త తెచ్చుకొన్నాడు.

“ఏమిటి పసి!”

“మన కన్వెషన్ వచ్చింది ఇవాళరాత్రే జరుగుచున్నాయి. ఆ సంగతి చెప్తామనే నిన్నరాత్రి నీ గదికి ఎనిమిదింటికి వచ్చాను. సినిమాకు వెళ్ళావా!”

రాఘవరావు ఒక చిన్న నిట్టూర్పు విడుదలకొంటూ ఆ అందిన గడ్డిపరకాపుచ్చుకొన్నాడు “ఊ!”

“మరి రాత్రికి ప్రయాణం మాకున్నావా - బెజవాడకు కన్వెషన్ వాళ్ళంతా ఇవాళే వెళ్ళిపోతున్నారు. సీనియర్ వాళ్ళు మళ్ళీ సెలరోజులదాకా బయలుదేరరు. ఇప్పుడో మళ్ళీ కన్వెషన్ లేవు.

“ఇక్కడినుంచి స్టేషనుకు ఎప్పుడు బయలుదేరాలి.”

వెంకట్రావ్ అందరికీ కలిసి స్టేషనుదాకా ఏదో బస్సు మాట్లాడుతూ నన్నాడు - బస్సు వస్తే రాత్రిభోజనం లయాక వస్తుంది లేకపోతే సాయంత్రానికే ఎక్కాలు మాట్లాడుకొని పోవాలి ఎందుకైనా మంచిది కొంచెం ముందే సిద్ధంగానే ఉండు - మర్చిపోయి ఎక్కడికన్నా వెళ్ళే అవ్వాహ్!” శర్మ కదిలి వెళ్ళిపోయాడు.

శర్మకు ఏమి తెలుసుకో! ఏమీ తెలియదు. ఏదో మామూలుగా హాస్టల్ చేస్తున్నాననుకొన్న భోరణిమాత్రమే. ఏమైనా తెలిస్తే అందరికీ టముకు వేయకుండా ఊర్కునేవాడా! ఏమో అందరికీ తెలుసునేమో!

తలుచుకొంటూంటే, పరిచయాల మంద హాసాలన్నీ, తెలిసిన వెటకారాలేమోనని అనుమానం కలుగుతుంది.

“ఏమిటిది! ప్రతిదానికి!” అని తనను తన గదమాయించుకొని, మళ్ళీ గదికి చేరాడు. మనస్సు ఊభపెడుతూనే ఉంది. రాత్రికి ప్రయాణం ఆపుకొంటే - చేతిలో డబ్బంతా అయిపోయింది. సంవత్సరాంతము ఎవళ్ళ దగ్గరా చేబరులుకూడా దొరకదు ప్రయాణపు ఖర్చులకు మించి పైన పైసాలేదు. రాత్రి పడకుం ఖర్చుపెట్టకపోతే చేతిలో కొంత మిగిలి ఉండేదేమో కాకా విహారం అంతా నెమరువేసుకొంటున్నాడు.

బడకంగా బల్లమీద పరుపు ఆనకొని నడుం వాల్చాడు. ఒప్పి తెలియకుండా నిద్రపట్టి పోయింది

“బాబూజీ తాళి!” అంటూ మెస్సు కుట్టవాడు కంచం తెచ్చి నిద్ర లేపాడు

కళ్ళు విప్పి చూశాడు పన్నెండు గంటలయింది. కుట్టవాడు తాళి అక్కడపెట్టి వెళ్ళిపోయాడు.

రాత్రికి ప్రయాణం తప్పదు. ఆమెను మళ్ళీ ఒకసారి కలుసుకొని ఏ పరిస్థితిలో ఉందో చూడాలి. మాసి - ఎందుకు? తను ఏం చేయగలడు.

అకారణంగా ఎరరిమీదా కాని, కోపమా, చిరాకూ, వేసుకొస్తున్నాయి

ఆమెసంగతి ఆమె బాగానే చూసుకోగలడు. స్నానానికి వెళ్ళి వచ్చే నీ వట్లే ఇట్టే భర్తను నమ్మించలేనా! నమ్మించిందా! అమాయకుణ్ణి చేసి వలగొనేసికొని ఆడిస్తూంది. ఆ చూపించే వల పంతా నిజమా! ఈ దుర్మోగంతో తనకు బ్రతుకు ప్రారంభం ఏమిటి - ఈ ఉచ్చిచ్ఛంతో తన గార్హస్థ్య జీవనం మొదల - చా!

మనస్సు రాయి చేసుకొన్నా ననుకున్నాడు. ప్రయాణానికి కావలసిన వస్త్రీ సద్గుణాలి చేతులు దులుపుకొన్నాడు ఆ రహస్య స్వభావమంతా దులిపేసుకొంటున్నా నన్నట్లుంది ఆ చేతులు దులుపుకోవటం

మనస్సుకు శాంతిమాత్రం రావటం లేదు బల్లమీద నడుంవాల్చి మళ్ళీ ఆలోచిస్తున్నాడు తనలో ఏం అబద్ధం అడింది! తన నేనాడే అమర్యాద చేసిందో ఆమెపూర్వం సర్వస్వమూ తనకు ధారపోయటంలో ఏమి వెనక్కు మిగుల్చుకొంది?

పశ్చాత్తాపంతో మనస్సు కుమిలిపోతోంది. రెండు గంటలయింది.

ఊళ్ళోకి వెళ్ళి వచ్చేందుకు వ్యవధి ఉంటుందా! వాళ్ళంతా సాయంత్రమే బయలుదేరారేమో! అంతగా అయితే ఆగిపోతే సరి! ఆగిపోతే?

ఆలోచించలేక గది తాళంపెట్టి బైటికి వచ్చేశాడు

శర్మగదిలో కోలాహలంగా కారము అడుగుంటున్నారు. శంకరరావు తన రొమాన్సు లేవో ప్రజ్ఞగా చెప్పకొంటున్నాడు అడు తూన్నవాళ్ళు పైనకూర్చున్నవాళ్ళు కూడా కుతూహలంగా వింటున్నారు

“కొయ్యవోయి కోతలు!” అంటూ ఆటసాగించుకొంటూనే సుబ్బారావు అంటున్నాడు.

“నీమొహం! కోతలు కాదు. ఇంకా కావలెస్తే - నాతో - ఆడీరు రా - ఆవిడ అక్కడే కాపురం చేస్తూంది” అన్నాడు శంకరరావు.

“మరి నువ్వు లేవదీసుకు రాలేదబోయ్!”

“చా! చా! అదేదో చాస్తుకుగాని పెళ్ళి చేసుకోటానికబోయ్! మనం పెళ్ళిచేసుకొంటే, పవిత్రమైన కన్యను పతిభక్తి కలదాన్నే తప్ప చేసుకొంటామా.”

“మరి దానితో అన్నిప్రమాణాలు చేశావనవ్వా!”

“ఓరీ తెల్ల మొహమా, ఆ ప్రమాణాల కేమి బోయ్ - “వారిబాతులందు నైవాహికములందు.” అంటూ గొప్పగా నవ్వాడు అడదూనవ్వారు.

“అవును లే! అయినా అ దెందర్ని చూసిందోలే!”

“నాస్వేస్సు! మనని మరిగక మొగుడిదగ్గర కూడా సరిగ్గా ఉండేదేకాదు” అని శంకరం విజయనూచకంగా నవ్వి - ఇక అక్కడనుండటం తనకు ప్రజ్ఞాకరంగా లేదనుకొన్నాడో ఏమో.

“టే తా గటానికీ ఎవరైనా వస్తారా పోదాం?” అంటూ లేచాడు. ‘మాదగ్గర డబ్బులు లేవు లేమ రెకర్తైనా చూడు’ అన్నాడు సుబ్బారావు. అంతా నవ్వారు శంకరం వెళ్ళిపోయాడు.

“వెధవకోతూ ఏదూనూ! మా పీఠిలో ఒక అమ్మాయికాపురం నిషాగ్గరణంగా పాడు చేశాడు. ఆమె నిజంగా నిష్కలాంటి మనిషి. ఈ వెధవ ఊర్లే వెంటబడి ఎక్కడపడితే అక్కడ అల్లరిచేయడం-ఎవళ్ళూ లేనప్పుడు ఇంట్లో దూరి, ఆమె అమ్మాయిని రభస చేట్టడం సాగించాడు. చివరికి ఆ అమ్మాయి వీడికి చిక్కలేదు కాని, ఆమెభర్త తెలివితక్కువ అనుమానంతో ఆమెనుహింసపెట్టి పుట్టింటికి తరిమేశాడు. ఈ నీచుడు నిక్షేపంలాంటి కాపురంలో నిష్కలు పోశాడు. ఆ రోజుల్లో వీడికి దేహాపద అయినట్లుగా కూడా జ్ఞాపకం. కాని ఈ వెధవకేం, దులిపేసుకు తిరుగుతాడు. పాపం ఆ అమ్మాయిపనే?”

మరొకరు అందుకొన్నారు. “అదేంపని వెధవపని - ఎక్కడైనా పరస్పరం క్రేమించుకొంటే బాహటంగా వేరుగా వెళ్ళిపోవాలి. అది ఇంగ్లీషువాళ్ళు చేసే పని. అంతేగాని ఇల్లా నీచంగా వాళ్ళను నీచపెట్టి, తనూ నీచపడి బురదలో పొర్లటం ఏమిటి?”

సంభాషణలు సాగుతున్నాయి. రాఘవరావు నిష్కలమీద ఉన్నట్లుంది.

అక్కడినుంచి లేచివచ్చేశాడు. మూడగంటలవుతూంది.

చూపులేని చూపుతో, హాస్టల్ మందునుల్చుని పాల్వోని ఆలోచనలు చేస్తునిల్చున్నాడు.

“బాబూజీ! నిట్టిచిత్తే, ఎక్కా హోనా!” ఒక ఎక్కాబండి వాడు తిరుగుదేరం ఆశతో తనముందు బండి ఆపి అడుగుతున్నాడు.

ఏమీ తెలియకుండానే ఎక్కా ఎక్కాడు. దేనికి - అక్కడికి వెళ్ళటం? ఏంప్రయోజనం? ప్రభను ఒంటరిగా కలుసుకోటం ఎల్లా పడుతుంది? కలుసుకోగల్గితే ఏమంటాడు? -

ఆలోచించటం మానేశాడు.

పేట చేరగానే ఎక్కామనిషికి డబ్బు ఇచ్చేసి దిగిపోయాడు. అనాలోచితంగానే కాళ్ళ ముందరకు సాగిపోతున్నాయి.

అరాత్తుగా కాళ్ళు ఆగిపోయినాయి.

ఆ వెధ్వే! తలవందుకొని ఈలవేసుకొంటూ తనను దాటి పోతున్నాడు.

రాఘవరావు ప్రాణం కొంత తేరుకొంది. ఘోరమేమీ జరగలేదన్న మాటే!

పొంచి పొంచి అతినివంక చూస్తున్నాడు. అతను తనను గమనించకుండానే, హైరోడ్డున పడి అల్లా వెళ్ళిపోతున్నాడు.

చిన్న పనిమీద ఇక్కడికి ఎక్కడికైనా వెళ్ళున్నాడేమో! మళ్ళీ ఇప్పుడే వెనక్కి వచ్చేస్తాడేమో!

గబగబా ముందుకు సందులోకి నడిచాడు. జాగ్రత్తగా పరికించుకొంటూ గుమ్మం ముందు

నుంచి పోతున్నాడు. బైటగుమ్మం బార్ల గా తెరిచిఉంది లోపలిగుమ్మం ఒక రెక్క పూర్తిగానూ ఒకరెక్క సగంనూ మూసి ఉంది ఆ గుమ్మంలో ప్రభ కూగ్గుని తలుపు నెనుక ఆడ వాళ్ళతో ఎవళ్ళతోనో కులానాగా కబుర్లు చెప్తూంది. ఆమె మాసినట్టు లేదు

క్షేమంగానే ఉంది ఇక వనక్కి వెళ్ళి పోతే సరి. అంతరాత్మను శాంతపరచా ననుకొన్నాడు. వెనుకకు తిరిగి గుమ్మం ముందు నుంచి నడిచాడు.

ప్రభ చూసింది. ఏమీ చలించినట్టు కనబడలేదు. వాళ్ళతో మాట్లాడుతూనే, ఇటు సన్నగా చూసి, చెయ్యి ఒకచుట్టు తిప్పి మళ్ళీ అటు మాట్లాడుతూ కూర్చుంది

వెనుకవీధికి దోవ ఎటో! వెళ్ళాలా! ఇప్పుడు ఎందుకూ?

ఇన్నాళ్ళూ చూడని ఒక చిన్న సన్న సందు కనబడింది. అటు బయలుదేరి సందు మెలికలు తరిగాడు. కొంతదూరం వెళ్ళాక అటూ ఇటూచూస్తే, ఆవేళ చూచిన చెట్లూ చిన్నఎత్తుగోడా కనిపించాయి. తలుపుగెడి చప్పు డయింది ప్రభముఖం ఒక్కక్షణం కన్పించి తలుపులు మళ్ళీ క్షేర వేసుకొన్నాయి సందులో ఎవరూ లేరు. కళ్ళు కంపర మెత్తుతోంది

తలుపు తోసి నెమ్రెడిగా లోపలికి వెళ్ళాడు. తలుపువెనుక ద్వారబంధంలోనే ప్రభ నిల్చుని ఉంది. ఆమెమొగంలో చీగనవ్వు ఉంది కాని వికసించిన పుష్పంలాగా లేదు మొగమంతటా చిందుతున్నట్లు లేదు. కన్నులలో లేకుండానే, పెదవులుమాత్రం సహజమందహాసపు ఒడ్డికలో నిలిచిఉన్నట్లున్నాయి.

“ప్రభా! ఈ రాత్రే వెళ్తున్నాను.”

ప్రభ తలవంచి బొటనవేలు వేల రాస్తూంది.

“హానీలే! వెళ్ళిరా! అదేమంచిది!” అంది. ప్రాద్దున్న విన్నంతి ప్రాణహీనంగానే ఉంది పలుకు. కాని ఆ పలుకురితి గుండెలు కదలుస్తుంది.

“ప్రభా!” ఆత్రింతో పిలిచాడు. అతని కళ్ళ వెంట నీళ్ళు జలజలా రాలున్నాయి. అతనికి మనస్సులో మనస్సులోనే ఆశ్చర్య మేస్తోంది. తన కిప్పుడు కన్నీళ్లెందుకు వస్తున్నాయి! మనస్సులో తగినంత దుఃఖ మేది కలగటంలేదే? ఆమె అతనికన్నీరు తుడుస్తూ “ఏడుస్తున్నా వెందుకూ?” అని సముదాయుస్తోంది “ఏడుపు” అయినందుకు తనమీద తనను అసహ్య మేసింది లేరుకొన్నాడు.

ప్రభా! పాద్దున్న ఏమైంది? -

ప్రభ తల వంచి - సుష్కహాసంతో “ఏమీ కాలేదు” అంది

ఎన్నోమార్లు ప్రశ్నలు వేస్తూంటేనేగాని ఒక్కొక్క విషయం జవాబు తేలటం లేదు. పతి అనుమానంపడ్డ విషయంమాత్రం రూఢేనట కాని ఎవరో తెలియదు నిరూపణలు లేవు. ఏదోవిధంగా అతనిఅనుమానం రాహిత్యం చేసింది విధానం అతనితో చెప్పలేదు. అతనికి ఎందుకో ఈర్ష్య తోచింది

“ప్రభా! మళ్ళీ రాగానే నాతో ఉండి పోతావా వేరే ఉందాం?”

ప్రభావతి చిరునవ్వు నవ్వింది. ఆనందహాసం కాదు; విషాదహాసమే రాత్రిపాట లన్నీ ఎళ్ళి జ్ఞాపకానికి వస్తున్నాయి ఆమె తనను నమ్మటం లేదు అసలు నమ్మవలసిన అవసరమే ఆమెకు లేదేమో! తనను దూరం చేసుకోవాలనే చూస్తోందేమో.

అభిమానం పొటకరించుకొని వచ్చింది.

“ప్రభా! నేనంటే ఇట్టం లేదా!”

తలయెత్తి జాలిగా నవ్వింది ఆ చూపులో హృదయం సర్వస్వమూ ఉంది ఆమె దేహాన్ని నిమరుతున్నాడు.

వీపుమీదా చేతిభజాల దగ్గర, చర్మం చారుచారులుగా పొంగిదద్దులెత్తి అతనివేళ్ళకు తగిలింది. ఆమె వెళ్ళిగా అతని చేతులు అక్కడి నుంచి తప్పిస్తూ, చీరచెరగు ఒళ్ళంతా పూర్తిగా కప్పకొంటోంది. గ్రహించాడు. కంటితో చూశాడు వీపుఅంతటా బరికెలతో బాదినట్లు, నిలుపుచారులు వాళ్ళుదేరి కమిలి ఉంది

ఉద్రేకంతో “కొట్టాడా?” అని అడుగుతూ గాయాలను నిమరుతున్నాడు

చిరునవ్వు నవ్వుతూంది “ఆ, లేదు కీ! పాపం

(21-వ పేజీ చూడుడు)

వైష్ణవ సాహిత్యము

శ్రీ తివ్వావజ్జుల కోదండరామయ్య

వైష్ణవులు గానివార తవ్వరు తేరు
విష్ణుప్రభావ మీ విశ్వమంతయు గాన పల్లవి||
అంతయు విష్ణుమయంబు మఱి దేవ
తాంతరములు గల వన సేలా
భ్రాంతి బొందియే భావము భావించి
నంతటనే పుణ్యతాట దత్తురు గాన ||వైష్ణ||
ఎవ్వరి గొలిచిన సేమ గొఱత మఱి
యెవ్వరి దలచిన సేమ
అవ్వరివల శ్రీ హరిరామ గాని వా
తవ్వరు లేరని యెఱుక దోచిన జాలు ||వైష్ణ||
అతి చంచలంబైన యాతము గలిగించు
కతమున బహు చిత్తగతులై
యిరుల గొలిచిన యెఱుక యనాథ
పతి తిరువేంకటపతి చేసాను గాఢ ||వైష్ణ||
అని తాళ్ళపాక అన్నమయ్య విశ్వవిశాల
దృష్టితో విశ్వమంతయు వైష్ణవమనియే పేర్కొ
న్నప్పటికిని, అందుచేత విశ్వ సాహిత్య మెల్ల
వైష్ణవ సాహిత్య మే యన దగియున్నప్పటికిని,
శ్రీరామానుజులవారు ప్రతిపాదించిన విశిష్టాద్వైత
మత సంప్రదాయ ప్రతిపాదకమయిన సాహి
త్యమే యందు వైష్ణవ సాహిత్యమని పేర్కొన
బడుచున్నది
తమిళభాషయందును, వంగభాషయందును,
హిందూస్తానీ భాషయందును వెలసిన వైష్ణవ
సాహిత్యముతో బోల్చి చూచుకొనిన తెలుగులో
వైష్ణవ సాహిత్యము అంతగా వెలయ లేదనియే
చెప్పకొనవలసియున్నది. ద్రవిడదేశమున నమ్మా
ళ్వార్, కూరత్తాళ్వార్, తులకేశ్వరాళ్వార్
మొదలగు మహానీయులు జన్మించి భక్తిపరమలై
తమ భక్తి గీతములనెల్ల ద్రవిడముననే గానము
చేసి ద్రవిడమున వైష్ణవ సాహిత్యమును వెల
యించినారు. గోదాదేవి, తిరువళ్ళూర్,
కంబార్ మొదలగు భక్తాగ్రణ్యులు వెలసి తమ
రచనముల యందు విష్ణు పారమ్యమును ప్రతిపా
దించి ద్రవిడమున వైష్ణవ సాహిత్యమును పరి
పుష్టము గావించినారు. ఇట్లు ద్రవిడ వాఙ్మయ
ములో ఆళ్వార్లు గానముచేసిన దివ్య ప్రబంధ
ములు, కంబాది మహాకవుల కావ్యములు,
వైష్ణవ సాహిత్యముగా పేర్కొని యా వాఙ్మయ
ములో నొక విశిష్ట స్థానము నాక్రమించు
కొన్నది. వంగ సాహిత్యము చైతన్య సంప్రదా
యము వెలసిన పిదప కాళ్యాణుల పరిశ్రమ
మును, వారి శృంగార చేష్టతములను, నభినయిం
చుచు గ్రంథములు వెలసినవి.
నూరదాసు, తులసీదాసు, మొదలగు మహా
నీయులు హిందూస్తానీ వాఙ్మయములో వైష్ణవ
సాహిత్యము వెలయించిరి.
ఆంధ్రదేశమునకు పరిపరదేశముననే, సోదర
భాషయగు ద్రవిడమున వైష్ణవ సాహిత్యమంతగా
వెలసియుండగా తెలుగున వైష్ణవ సాహిత్యము
చాల తక్కువ గా నుండుటకు గల
కారణములను మనము తెలిసికొనవలసియున్నది.
నిజము చెప్పకొనవలసినదో తెలుగున శైవ
సాహిత్యము వెలసినంత వైష్ణవసాహిత్యము
వెలయలేదనియే చెప్పవలయును.
తెలుగుదేశము త్రిలింగ మహాశ్రేణు
శ్రీశైలము, కాశీశ్రేణు, ద్రాక్షారామము అను
మాడు శివశ్రేణులు ఎల్లలుగా రూపొందినది
మన తెలుగుదేశము. తెలుగుభాష శివపంచాక్షరీ
మహామంత్రాత్మకము! తెలుగున నక్షరాభ్యాస
ము 'ఓం నమశ్శివాయ' మొదలుతో ప్రారంభ
మగుచున్నది శ్రీ శ పండ్రిండవ శతాబ్దమున
తెలుగువారు 'ఓం నమశ్శివాయ' యనియే తమ
నిగులులకు అక్షరాభ్యాసము చేయించుచుండి
రనుటకు ఆధారము కలదు. నన్నిచోడదు
తన కుమారసంభవమున పారవశీదేవికి ఆంధ్ర
సంప్రదాయము చొప్పున 'ఓం నమశ్శివాయ'
యనియే యక్షరాభ్యాసము చేయించినాడు.
చూడుడు.---

గిరిగుతి దొలపలుకుల ను
స్వరమొదగ నోం నమశ్శివాయ సదాస్య
ద్వరదాయ నా శృంగర
శరణు మహాదేవ నీవ శరణుజొచ్చెన్
(నన్ని - కుమా - తృతీయాశ్వాసము 84)
ఈపద్యమున 'తొలుపలుకుల' 'సువ్వరమొద
వగనచుపదములలోని శ్లేష గమనింపదగియున్నది.
పండ్రిండవశతాబ్దమునకే యీ సంప్రదా
యము తెలుగుదేశమున బహుళవ్యాప్తి గాంచి
యుండెనుటకు నీపద్యము ప్రబలాధారము.
'ఆంధ్రత్య మాంధ్రభాషా చ
ప్రాభాకర పరిశ్రమః,
తత్రాపి యాజుషీ శాఖా
నాల్పస్య తపసః ఫలమ్'
అప్పయ దీక్షితులవాగో, ఎఱి యెఱుగో
కాని చెప్పిన యీ శ్లోకము, తిరుగు గమ
నాగ నై, యీ పట్టన పేర్కొనదగియున్నది.
తెలుగుతనము, తెలుగుభాష, విమాంస శాస్త్ర
పరిశ్రమ, యజుర్వ్యాఖ్యానయనము, అర్చ
జన్మమున గొప్ప తపస్సుచేసినవారికే లభ్యమగు
నని, కొఱవోములు నోచినవారి కవి లభ్యము
కాని శ్లోకార్థము ఈ శ్లోకము, శ్లోకార్థము
తెలుగుతనమునకు, తెలుగుభాషకు నక్షరపు
బల్బరముల నివారణ లక్ష్యమన్నది
'తెలుగువారు సాధారణముగా తమ లోగిళ్ళ
యందు దమ శతీమణుల 'శివశి' (ఓసికి వికా
రము) యని సంబోధించుచుండురు. 'శి:శి'
యని తమ సతీమణులను సంబోధించుచునే
వారు 'శివశి' యని పలుకుచు - 'శివశి' యని
పలుమాట పలుకుచో నది 'శివశి' యని పలు
కును - శివనామ సంకీర్తనఫలమును పొందు
చున్నాడు కావున తెలుగువారయి పుట్టి తెలుగు
తనము గలిగియుండినను భార్య సంబో నా
రూపమున నైనను శివ నామ సంకీర్తనఫలము
కలుగునని యాశయము తెలుగుదేశము త్రిలింగ
మహాశ్రేణు గణక నట్టి శైవ మహాశ్రేణున
జన్మించుటయు, మహాశ్రేణుల మని యము
చెప్పకొనవచ్చును.
తెలుగుభాష సేర్పవారు 'శివపంచాక్షరీ
మహామంత్రము' తో భాషాపక్రమము గావించి
తురు తక్కిన యేభాషకు జెందినవారికిని గూడ
భాషాపక్రమమున శివపంచాక్షరీ మహామంత్ర
జప ఫలితము లభింపజాలదు కదా! ఇక పూర్వ
విమాంసాశాస్త్రము, యజ్ఞాది వైదిక కర్మ
ప్రతిపాదకమై శివపారమ్యమును ప్రతిపాదించున
దగుటచే తన, శివస్తోత్రములగు నమక చమకములు
యజుర్వ్యాఖ్యలో నుండుటచేతను, విమాంసా
శాస్త్రపరిశ్రమము, యజుర్వ్యాఖ్యానయనము
పూర్వజన్మ తపః ఫలితములుగా పేర్కొన బడి
నవి.
ఇందుచే తెలుగుదేశము, శివమహాశ్రేణుగుట
తెలుగుభాష శివపంచాక్షరీ మహామంత్రాత్మక
మగుట నిరూపిత మగుచున్నది.
తెలుగుదేశమున వైష్ణవసాహిత్యము, వెలయు
టకు పూర్వము దక్షిణదేశమున వెలసిన మతముల
గూర్చి తత్సత్త్వముల సితివాద్య పులగూర్చి తెలిసి
కొనవలసి యున్నది.
క్రీస్తు పుట్టుటకు పూర్వమునుండియు అనగా
రెండువేల యేండ్ల కింకను బూర్వమునుండియు
దక్షిణాపథమున శైవవైష్ణవములు పేర్కొనయు
చుండినవి. ప్రధానముగా వైష్ణవ మతమునకు
గర్భాంధ్రదేశములందును ప్రచార ప్రాధాన్యము
లుండెను. తొల్కాప్పివార్ విరచించిన
'తొల్కాప్పియం' అను వ్యాకరణగ్రంథము
నందు సన్యాసులకు యజ్ఞోపవీతము, కమండలుపు
ముక్కొలు (త్రిదండము), ఆసనము నుండునట్లు
పేర్కొనబడినది ఈ వర్ణనము వైష్ణవసన్యా
సులకే చెల్లుచుండుటచేతను 'తనిత్తొమ్మై'యందు
త్రిదండ సన్యాసులు వర్ణింపబడుట చేత ను
తొల్కాప్పియము నాటికే వైష్ణవము వ్యాప్తి
లోనున్నట్లు ద్రవిడులు పేర్కొందురు
తొల్కాప్పియముకాలము శ్రీ. పూ 2000,5000,

18000 అని పేర్కొనబడుచున్నది శ్రీ శ.
ఒకట-శతాబ్దము లేక 700వశతాబ్దము అని
చెప్పదగిన సాతవాహనస ప్రభుత్వ శైవదేవాల
యముల ప్రశంస కలగు చూడుడు ---
ఉయరి దరదిట్ట ధణ్ణము
జీలకకపాగానగాణు విరుయే హిం
జితాణు జాయవేయణు
సూలాహిణ్ణం వదేవులయం.
(1శత 64 గాథ)
ఇట్లు ద్రవిడదేశమున వైష్ణవము, తెలుగు
దేశమున శైవము నానాడు ఎఱుకవచ్చి
నన్నట్లు తెలియుచున్నది. వైష్ణవులకు శ్రీం
గశ్రేణు, శైవులకు శ్రీశైలము ప్రధానపుణ్య
స్థానము! శైవులవలె శ్రీశైలమున కానాడు
రాకపాకలు జగ పురుషుడైగాని ఆనాటి
శైవమతమున గొన్ని యనాంతభేదములు కలవు
పాపతనము, కాలాగ్రము, కాపాతీము
అనునవి యందు ముఖ్యమైనవి ఈమతములకు
జెందినవారలగు శివుడే పరబ్రహ్మయని విశ్వ
సింధువా రయినప్పటికిని దీనిలో ములస్పర్ధలు
విశోధములకూడ నుండినవి
ఈ మతములెరుగు వర్తాశ్రమ ధర్మముల
బాటించుచునే యుండిరి శ్రీశైల మిట్లు శైవ
మతమునకు బ్రధానస్థిమై వెలయు చుండుటచే
నాంధ్రదేశమున జైన బౌద్ధ మతములు వ్యాపించు
టకు వీలులేక పోయినది అందుచే బౌద్ధాచార్య
లయిన సిద్ధ నాగాగునుడు మొదలగువారు శ్రీ
శైలము మీదనే నెలకొని యుక్కడనే స్థాప
ముల గట్టుకొని తమ మతమును వ్యాపింప జేయ
సాగిరి జైన బౌద్ధ మతములు అహింసాతత్వమును
బోధించుచు బాటిభేదమును బాటింపక యెల్ల
జాతుల వాకికి మతప్రవేశము ననుమతించుటచే
నవస్తానాదికము సౌకర్యముగా సర్వసమృత్త
ముగా నుండుటచే ననేకులమతమున జేరుటయు,
తత్కాలమున నా మతము తెలుగునాట పెరుగు
కొనుటయు తటస్థించినది ఇంతలో శంకరా
చార్యులవారు అనతిరించి అద్వైతసిద్ధాంత
మును మహాదయముతో నెలకొల్పి జైన బౌద్ధ
మతములనే కాక శైవమతములను గూడ నడచి
వేయసాగిరి. ఇట్లు కాలము గడవను గడువను
శైవమతములు సమధిక వ్యాప్తిగలవై యుండగా
నద్వైత మతము దేశములో పేరొనుకొని సర్వా
ధిక వ్యాప్తి గాంచినది. శ్రీ శ పదిపండ్రిండు
శతాబ్దములలో నాంధ్ర కర్ణాటక దేశములయందు
మతముల సితి యిట్లున్నది
శ్రీ. శి యేడవ శతాబ్దముండి పండ్రిండవ
శతాబ్ది కాలము తెలుగునాటి నేలిన చాళుక్య
రాజులు పరమమహేశ్వరులు రాజరాజ వరేం
ద్రుడు తాను పరమమహేశ్వరుడని చెప్పికొని
నాడు భారతావతారికలోని యీ పద్యము
జాడుడు.
'ఇవి యేనక సతతంబు నాయెడ గరం
బిష్టంబులై యుండు బా
యపు భూదేవలభితర్పణమహీ
యః శ్రీతియక భారత
క్రేశానక్తియు బార్యతీపతిపదా
బ్ధ్యాన పూజామహో
త్సవముక సంతతదాన కిలతయశ
శ్వత్సాగు సాంగత్యమున్.
(భారతావతారిక - 12పద్యము)
రాజరాజ వరేంద్రుడు 'పార్యతీపతి పదా
బ్ధ్యాన పూజా' పరతంత్రుడై యయినను నత
నికి నన్యదైవద్యేషము లేదు. నన్నయ్య భట్టా
రకుడు భారత ప్రారంభమున---
'ప్రేవాణిగిరిజాశ్చిరాయ దధతో
వతో ముఖాశ్లేష యే
లోకానాం సితి మాహాస్త్యవిహతాం
శ్రీ పుంసయోగోద్భవాం
తేవేదత్రయ మూర్తయ శ్రీపురషా
స్సమ్యాజిత వస్తునై

రూపానుః పురుషోత్త మాన్యుజభవ
శ్రీ కస్తూరేశ్వరేణ
అని త్రిమూర్తివము గావించినాడు.
క్రీస్తుకము పండ్రిండవ శతాబ్దివాడగు
నన్నిచోడ మహాకవి శివపారమ్యము సంగీకరిం
చిన యద్వైత కుమారసంభవములోని నన్ని
చోడడు పదంబుగా నద్వైతమతమును ప్రతి
పాదించినాడు చూడుడు.
'దొరకొను నిండజాలమున
దోచిన రూపములిండజాల మం
చరయగ లేక చూపఱు
నన్నియునిక్కుమవోలెనైన ను
జ్జరపుగ బారమాగికుల
కెప్పడు ద్ర్యములెల్లవిభ్యలై
నిరతము చూడ లోకులకు
నిక్కుమలై చనభ్రాంతి పెంపునక
భావించి పెచ్చింపగా వచ్చు నందమే
వగర భావంబు భావ్యంబుదాన
ప్రణతించి పెచ్చింప బహుద మందమే
తనర శబ్దంబు నగంబు దాన
పూజించి పెచ్చింపబోలు బా నుగిదిమే
తగిన కర్మంబు కర్తయును దాన
కాన మనఃపు వాక్కాయ కర్మంబులు
శివుని యంద నిలిచి చిత్తవృత్తి
దన్న శివునికంటె నన్నింబు గానండ
నెఱిగి తలకుండు టిదియే ముక్తి
గాన మోక్షమెరు గర్మమార్గంబున
దయ గగులెల్ల భ్రాంతి గాదె!
తాన సమస్తములో దవ
లోనన సకలంబు గెటల లోనును నెలియుం
దాన యయి త కు వేఱవ
గా కిమియు లేక తాన కలిగి వెలుంగుక.
ఇట్లు నన్నిచోడడు తనకావ్యములో నద్వైత
తత్వమును ప్రతిపాదించి శివపారమ్యమును నెల
కొలిపినాడు
పండ్రిండవ శతాబ్దివాక నాంధ్రకర్ణాటక
దేశములయందు మహావృత్తియస్థితి గాంచి
యుండిన జైన బౌద్ధాద్వైతములనుండి స్వముత
మును రక్షించుకొనట శైవమతములవారి కావ
శ్యక మయ్యెను అట్టిశైవమత పునగర్ధారమునకై
యాంధ్రకర్ణాటక దేశములయందు గొండలు
మహానీయులు వెలసిరి ఆంధ్రదేశమున బండిత
ప్రయుము వెలసి జైన బౌద్ధ మతముల విద్వంస
పఱిగి శైవమతమును వైదికముగా నిలువరింప
బూనిరి ప్రాచీన సంప్రదాయపరిపాకము
వలన ల భ మంతగా లేరని యంతింకంపై తీవ్ర
ముగా కర్ణాటదేశమున బ స వే శ్వ రా దు య
జన్మించి వర్ణాశ్రమధర్మకలితము లై యున్న
ప్రాచీన శైవమత భేదముల నెల నడిచి పుచ్చి
వానిలోనుండి తన మతములసార మేర్చి 'వీరశైవ'
మని శ్రొత్తశైవమును నెలకొల్పిరి దీనిచే
ప్రాచీనశైవమతములోని తగవులు చల్లరినవి.
వర్ణభేదముల విడచుటచే నీ వీరశైవము బౌద్ధజైన
ములవలె సర్వజన సాధారణమై యుండటచే నా
ద్యుత మయ్యెను స్వమతమునం దిట్లు సౌలభ్య
సౌకర్యముల గలిగించి పలువురనందు జేర్చుకొన
టయేగాక దండితని ప్రయోగించికూడ జైను
లకు, బౌద్ధులకు వీరశైవమత మిప్పించి వీరశై
వులు తమ మతమును నిలువరించిరి.
ఇట్లు వీరశైవము తెలుగునాట నిలువ
గొక్కుకొనుచుండగా శ్రీ శ పండ్రిండవ
శతాబ్ది తరువాత తెలుగునాటి నేలిన కాకతీయు
లును శైవులై శైవమతవ్యాప్తికి మిక్కిలి గా
దోహదము గావించిరి. ఈ కాలముననే శైవు
లకు వైష్ణవులకు, శివవిష్ణుపారమ్యమును గూర్చి
తగవు లేర్పడినవి కా బోలు! తత్ఫలితముగా
తిక్కన సోమయాజి హరిహరారాధకుడై తన
కావ్యమును హరిహరనాథునకు గృతి యిచ్చి
నాడు శివునకు, విష్ణునకు నభేద మని చాటుటకు
గావ్యారంభమున
'శ్రీయన గౌరి నాబరగు
చెల్వకు జిత్రము పల్లవింప భ
(22-వ పేజీ చూడుడు)

గవర్ కెస్
శివసంకు గుంటూరు
శివసంకు గుంటూరు

కొరియాలో రగులుతున్న అగ్నిపర్వతం

[ఆంధ్రురాలీ]

[కొరియా సమస్యపరిష్కారానికి విశ్వరాజ్య సమితి నియమించిన కమిషన్ లో సభ్యుడు, భారత ప్రభుత్వ ప్రతినిధి అయిన డా॥ అనూప్ సింగ్ ఒక ముఖ్య ప్రకటన చేశాడు. పరాయి దేశ సైన్యాలను కొరియానుండి వెళ్లిపోవాలని, శాంతిమార్గాన దేశైక్యత సాధించాలని అదే తమ కర్తవ్యమని ఆ ప్రకటనలో వారు చెప్పారు. ఈ ప్రకటనవల్ల డా॥ అనూప్ సింగ్ కొరియా ప్రజల ఆదరాభిమానాలనూ, దక్షిణ కొరియా ప్రభుత్వ శత్రుత్వాన్ని ఆర్జించారు.]

నిత్యం సరిహద్దుల్లో కలహాలు, దేశంలో అలజడి ప్రమాదభరితంగా ఉన్నప్పటికీ కొరియా అంతర్భుద్ధం ఇంకా సంభవించలేదు. రష్యా అమెరికా చర్యలమూలంగా ఈ అగ్నిపర్వతం ఇంకా బద్దలుకొనడా ఉంది. రష్యా అమెరికా కొరియాలో పెండు అతివాదసైన్యాల్ని ఉత్తరదక్షిణ కొరియాలలో అధికారంలోకి తెచ్చిపెట్టాయి. అయితే ఆ ప్రమాదం ఎప్పుడో సంభవించడానికి సిద్ధంగా ఉంది. ఇంకా సైనిక సహాయం కావాలని దక్షిణకొరియా ప్రభుత్వం అమెరికాని కోరింది. అమెరికా నిరాకరించింది. ఇంకా సహాయమిస్తే దక్షిణకొరియాలోని అతివాదులు బలపడి సోవియట్ రష్యా స్థాపించిన ఉత్తర కొరియా ప్రభుత్వంపై దాడిచేస్తారని అమెరికా భయం. గత పేషేంబరు నుంచి దక్షిణ కొరియా అమెరికా ప్రభుత్వాల మధ్య సైనిక సంధి పరతుల ప్రకారం అమెరికా సైన్యాలు కొరియాలో ఉభయ ప్రాంతాల మధ్యనూ సరిహద్దు పొడుగునా దక్షిణాన రిమైన్ పీఠికను ఆక్రమించుకొని ఉన్నాయి. దక్షిణ కొరియానుంచి ఉత్తరానికి దాడి జరగకుండా కాపాడానికి అమెరికా సైన్యాలు అక్కడున్నాయి. అలా ఉండాలనే పరతు సంధిలో చెప్పాలని అమెరికా పట్టుబట్టింది. ఈ సంధి జూలై వరకే అమలులో ఉంటుంది. జూలైలో అమెరికా సైన్యాలు దేశం విడిచివెళ్లిపోతాయి.

ఈ కుదుర్చుకుంటున్నది నిపుణులు మాత్రం మిగులు తారు. దక్షిణకొరియా ప్రభుత్వం లోని ఘాతుకా ఆవేశపూరితల తొందరపాటువలన కొరియాలో అంతర్భుద్ధం సంభవిస్తే తద్వారా రష్యాతో తలపడానికి వాషింగ్టన్ అధికారులు సంసిద్ధంగా లేరు. "తెచ్చితేచ్చి ఒక శనిగ్రహాన్ని ఇక్కడ తెచ్చిపెట్టుకున్నాం" అన్నట్లు అమెరికా ఇటీవల. ఈ శనిగ్రహం హద్దు అతిక్రమిస్తుందని ఆతడు భయం ప్రకటించాడు. ఇతర రంగాలలో శాంతి సాధనకు కృషి చేస్తున్న రష్యాకూడా ఉత్తరకొరియాను వెనుక వేసుకొచ్చి అమెరికాతో యుద్ధం తెచ్చిపెట్టుకోడానికి సిద్ధంగా లేదు. ఈ కృషిపూర్వకంగా దక్షిణ కొరియా కంటే ఉత్తర కొరియా కొంత విజేతం చూపుతున్నట్లున్నది. తాత్కాలికంగా ప్రశాంతంగా ఉన్నప్పటికీ, పరిస్థితి ఇంకా ప్రమాదభరితంగానే ఉంది. సెయింగ్ యాంగ్ లోని వారు పక్షప్రభుత్వమూ, సియాలీలోని జాతీయ ప్రభుత్వమూ కూడా దేశమంతటా తమకే అధికారం ఉన్నదని చెబుతున్నాయి. అసహనమైతే బలప్రయోగం చెయ్యడానికి సంసిద్ధమేనని ఉభయ ప్రభుత్వాలూ ప్రకటించాయి. ఉత్తరకొరియాలో ప్రభుత్వం ఏజంట్లకు దక్షిణ సెచ్చి దక్షిణానికి పంపుతున్నది. వారు

దక్షిణ కొరియాలో ప్రజల్లో ఆ సం తృప్తి వ్యాపించినచోపైల్లా విప్లవం రెచ్చుగొడుతున్నారు. దక్షిణ కొరియాకు సంబంధించి కూడా ఉత్తరకొరియా ప్రభుత్వం వ్యవహార సంస్కరణలు చేసింది. దక్షిణకొరియాలో ప్రభుత్వానికి ప్రతికూలమైన రాజకీయ నాయకులతో ఉత్తరకొరియా ప్రభుత్వం సన్నిహితమైతి స్థాపించుకుంది. "అమెరికా సైన్యాలను పార ట్రోలి పి తృ ధూ మి ని ఐక్యం చేసే" ఆశయంతో దక్షిణాన ప్రజా వ్యామ్య పక్ష శ్రేణి నిర్మించింది. "అమెరికా నుంచి దిగుమతి చేసుకున్న పెతనదారుల" పై ప్రజలు దక్షిణ కొరియాలో ఎనిమిది ప్రాంతాల విప్లవం తెచ్చి ఆ ప్రాంతాలను వారినుంచి విముక్తం చేసినట్లు ఉత్తర కొరియా ప్రభుత్వం తెలుపుతోంది. దక్షిణ కొరియా నుంచి అమెరికా సైన్యాలు తొలగిపోగానే ఉత్తర కొరియా ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుందో చూడాలి. ఇప్పటికే దక్షిణకొరియాలో ఉత్తరకొరియా ఏజంట్ల తోట్యుటుతో ఛెజా, యోసు, చూలా నాన్సూర్ మొదలైన ప్రాంతాలలో విప్లవాలపై వేలాది ప్రజలు మరణించారు. అనేక వేలమంది గృహవిహీనులై నారు. దక్షిణ కొరియా కూడా ఈ రు కో లేదు. సియూల్ నగరంలో జాతీయ వర్గ యువకులు ఖిన్నుల్లో నుంపులు నుంపులుగా తిరిగి దౌర్జన్యాలకు దిగుతున్నారు. శాంతి యుద్ధమూగా ఉభయ ఖండాలనూ ఐక్యం చెయ్యడానికి అధికంగా శ్రమపడదని దక్షిణ కొరియా అధ్యక్షుడు డా॥ సింగ్ మికోరి ఐక్య రాజ్యసమితి కమిషన్ సభ్యులందరితో చెప్పాడు. "మాకు అమెరికానుంచి చాలినన్ని ఆయుధాలు లభిస్తే చాలు సులువుగా ఉత్తరకొరియాను ఆక్రమించుకోగలము. అక్కడ ప్రజలలో అత్యధిక సంఖ్యాకులల తోడ్పాటు మా కెలాగూ ఉంది. అది డా॥ రి చెప్పాడట. ఏకజాతి సిద్ధాంతం

ప్రచారం చేసినది డా॥ రి ఉత్తరకొరియా మర్యాదగా కలవకపోయినట్లయితే దాడిచెయ్యవలసినందు దని ఆతడు దక్షిణకొరియా జాతీయ కాసనసభలో ప్రకటించాడు. అమెరికాలో అంతర్భుద్ధంవలననే కొరియాలో అంతర్భుద్ధం అనివార్యమే కాదు. సామాన్యంగా అణచలేనది అని ప్రస్తుత విదేశాంగ మంత్రి జె. సి. లింబ్ ఒప్పుకుంటున్నాడు. "అంతర్భుద్ధం తప్పనిసరైతే మంచిదే. అమెరికాలో అంతర్భుద్ధంవల్లనే దేశైక్యతను కాపాడుకోడానికి ఏ లపుతుందని విశ్వసించారు కాబట్టి అమెరికా అంతర్భుద్ధానికి దిగారు. మేము కూడా మా విశ్వాసాలనుబట్టి రక్షించుకోవలసిందే" అన్నాడు. చీనాలో కమ్యూనిస్టు విజయాల మూలంగా దక్షిణకొరియా విప్లవ సముద్రం మధ్య ఏకాక్షయ నిలచిన ద్వీపంవలె ఉన్నదని అంగీకరిస్తాడు జె. సి. లింబ్. "మమ్మల్ని మా మిత్రులు విడిచిపెట్టినా సరే మరి అంతరాత్మ ఏది బోధిస్తుందో అదే అను సరణీయం" అన్నాడు. దక్షిణ కొరియా అధ్యర్థంకింద బలవంతాన దేశైక్యతను సాధించాలంటే ఎవరు ఏకీభవించరో వారిని కమ్యూనిస్టు లనీ, కమ్యూనిస్టుల ఏజంట్లనీ చెప్పి దేశాతీతపనం చేస్తున్నారు వారు తమ అభిప్రాయాల్ని ప్రకటిస్తే కాగా గారబుల్ని చేస్తున్నారు. అమెరికా సైన్యాలు దేశం విడిచిపోవాలనీ, శాంతి మార్గాన దేశైక్యతను సాధించాలనీ వాదించిన మర్గు కాసనసభ్యుల్ని - వీరు వారుపక్షానికి వేందిన వారు కూడా కాదు. ఎన్నికల్లో వారుపక్షాలేని పాల్గొనలేదు - మేనెలలో అప్పు చెప్పారు. పరసైన్యాల నిష్క్రమణ పర్యవేక్షించి, శాంతిమార్గాన దేశైక్యత సాధించడానికి, ప్రజా ప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వం స్థాపించడానికి ఏక్య రాజ్యసమితిచే నియమించబడిన కమిషన్ పట్ల దక్షిణకొరియా ప్రభుత్వ ఆదరణకూడా అర్థకంతంగానే ఉంది. గతి పీట్రవరీమసంతో కమిషన్ ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు వా రెవరెవరిని చూసి సంప్రదించవలెచాలో వారి కేర్ల జాబి (18-వ పేజీ చూడండి)

ఇండోనీషియా స్వాతంత్ర్యనాయకుడు, సోకర్నో

శ్రీ యన్. రాజమణి (జోగ్ జక్ర్రానుంచి వ్రాసిన వ్యాసము)

అబ్దుల్ రహమాన్ సోకర్నో! ఇండోనీషియా రిపబ్లిక్ అధ్యక్షుడు. సుఖిత్తుమై సుందరవంతమైన ఆగ్నేయ ఆసియా ఆర్చిపెల్గో ద్వీపసముదాయంలోని ఏడుకోట్ల ఏడై లక్షల జనానీకానికి ఏకైక నాయకుడు. ప్రపంచ స్వాతంత్ర్య సమరాలతో ప్రభుత్వశ్రేణికి చెందిన ఇండోనీషియా స్వాతంత్ర్య సమర వీరాధి పీరుడు. నాలుగేండుగా, అతని పక్షపీరులు, ప్రజలు, చెమటోడ్చి నెత్తురు చిందించుకొని, కాయకష్టాలలో చితికి పోయి కన్నీరు కార్చుకొంటూ స్వాతంత్ర్యంకోసం సతమతమయి పోయారు. ఈనాడు ఆ ప్రజల నాయకుడైన సోకర్నో, విజయలక్ష్మి ప్రాంగణంలో నిలచాడు. ఈ పని రిపబ్లిక్ ను పునః స్థాపించి, దేశాన్ని పరదాస్య విముక్తం చేయటానికి జోగ్ జక్ర్రా చేరాడు. మొన్నటిదాకా డచ్ వారు సోకర్నో ప్రభుత్వం నందరినీ బాంకాలో బందీలుగా చేసి ఉంచారు. అక్కడ ప్రారంభమయిన సంప్రదింపులు సంధి రాయబారాలు, జోగ్ జక్ర్రాలో ఫలస్ఫుఖం కానున్నాయి. మాజేళ్ళిందట నేను ఇక్కడికి వచ్చినప్పు టికి ఇప్పటికీ, చూసుకొంటే, రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వములోని అధ్యక్షసోకర్నో అతని కార్య వర్గమూ, పట్ల డచ్చి అధికారుల ప్రవర్తనలో కలతేదా చాలా ఆశ్చర్యం కల్పించింది. సరిగ్గా రెండేళ్ళక్రిందట భారతీయులకు అధికారం అప్పచెప్పిపోయేముందు భారతీయ నాయకులపట్ల, బ్రిటిష్ ఫాలకవర్గ వైఖరి లో మార్పువంటి మార్పు ఇక్కడా కనబడుతుంది. ఈ రిపబ్లిక్ సంసన పసిదినాలలో, (ఇంకా రిపబ్లిక్ బాల్యసిలోనే ఉందనవచ్చును!) ఈ స్వతంత్ర సమరోద్యమనాయకుల్ని, జపాన్ చేతి కీలుబొమ్మ లనీ, విద్రోహులనీ, ఎప్పటి బురఖా

అప్పటికి వేసి అవకాశవాదు లనీ, జపానువారు వైదొలగిపోతూ పోతూ, మోసానికి దేశంలో నిలబెట్టివెళ్ళిన పక్షమువా రనీ ఆడిపోసుకొనే వారు. ఈనాడు, ఇండోనీషియా ప్రజకు స్వాతంత్ర్యము అప్పగించటం విధాయకవాయి. తాము వైదొలగి రావలసినచేటప్పటికి, డచ్చివారు కొంతవా ప్రవికదృష్టిని అలవర్చుకొని, రిపబ్లిక్ అంటేనూ రిపబ్లిక్ నాయకు లంటేనూ, సరిగ్గా అవగాహన చేసుకోగలిగి, ఇండోనీషియా ద్వీప సముదాయ సాభాగ్యనిర్వాహానికి ఈ రిపబ్లిక్, రిపబ్లిక్ నాయకులే మూలసాధాలను గుర్తిస్తున్నారు. గత డిసెంబరులో, డచ్చి వారి సైనికచర్యలు, రిపబ్లిక్ బాహ్యస్వరూపాన్ని పగలగొట్టి, నాయకులను అజ్ఞాతవాసంలోకి పంపాయి. కానీ తమ చర్యలకు అంతర్జాతీయంగా ప్రాతికూల్యం కలిగేటప్పటికి తమవిధానాన్ని మార్చుకోవలసి వచ్చింది. పత్రికావితేఖరుల బాంకాలోనే, సోకర్నో అధ్యక్షుని సందర్శనం కల్పించి అతని తోనూ, రిపబ్లిక్ ఉపాధ్యక్షు, విదేశాంగ మంత్రిలయిన హట్టా, హజీసలీంలతోనూ, భేటీలకు అవకాశ మిచ్చారు. ఇండోనీషియా ద్వీప సముదాయంలో, బాంకాను, తగరపుదీపి అంటారు. నేనూ అక్కడికి విమానంలో వెళ్లాను. మెటాటాలో విమానం దిగి అక్కడినుంచి బాంకాకు, 90 మైళ్ళు మోటారులో వెళ్ళి, అధ్యక్షోపాధ్యక్షులున్న భవనం చేరుకున్నాను. ద్రోహిపాడుగునా, "నిజంగా ఈ నాయకు

లిప్తుడు బందీలుగా ఉన్నారా" అనే నాకు ఆశ్చర్యం తట్టుతూ వచ్చింది. మా వెంట ఉన్న డచ్చి ఉద్యోగులు రిపబ్లిక్ నాయకుల ఎడమపిస్తున్న గౌరవభావం చూస్తూంటే ఆ అనుమానం మరింత వృద్ధి అయింది. బాంకాద్వీపంలో లిప్తుడు బందీలుగా ఉన్నారా" అనే నాకు ఆశ్చర్యం తట్టుతూ వచ్చింది. మా వెంట ఉన్న డచ్చి ఉద్యోగులు రిపబ్లిక్ నాయకుల ఎడమపిస్తున్న గౌరవభావం చూస్తూంటే ఆ అనుమానం మరింత వృద్ధి అయింది. బాంకాద్వీపంలో

టానికి కూడా ఆ నాయకులకు అభ్యంతరం కల్పించలేదు. ఈ విషయం విశదీకరించుమని రిపబ్లిక్ విదేశాంగమంత్రి, హజీ అగస్ సలీమ్, అడిగాము. "డచ్చివారు మా తో యే మన్నారం చే, 'సోకర్నో' హట్టా, అగస్ సలీమ్ వ్యక్తుల ఎట్టి అభ్యంతరాలు లేవు. వ్యక్తులనుగా మేము వారిని బందీలను చేయలేదు. రిపబ్లిక్ అధ్యక్షు, ఉపాధ్యక్షు విదేశాంగ మంత్రిలను మేము ఖైదు చేశాము." అని అన్నారు. మాకు బైటి ప్రపంచంతో సంబంధం లేదు. మా ప్రజలనుంచి మమ్మ వేరు చేశారు. ఇంకా మాకు స్వాతంత్ర్య మేమిటి" అని ఆయన అన్నాడు. * * * * * సోకర్నోను చూడగానే ముందు మనన అరికట్టేవి, అతని నవ్వుముగ్ధమూ, ఆ చలాచలాలు. సముద్రం ఒడ్డున ఉన్న బంగళా మెట్లు దిగుతూ నవ్వుతూ మా వంకకు నడిచి వచ్చాడు. అతని చూపులు మనన అరికట్టి, సమ్మోహితులను చేసేస్తాయి. సోకర్నో అజ్ఞాతవాసంలో ఉన్న, తన అధికార లాంఛనాలను దుస్తులనాధరించే ఉన్నాడు. రాజకీయ నాయకుడు కాక పూర్వము సోకర్నో గృహనిర్మాణాల్ని పడమటి జావాలోని బాండాంగ్ అనే పట్టణంలో అందమైన "మశీదు", అతనే స్వయంగా స్థానవేసి కట్టాడని ప్రజలు ఇప్పటికీ చెప్పుకొంటూంటారు. ఈనాటి ఇండోనీషియా స్వాతంత్ర్య సాధనిర్మాణంలో ముఖ్యిల్ని సోకర్నో. చిత్రకళాభ్యాసనంలో కూడా అతనికి సరదా ఎక్కువ కాని సామాన్యంగా కళాకారు లందరిలాగా (16-వ పేజీ చూడండి)

92 నిల్లు నిండినా మనోదార్ద్రం నిలపుకొంటున్న

జార్జి బెర్నార్డ్ షా

వాటర్లు యుద్ధంలో విజయంపొందిన దెవరు? వెలింగ్టన్ జయించాడని లోకమూ చరిత్ర చెప్పుతున్నాయి. కాదు నెపోలియన్ దే విజయ మంటాడు జార్జి బెర్నార్డ్ షా. అలాగని వాదించి అవుననిపించాడుకూడా. నలుగురిది ఒక దోకయితే నా అనుసరించే దెప్పడూ మరొకటి. అయితే అది విలంబవాదమాత్రం కాదు అది ధర్మమీమాంస. లోకమంతా ఈనాడు వివేకం విజ్ఞానం అనుకునేదంతా ఇతర పూర్వమే నా 'విచిత్రహాస్యభరిత'లో అంత ర్విహితమై ఉంది. ఇప్పుడు సమస్తప్రపంచమూ బెర్నార్డ్ షాను యుగపురుషునిగా భావిస్తుంది. ఈనాడింతటి మహామేధావి, రచయిత మరొకడు లేడు. ఆంగ్లవాక్యప్రపంచంలో 'షేక్స్పియర్' తరువరి ఇంతటి నాటకకర్త లేడు.

బెర్నార్డ్ షా వయస్సు ఇప్పుడు 92 సంవత్సరాలు. ఈ జూలై 26 వ తేదీని 93 వ జన్మ దినోత్సవం. అయినా ఇప్పటికీ బుద్ధిప్రాళి స్థితిలో కాని వాక్పూర్వంలోకాని ఆనందం తన లోపం లేదట. ఇప్పుడుకూడా ఏదో రచన చేస్తూనే ఉంటాడు.

జార్జి బెర్నార్డ్ షా డబ్లిన్ లో జన్మించాడు. నాటకవిమర్శక ఆకాశవాణి దివ్యప్రకటన చేయలేదు. భూమి కంపించలేదు. కాని పుట్టినతరువాత ప్రపంచాన్ని అనేకసార్లు కదలించివేశాడు. నిత్య యావన వికాసంతుడైన నాలోకంలో మూర్ఖత్వాన్ని, అజ్ఞానాన్ని నిర్మూలించాడన్నాడు 'బ్రిటిష్ ఆస్టాన కంపెనీ' క్లర్కు జాన్ మేన్ ఫీల్డ్.

గత శతాబ్దంతో తన 'ఫేచియర్' సోప తిట్ట వాదంతోనూ, నాటకవిమర్శ సంగీతవిమర్శ, నవలల్లోనూ ప్రపంచాన్ని కంపింపజేశాడు. ఆతరువాత మార్గదర్శిగా, రాజనీతి కోవిదునిగా ఆచార్యునిగా ప్రపంచఖ్యాతి గడించాడు.

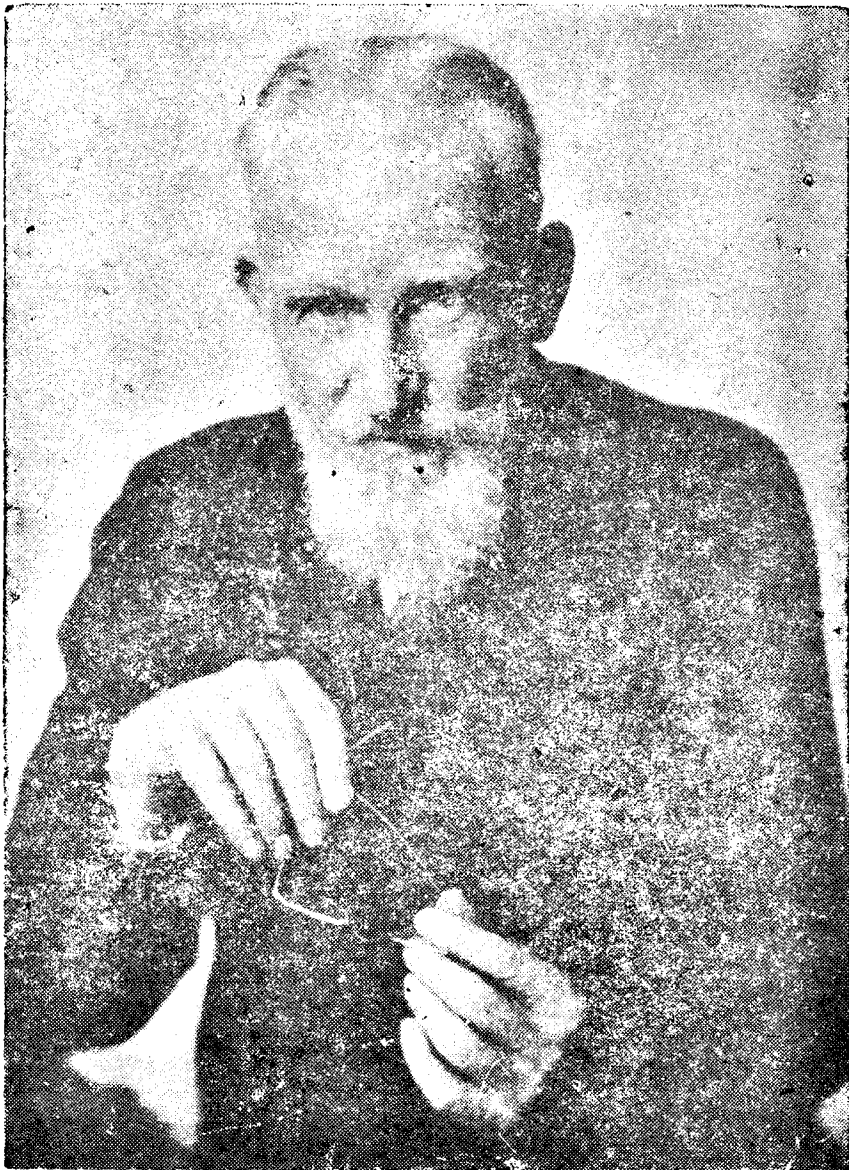
మాడుశతాబ్దాలకుముందు ఎలిజబెత్ పరిపాలనా కాలంలో ఇంగ్లీషు నాటకరంగం మార్గో, షేక్స్పియర్ల చేతుల్లో రూపంపొంది వికసించింది. తిరిగి మూడువందల సంవత్సరాల అనంతరం ఇంగ్లీషునాటకరంగం కొత్తప్రాణం పోసుకుంది. ఆనాడది షేక్స్పియర్ గంభీర వాణి ఈ నాడిది నా అవహేళనా సహితమైన కణోరకంకణ్వని. ఇది మహత్తరమైన వాగ్గరి. సున్నిత కవిత్వానికి బదులు మహా పన్యాస ముం దిక్కడ, ప్రేమ, హర్ష విమరులకు బదులు ఉత్ప్రస్థ వాగ్వివాదం వచ్చింది.

"నన్ను మనసువిప్పి మాట్లాడ నియ్యి. కల్పవృక్షావతారమైన ఈలోకాన్ని కడిగి కడిగి విడుస్తాను. ఈ చేదుమందు మింగడానికి కొంత సహనశక్తి అవసరం" అన్నాడు 'షేక్స్పియర్' ఒక నాటకంలో. నా అదేరీతిగా చేశాడు. లోకానికి మొదట సహనశక్తి లేకపోయినా చివరికి లొంగిపోయింది.

నా భావగమనగతి అపూర్వం. ఉపన్యాసం గురితేగంతో శ్రోతల్ని ముం చెత్తుతుంది. 'మాన్ ఆండ్ నూపర్ మాన్' అనే నాటకంలో సంభాషణలు మహా పన్యాలాయి. గద్యంలో ఇంతటి వాగ్గరిగల రచయిత మరొకడు లేడు. ప్రాఫెసర్ గిల్బర్ట్ ముర్రే నా భావ పటిమనుగురించి ఇలా వ్రాశాడు! "నేననేకమంది మేధావంతుల మధ్య మెలిగాను కాని నావలె ఇంత నిర్దుష్టంగా భావప్రపంచంలోనే జీవించి శారీరక నిబంధనలను సడల్చిన మహామేధావి నిబంధనలను కానలేదు. ఆహారపానీయాదులలో ప్రీతిగాని తృప్తిగాని బోధిగా ఆగణ్యం. పరిహాస పూరితమైన అతని వాక్కులో మొరటుతనంగాని వాంఛాపరికల్పనగాని, మాత్సర్యం కాని కాన కావు. శారీరక బాధ అతన్ని చలంప చెయ్యలేదు.

ఒక పర్యాయం ప్రమాదకరశల అతనికి శరీర మంతా గాయాలపడి బాధపడుతున్నాడని విని చూడ్డానికి వెళ్లాను. పక్కలో పడిఉంటాడను తున్నాను. కాని తోటలో ఉన్నాడని చెప్పారు. తోటలోకి వెళ్లిచూశాను. ఎక్కడా కనిపించలేదు. వెనుకవైపున ఒక పొదలోనుంచి మాత్రం నవ్వు వివనచ్చింది. వెనుతిరిగి చూశాను. 'నేను పచ్చినట్లు చూడలేదు. శరీర మంతా కట్టోనిండిఉన్నా గాయాల బాధలు మరిచి పోయి, కట్టులేనిచేత్తో ఏదో వ్రాస్తూ తనలో తాను ఆనందిస్తున్నాడు. పక్కపక్క నవ్వు తున్నాడు."

సంస్కృతాకూడా భావశబ్దాలతో అతనికి మూలబలం. విషయగ్రహణపారిణిత అతనికి కూడా ఉన్నప్పటికీ, మానవయంతనలపట్ల అతనిలో జాలిలేదు. ఈ గూతనలకు మేళు మూలములైన సంస్థల అసంగతమార్గవహర విధానాన్ని నిందిస్తాడు. ఆవేశం కలిగించికొక, అవహేళనవాదానూ, కఠోర తర్కంలనూ సంస్కారం సాధిస్తాడు. అయితే ప్రాణిహింస అంటే (మానవులకు జంతువులకు కూడా) అతనికి అసహ్యం. ఇంగ్లీషువారి అభిమానవాదానూమం పేట అంటే శ్రోధం. చేపలు పట్టడంకూడా కూడ దంటాడు. మన మాదిరిగానే జీవించగలవి, బాధపడేవి ప్రాణులను చంపడంకాని హింసించడంకాని అతనికి గిట్టుదు. మానవజాతిలో పరిపీడన అంటేకూడా అదే రీతిగా అతనికి దుస్సహం. కుండేళ్లు, నక్కలు, చేపలు, వీడ వాళ్లు అంటే అతనికి ప్రీతి అని కాదు ఆరం.

కాని వాని హింసను సహించలేదు. నా శాకాహారి. మధ్యం విసర్జించాడు. నాలో సున్నితమృదయం, తీక్ష్ణవాక్కు విచిత్రంగా సమ్మేళనమైనాయి. చరిత్రప్రసిద్ధులనవోల్లేర్, సోక్రటీస్ ల ఆంశాలు రెండూ అతనిలో ఉన్నాయి. అతని రచనల్లో వోల్లేర్ తీక్ష్ణ నిశిత అపహాస్యంతోపాటు సోక్రటీస్ దయాస్వభావం జ్ఞానసంపద గోచరిస్తాయి.

బెర్నార్డ్ షా ప్రతిభ అన్ని రంగాలలోనూ ప్రకాశిస్తోంది. తత్వవేత్త, రాజనీతిజ్ఞుడు, సామ్యవాది, వక్త, సంఘసంస్కర్త, విమర్శకుడు, నవలరచయిత, నాటకకర్త.

నా రచనలన్నిటా నాటకాలే ఎన్ని కైనవి. ముద్దై ఆరోపిల నాటకరచన ప్రారంభించాడు. ఏభైసంవత్సరాలనుంచీ నాటకరచనలో అద్వి తీయుడై సాహిత్యరంగం ఏలుతున్నాడు.

"నాటకం అంటే కేవలం ప్రకృతికి ప్రతి బింబం తయారుచేసి ప్రదర్శించడం కాదు. మానవుని మనోబలానికి ఆతడు నివసిస్తున్న వాతావరణానికి మధ్య సంఘర్షను, ఆనగా జీవితం లోని పరమమనస్థానం రూపించడం నాటకం." అంటాడు నా. కథ, నటన ప్రధానంగా గల నాటకాలే కాదు కేవల భావప్రధానమైన నాట

కాలు కూడా ప్రజాదరణ, ఆదర్శం పొందగలవని నిరూపించాడు.

నాటకంలో గణ్యాన్ని ఇంతటి ప్రభావంతో ప్రయోగించిన మరొక రచయిత లేడు.

నా గద్యం మహా ప్రవాహం. నా సంభాషణా నిర్మాణమే ప్రత్యేకం. ఈ మహా ప్రవాహంలో పడి చిరకాల సంచితమైన అజ్ఞానం అంధకారం మూర్ఖ భావాచారాలూ కొట్టుకుపోయాయి. మాన్ ఆండ్ నూపర్ మాన్ లో నా ఒక పాత్ర చేత ఇలా అనిపించాడు. "భావరహితమైన రూప సౌష్ఠ్యం, భౌతిక వైభవం ప్రపంచంలో అంధ యుగాలలో అంధులైనట్లే. ఒక్క యోచనా పరికరం మనహా మానవునికంటే అత్యున్నతమైన సాహితీ సమాహం ఈ లోకంలో చరించింది. జీవించి నశించింది. మహాకాయులైన జీవులు యోజనాలు క్షణాలలో అనగమించాయి. పక్షులు వేమూలలె ఆకాశంలో

వ్రాశాడు. ఒక రోజులో ఈ రీతిగా వ్రాశాడు. "ఈ రోజుద్వారా లోకాన్ని అనేక జాగ్రతమృగై హెచ్చరిస్తున్నాను. విశాలనేత్రాలు, మందహాసం, అద్భుతవిషయాలపట్ల వెన్నెలపట్ల ప్రీతి గల స్త్రీలవద్ద పురుష లోకం అప్రమత్తతతో ఉండాలి. నీవు (స్త్రీ) మూర్ఖవ్యక్తివనీ, పూర్వం కాని వర్తమానకాలంలోకాని భవిష్యత్తులో గాని, ఇంకా ఏదైనా ఉంటే కాలం నాలుగో పరీధిలోగాని నీవంటి మూర్ఖవ్యక్తి ఉండబోదని సుప్రసిక్త సమతుల్య ఘంటాపథంగా చెప్పగలను. దైవం నీకు ఆపారావకాశాలిచ్చి నిన్ను అపహాస్యం చేశాడు."

'మాన్ ఆండ్ నూపర్ మాన్' నాటకానికి ఒక కంపెనీకి వివరణ వ్రాస్తూ ఇలా అన్నాడు. "ప్రారంభంనుంచీ స్త్రీ శరీరపరిశ్రమచేసి భర్తను బిడ్డను సంరక్షించేనీ యాతనలకు లోబై 'దైవ కార్యాన్ని' నిర్వర్తిస్తూ వచ్చింది. తద్వారా ప్రాణికి అమరత్వ వివ్వడంలో తన వంతు తీర్చింది. కాని ఆ తీర్చిన గౌరవాన్ని దైవ కార్యనిర్వహణ ఫలితాన్ని పురుషుడు ఆమెకు కనుమరుగుచేశాడు. లేకపోతే ఆమె లోకాన్ని ఏలుతుందని భయపడ్డాడు ప్రతిఫలంగా స్త్రీకి పురుషుడిచ్చినది ప్రేమ, కామ వాంఛా పరితృప్తి. పురుషునివలె ఆమె ప్రేమను కేవల మనోవికారంగానూ, భోగ్యవస్తువుగానూ వచ్చించ జాలకపోయింది. పురుషులలో యోగులవలె హృదయవికాసానికి, మనోవికాసానికి ప్రేమను వినియోగించి అనంతరం త్యజించలేదు. ప్రేమ ఆమెకు భోగ్యంకాలేదు. పరికిలనా వస్తువూ కాలేదు అది ఆమెకు జీవనోపాధి కాగలిగింది. అయినా స్త్రీ మానవలోకానికి అమరత్వం ఇంకా ప్రసాదిస్తూ తన కర్తవ్యం నిర్వర్తిస్తూనే ఉంది."

నా వ్యంగ్యోక్తి గురించీ హాస్యగురించీ వివరించడం అవసరం. అన్ని దేశాల సాహిత్యాలలోనూ నా ప్రభావం గోచరిస్తూనే ఉంటుంది. సామ్యోక్తి గురించి అనేకులు వ్రాశారు. అమో వాదాలు చేశారు. చెప్పకుండా వాడుకున్నార. అయితే వ్యంగ్యంలోగాని హాస్యంలోగాని వాగ్దావాలలోగాని మనః పూర్వకంగా తనకు తోచిన సత్యాన్నే పలుకుతాడు. అందుకల్లానే అతని వ్యంగ్యోక్తి అంత పదునైనది. మిస్ ఫ్లారెన్స్ ఫార్ కు ఇలా వ్రాశాడు "ప్రపంచంలో సమాజ సీతిప్రజ్ఞలు రెండవకాలు ఒకటి దివ్య లక్షణ సంపన్నులైనవారికి అభీంచే సంపూర్ణవికాసం. రెండోది ఏదోఒక ప్రజ్ఞ అత్యధికంగా అలరచుకున్న వారిలోని విశేషం. ఈ విశేషం సంగీతానికి సంబంధించి ఉండవచ్చును శరీరసౌష్ఠవానికి సంబంధించి ఉండవచ్చును కామవిషయం కూడా కావచ్చును. రెండోతరహా ప్రజ్ఞ గలవారికి విద్యాభ్యాసం ఉండాలనేమీ లేదు వచ్చిన ప్రజ్ఞను ఆతిసులుపుగా శ్రమలేకుండా ప్రదర్శించడానికి ఏలుంది. పరిశ్రమచేసేవారిని చూసి ఈ ప్రజ్ఞ హేళనచేస్తుంది. కాని మొదటితరహా ప్రజ్ఞ 30 ఏళ్లకింకా పరిపూర్ణంకాదు విద్యాభ్యాసం ఎంత అవసరమైనా, ఎంత లభింపజేసుకున్నా స్వయంకృషి ఎంతైనా చెయ్యాలి నాకు మొదటితరహాకి చెందిన ప్రజ్ఞ ఉంది. నువ్వు కూడా ఆ తరహాకి చెందినదానవు. కాని నా ప్రజ్ఞ నాకు తెలుసు నా ప్రజ్ఞలో పరిపూర్ణత పొందడానికి ఎంతకృషి చెయ్యాలి నాకు తెలుసును. కాని నువ్వు ఎప్పుడూ అపభ్రంశంలో రెండో తరహాకి చెందిన వారినవలె ప్రవర్తించి పి అశ్రద్ధను కప్పివుచ్చుకుంటున్నావు. వ్యంగ్య రచననీ, హాస్యాన్ని నువ్వు నిరసించడం పొరపాటు హాస్యాన్ని ధ్వనింపజేసే నేను ప్రజ్ఞల్ని ఆకర్షించాను. ప్రజ్ఞ కూ, కృషికి వాస్తవంగా బద్ధమైన ఏ రచనగాని హాస్య పూరితంగానే ఉంటుంది".

"ఈనాడు మన వాతావరణంలో మన భావ ప్రపంచంలో కొద్దో గోపోషే నా ప్రభావం శాశ్వతంగా ముద్రితమై ఉంది" అన్నాడు ప్రీటీ.

నా ఆదేశాలనే ప్రజలు, నాయకులు పాటించి ఉంటే లోకం మరొక రీతిగా ఉండేదన్నాడు. ఆల్బన్ హాక్స్లీ, ఇరాస్మస్ గంథాలు చదవడంతో తృప్తిపడక ప్రజలు ఆతని ఆదేశాలను ఆచరణలో పెట్టినట్లుంటే చరిత్రలో మత యుద్ధాలు సంభవించేవి కావు జాతీయత అనే

మన రాష్ట్రం మన దేశం

★ వ్యవసాయాభివృద్ధి, రాష్ట్రప్రభుత్వ శాసనం

రాష్ట్రంలో సేద్యవిధానాన్ని సక్రమంగా చేపట్టేందుకు వ్యవసాయసమీక్షను అభివృద్ధిపరిచే ఉద్దేశంతో చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక శాసనాన్ని తయారుచేసింది. ఆఖిలభారత కాంగ్రెస్ ఆర్థిక పరిశోధన సంఘం రెండు సంవత్సరాలక్రితం చేసిన నూతన నమూనాపై బిల్డింగ్ వ్యవసాయ శాసనం ఆధారంగా ఈ శాసనం తయారుచేయబడింది.

శాసనోద్దేశాలు ప్రశంసా పాత్రంగానే ఉన్నాయి. సారవంతమైన భూమి బీడుపడి ఉండటండా చెయ్యడానికి, మరమ్మతులు మొదలైన విషయాలలో కాలదాఖలు గాని పట్టాదార్లు గాని అక్షరదహించిన పక్షంలో ప్రభుత్వం వారిని నిర్బంధించి సక్రమంగా సేద్యం చేయించడానికి, అది జరగని పక్షంలో భూమిని స్వాధీనపర్చుకుని ఇతరులచేత సేద్యం చేయించడానికి, రైతులకి ధాన్యానికి సబబైన ధరలు ముట్టజేయడానికి శాసనంలో తన ఏర్పాట్లు చేయబడినాయి. ఈ శాసనాన్ని ప్రజలు పరిశీలించి తమ తమ అభిప్రాయాలను ప్రభుత్వానికి నవంబరులోగా తెలియపరచాలి. ప్రజాభిప్రాయం దృష్ట్యా ప్రభుత్వం అవసరమైన చోట్ల సవరణలు చేస్తుంది. ఆ తరువాత శాసన పథంలో ప్రవేశపెడుతుంది.

అయితే ఈ ఉద్దేశాలను ఏరితిగా అమలు జరపదలిచారో చూస్తే కథ సరిగ్గా నడుస్తుందా అని అనుమానం తోస్తుంది. ఈ శాసనాన్ని ఈ రీతిగానే అమలుజరిపితే తక్షణ ఫలితమేమిటంటే జైతంలలో మరొక తెర ప్రభుత్వోద్యోగవర్గం, అగ్రికల్చరల్ నూపర్వైజర్ల అవతరిస్తార.

మనదేశంలో సారవంతమైన భూమి సేద్యం కాకుండా బీడుగా పడిఉన్నది చాలా ఉండి పోయిందనుకోవడం పొరపాటు. నీటి సదుపాయం లోపమే అన్నిటిలోకీ పెద్దలోపం. గ్రామాల్లో రైతులు సకాలంలో నీటిసరఫరా కోసం పడే అవసరమూస్తే ఇది ఎంత యాతనగా ఉండో అర్థమవుతుంది. పంటకాలువల నీటికోసం ప్రార్థించి ప్రార్థించి, ఓవర్సెర్లనీ, సబ్ డివిజనల్ ఆఫీసర్లనీ ప్రార్థించడం వారి అనుగ్రహం సంపాదించే సైగాని రైతులకు సామాన్యంగా సకాలంలో నీరు లభించదు. ఓవర్సెర్లనీ, సబ్ డివిజనల్ ఆఫీసర్లనీ ప్రార్థించడంకంటే మన దేవుణ్ణి ప్రార్థించి మెప్పించడం సులువనిరైతుల్లో సామాన్యంగా వినిపించే మాట. పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్ట్ మెంట్ వ్యవహారాల్ని సవ్యంగా సంస్కరిస్తే పై శాసనాలు నూరు తెచ్చినంత ఫలం.

పట్టాదార్ల కాలదాఖలు మధ్య తగవులకంటే

మారుదూపంలో అంధఆరాధన, అంధవేళంపునర్పించేవే కావు. వోల్టేజీ ఆపార్య రచనల్ని చదవడంతో సరిపెట్టిన క్రియలో అనుసరించుకంటే ప్రాంతీ విప్లవం, నెపోలియన్ సామ్రాజ్యవిధానం, పైనికాధికారం వీడించేవి కావు. పా నాలుకాలు చదివి ప్రశంసించి; ఆతని భూమికలు చదివి నవ్వుతూ ఆనందించడంతో కూరుకోక, వానిని ఆతని వాస్తవమైన ఆ దేశాలుగా నిధాంతాలుగా గ్రహించి ఆదరించినట్లయితే నాగరికత కీనాటి ప్రమాదం సంభవించిఉండేది కాదన్నాడు హాక్స్లీ.

ఆస్తిపంపకాలు, కొద్దవ్యాభ్యాస పెద్ద సమస్యలు. సేద్యాన్ని భంగపరచుకున్నది మొదటికం తరువులు అధింగా లేవు. కాని పంపకాల్లోనే అధికం. ఒక విధంగా ఇప్పుడు పట్టాదార్లకి కాలదాఖలకి మధ్య కొంత సమాకారం ఉందనే చెప్పాలి. కాని ఇప్పుడీ శాసనం ఉభయాలకి మధ్య లేని తగవులు తెచ్చి పెట్టే అవకాశం ఉంది. అగ్రికల్చరల్ నూపర్వైజర్ల సక్రమంగా వ్యవసాయవిధానాన్ని సంస్కరించడం సందేశోద్దేశమైన విషయం కాగా, దేశంలో వ్యవసాయాన్ని భగ్నపరిచే ప్రమాదం ఉంది.

ఇక్కడ ఇంకో ప్రమాదంకూడా ఉంది. జమీందారీ, ఈనాందారీ భూముల్లో జిరాముతీ హక్కులుగల రైతుల్ని ఈ శాసనం ఆధారంతో యజమానులు చెల్లగొట్టడానికి యత్నించగలరు. ఇటువంటి అవకాశం చిక్కాశాని, చిక్కిన తరవాత వారునుకోరు. వారి శాసనాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారని నిందించడం వ్యర్థం. ప్రభుత్వం అసాధారణమైననీ, కనీ విని యెరుగనీ అధికారాలు హస్తగతంచేసుకుంటున్నప్పుడు ఏదీ వింతగా తోచదు. ప్రస్తుత శాసనంవల్లనూ, దేశంలో జమీందారీ బిల్లుల వచ్చిన పరిస్థితి వల్లనూ భూమిపట్టాదార్లకూ కాలదాఖలకూ మధ్య కలహాలు చెలరేగక మానవు.

ప్రభుత్వం ఈ శాసనంద్వారా తీసుకునే అధికారాలు చూస్తే ఇది అవసరమేనా అనే అనుమానం ప్రతివారికీ తోచక మానదు. భూమిసేద్యం అగ్రికల్చరల్ నూపర్వైజర్ దృష్టిలో సక్రమంగా లేదంటే సక్రమంగా లేకపోవడానికి వారి దృష్టిలో యజమానిగాని రైతుగాని ఎవరు బాధ్యులు? వారికి కలెక్టరు నోటీసు ఇస్తాడు. అప్పటికి మరమ్మతులు జరక్కపోవడం మొదలైనపరిస్థితుల్లో భూమియజమానిని ప్రభుత్వం హస్తగతం చేసుకుని కొన్ని సందర్భాలలో తమ ఇష్టంవచ్చిన రైతు

లకు జిరాముతీ హక్కులిచ్చి నియమించ వచ్చునని, శాసనంలో చెప్పబడింది. ఇటువంటి క్లాజు వల్ల ఎంత అవరోధం సంభవిస్తుందో, కాంగ్రెస్ వర్తమేమిటా రైతు కాంగ్రెస్ కిసాన్ కాంగ్రెస్ విరోధాలు వగైరాదోమాలవల్ల దేశంలో వ్యవసాయమే ఎంత ప్రమాదంలో పడిపోగలదో గ్రహించవచ్చును.

అసలు మనదేశంలో వ్యవసాయం పీనస్థితిలో ఉండడానికి కారణం పెట్టుబడిలోపం, భూమి ఆస్తిపంపకాలు. పంపకాలవల్ల భూమి చిన్న చిన్న చెక్కలయిపోయి రైతులకు కేవలం ఆ ఆస్తిపైనే ఆధారపడడానికి వీలులేకుండా పోతోంది. అందువల్ల సేవర్ల కంటే గాని ఉద్యోగాలలోగాని, అవకాశం ఉన్నవారంతా గ్రామాల్లో భూములు వదిలి బస్టలకు ఎగబాకుతున్నారు. పది ఎకరాలైనా కనీసం సేద్యం చేస్తేగాని కుటుంబానికి సాఖ్యజీవనానికి చాలదు. పడకరాలు సాగుచేస్తున్న రైతులు మనదేశంలో చాలా తక్కువ. చాలావరకు చిన్న చెక్కలు తీసుకుని సేద్యం చేస్తున్నవారే. వీరికి పెట్టుబడికి తాపతు లేదు. పెద్ద ఆస్తిగల వారలో చాలమంది భూముల్ని పంచి పదిమంది రైతులకిస్తారుగానీ ఒకరికివ్వరు.

అలా రైతులకు కాలు కిచ్చే యజమానులు పెట్టుబడిపెట్టేది తక్కువ. మనంకూడా వ్యవసాయాన్ని లబ్ధిగల పరిశ్రమగా చేసుకోవాలంటే పెట్టుబడికి మంచి ఏర్పాట్లు జరగాలి. మనదేశంలో యజమానులు చాలామంది పెట్టుబడిపెట్టి కాలు దార్ల చే వ్యవసాయం చేయిస్తారు. కాని యజమానులు మరింత శ్రద్ధ వహించి, వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధిచెయ్యడానికి మనసారా యత్నించినట్లయితే పెట్టుబడిసమస్య తీరిపోతుంది. ప్రస్తుతపు యజమానులు, కాలదాఖల వ్యవస్థ ఇందుకు అనుకూలంగా ఉంది. కమ్యూనిస్టుతోపాటు 'గున్నేవాడిదే భూమి' అని

అరిస్తే భూమి సేద్యానికి పెట్టుబడి కాస్తా లోపిస్తుంది. ఈ "పేటి బూరునాయి" లేనిదే ఇప్పుడు వ్యవసాయం కొనసాగదు. ప్రభుత్వం అధికారం చలాయించి మరికొంతమందికి ఉద్యోగాలిచ్చి పోషించగలుగుతుండేగాని రైతులకి పెట్టుబడి పెట్టలేదు. రైతులనీతని క్రమంగా బాగుచేసి వారిని ఆర్థికంగా స్వతంత్రుల్ని చేసిన నాడు, అంటే వారు పెట్టుబడి పెట్టుకుని ఏ యజమానిపైనా ఆధారపడనక్కరలేకుండా కృషి చేసుకోగలిగినప్పుడు ఈ మధ్యవర్తుల్ని తొలగించవచ్చును. ఈలోగా కళావేంకటాచార్యుగారి "తద వాతీ పెట్టు"కి దిగకుండా ఉండడం అవసరం. ఈలోగా కాంగ్రెస్ వ్యవసాయసంస్కరణల పట్ల పరస్పర వ్యతిరేకవిధానాల్ని నూతనల్ని మాని సక్రమమైన విధానాన్ని నిర్ణయించుకోవాలి.

కర్షకులకి పెట్టుబడిసాకర్యం, సబబైన ధరలకు వారి ధాన్యం అమ్మకం గారంటే ఇవ్వని ఏపరిష్కారమార్గంగాని మన దేశంలో వ్యవసాయాన్ని వృద్ధిపరచలేదు. పెట్టుబడిసమస్యకు ప్రస్తుత శాసనం అంటనైనా లేదు.

ధాన్యం ధరలవిషయంలో ఒకవిధంగా శాసనంలో తృప్తికరమైన ఏర్పాట్లు సూచితమైనాయి. న్యాయమైన ధరల్ని రైతులకి ఇప్పించడానికి లేక ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం గ్యారంటీ ఇస్తుంది. అవసరమైతే ప్రభుత్వమే ఆధరలకు కొంటుంది. ధరల్ని సామాన్యంగా సంవత్సరాని కొకసారి పరిశీతుల్ని బట్టి ప్రభుత్వం నిర్ణయిస్తుంది. ఆ ధరల ప్రకారం ప్రభుత్వం కొనడంగాని, ఇతరులచే లేక సంస్థలచే కొనిపించడంగాని చేస్తుంది. ఇతరత్రా అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటుంది.

ఇంతవరకూ మిల్లుయజమానులవలనో, కమిషన్ ఏజంట్లవలనో రైతులకు న్యాయమైన ధరలు గిట్టడంలేదు. గత సంవత్సరం మిల్లుయజమానులకు బాటువల్లనూ, ప్రభుత్వ సేకరణ ఏజంట్ల వైఖరిఫలితంగానూ రైతులు నిర్లితధరలకంటే బస్తాకు మూడు నాలుగు రూపాయల తక్కువధరకు ధాన్యాన్ని అమ్మగలసినచ్చింది. ఇప్పుడు ఇటువంటి ఇబ్బందులు తీరగలవు. అయితే ధరల విషయంలో రైతులకు ఇంత మాత్రాన న్యాయం చేశారుతుం చుకోవడం పొరపాటు. మిగతా అవసరవస్తువుల ధరల్లో పోలిస్తే ధాన్యం ధరలు చాలా పీనంగా ఉన్నాయి. మిగతా వస్తువులధరల్ని నిర్ణయించి వాని అమ్మకాన్ని నిర్బంధించే అధికారం కేంద్రప్రభుత్వానికే ఉంది. కేంద్రప్రభుత్వం వివిధ రాష్ట్రాలలో ధరల్ని సమన్వయించడానికి ఇంతవరకూ కృషిచేస్తోంది. ప్రతి సంవత్సరం రాష్ట్ర మంత్రుల్లో సంప్రదించి కేంద్ర ప్రభుత్వమే ధాన్యం ధరల గురించి కూడా శ్రద్ధ వహిస్తోంది. మిగతా ధరలను తగ్గింప చెయ్యడం, ఇంత వరకూ సాధ్యం కాలేదు. ధాన్యం ధరల్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం సలహాపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కొంత ప్రమాదం పైకి తెరగకుండా నిలుపు చెయ్యగలిగాయి. అక్కడక్కడ కొన్ని ప్రాంతాల్లోతప్ప ధాన్యం, బియ్యం ధరలు బ్లాకో మార్కెట్ లో చాలా పడిపోయాయి. దీన్ని బట్టి వాస్తవంగా ఉత్పత్తికొంత పెచ్చుకపోలేదని తోస్తుంది. అయితే ఇతర వస్తువుల ధరలకి వీనికి పోలిక లేదు. అందువల్ల మిగతా వస్తువుల ధరలను తగ్గింపచేసి అన్ని రాష్ట్రాలలోనూ బియ్యం ధర సమానంగా ఉండేట్లు చెయ్యడం కేంద్రప్రభుత్వానిదే బాధ్యత. కాగా ఈలోగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, మిగతా వస్తువుల ధరలతో పోలిక లేకపోయినా ఏదో కొంత రైతులకు లబ్ధి కలిగే ఏర్పాట్లుచెయ్యడం అవసరమే. అది ప్రస్తుత శాసనంలో చెయ్యబడింది. మిగతా వస్తువులపై లాభాలు ఏ ప్రమాదంలో వస్తున్నాయో, అందులో సగ్రహణమైనా ధాన్యం పండించేవారికి లబ్ధిస్తే తప్పకుండా రైతులు అధిక శ్రద్ధ వహిస్తారు. వ్యవసాయానికి పెట్టుబడి లభిస్తుంది. అప్పుడు గాని ఆహారోత్పత్తి వృద్ధి కాదు. అందువల్ల ధాన్యంధరలను నిర్ణయించడాన్ని బట్టి, వాని అమ్మకం లాభప్రమాణాల గారంటిబట్టి ఈ శాసనప్రయోజనం తెలియగలదు. అయితే మిగతా ప్రభుత్వశాఖలవలనే పబ్లిక్ వర్క్స్, వ్యవసాయ శాఖల నిర్వహణ విధానం, ప్రభుత్వోద్యోగుల వైఖరి మారవలసిన అగత్యం ఉంది.

పారిస్ నుంచి వైకిల్ మోద పైగానకు (ఇంజనీర్) వెళ్తున్న ఢిల్లీ చేరిన లయ నెలుబ్రాన్స్ (వ్యవస్థాపక) అనే ప్రాంతీ దేశము. భారతదేశంలో వైకిల్ ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణానికి అనువతీ సంపాదించే విషయమై కేంద్రపరిశ్రమల శాఖాధికారులతో సంప్రదింపులైనవి ఉద్దేశ్యమై ఉన్నాయి. పారిస్ సమావదంలో ఇటీవలి ఒక వైకిల్ ఫ్యాక్టరీ పున్నది సాలుకు రైతుల వైకిల్లను తయారుచేస్తున్నది.

సచివోత్తములు :

రాయసము గోవిందదీక్షితరులు:

(శ్రీ శ. చదునాచన శతాబ్దమునలి అచ్యుతప్పరాయని మహామంత్రి)

చెప్పవచ్చు నాయకుడు తంజావూరును బహి
లించుచు గ్రీష్మశకము 1761 వ సంవత్సర
ప్రాంతమున చని కొనూరు గు నచ్యుతప్ప నాగు
కుని యావరాజ్యమున కిచ్చి నొనర్చగా,
నతడు రాజ్యపాలనమున దోడ్పడి గాజ్యమున
గుళుగు డని పేరండెను. అక్కాలమున 'తంజ
పురి' (Tanjore) రాజ్యమునకు శివప్ప
నాయడే ప్రభువయ్యను రాజకీయ వ్యవహారముల
నన్నిటిని అచ్యుతప్పనాయడే చూచుచుండెను.
తంజావూరి నాయకరాజులలో నితడే 'మహా
మండలేశ్వర' బిరుదమును వహించినవాడనియు,
నితని నాటపండియె యా రాజ్యమునకు రూపురేఖ
తేర్చడెననియు, - నూహింప ననుచున్నది.
ఇతని నాటపండియె దంజపురి నాయక
రాజులు (Tanjore Nayak Kings) విజయ
నగర చక్రవర్తుల (Vizianagar Emperors)
కు సామంతులుగ నుండి యాసింహాసనమునకు
నలుబదిలక్షల వరహాలు కప్పము పెల్లించుచు,
యధావసరములలో దోడ్పడుటకయి 190 ఏనుగు
లను, 4 వేల ఆశ్వికదళమును, బదివేల కాల్పుల
మును, - బోషించుచుండెడివారు.

అచ్యుతప్పనాయని కాలమున విజయనగర
మును సదాశివరాయ, తిరుమలదేవరాయ, శ్రీరంగ
దేవరాయ, వేంకటపతిరాయలు, ననువార
దేలిరి. తురువనంశజుడైన సదాశివరాయల
తర్వాత విజయనగరము నేలినవా రందఱు 'నార
సిరి' వంశస్థులే! అచ్యుతప్పనాయడు పేరునకు
విజయనగర రాజ్యముల సామంతుడుగ నున్నను
యథార్థముగ స్వతంత్రుడుగ నే యుండుచుండెను
గాని శ్రీ. శ. 1584 వ సంవత్సరమునాటికే
అచ్యుతప్పనాయకుడు మరల విజయనగర
సామ్రాజ్యమునకు విధేయుడయ్యెను.

అచ్యుతప్పనాయని యోగ్యతలు 'సంగీత
సుధ' పీఠికలో "తత్తాద్వైతార్థభర్తై రముష్మా
దావిర్భూవాచ్యుత భూమిపాలః, మూర్త్యం
ఓకాయాం జగదంబికాయాం బాలేందుమాశే
రివ బాహులేయః, ఆరభ్య బాల్యా దతిథక్తి
శాలీ.. రంగనాథం.

అనాధ్య తంజావూరు మప్రతీపః కామర ఏవా
భ్యుత రాజ్యభారః, గజైరనేకైస్తురైర్భుతైశ్చ
నిర్భిణ్ణ సామంతస్యపాలనర్థమ్. సంపాద్య దక్షిణ
ముస్త మర్థం శ్రీరంగనాథాయ తథాద్విజేభ్యః,
రంగేశు ర్దీప్య మసౌ విమానం హైరణ్యయం
రత్నముయం కిరీటమ్. మణీమయం వర్మచ నిర్మ
మాతే సింహాసనం స్మ షీతిపాల ఏవః తస్యైవ
పూర్వోత్తర పత్నిమాని సగ్గోపురా ణ్యప్రతిమ
ప్రభాని. ప్రాకార మప్యప్తమ మాత నిప్త మహా
జనం చాపి మహీమ హేంద్రః, లక్ష్మ్యశ్చ సర్వా
జ్ఞాపి మండపాని దివాగ్ని రత్నాభరణా న్యతా
నీత. ఆరోహ మార్గంచ మగుద్వరాయా (?)
మలంక్రీయాభావ ముచేయవాంఛమ్, ఆరామ
సీమా మపి రంగభర్తృ గ్రామా ననేకా నపి
సవ్యతారిత. దానం తులాపూరుష మచ్యు
తేంద్రో హిరణ్య గర్భమ్ ప్రతివర్ష మేవ, హే
మాద్ర కల్పే కన్యతాని సమ్యక్ సర్వాణి దానాని
ముహూ ర్యతానీత. రామేశ్వరస్వామి చ
గోపురాణి తీర్థాని సర్వాణి నవీచకార. సందర్శ
నం కించ స రామనేతో ధూపకార్ప దుష్పగ
మేవ, దినేదినే భోజయ శేష లక్ష్యధికా
ద్విజా నచ్యుతభూమిపాలః;—అని యుట్టంకింప
బడి యున్నది.

రాజమాండలదీ దీక్షితుని "రుక్మిణీ పరి
ణయ" మహాకావ్యములో గూడ "మయూరి
మధ్యార్జున కుంభస్థుణా శ్రీ చందకారణ్య మఖ
స్థరేషు, మహా రం 'మంజువ మలతాన బక్త్యా
మహాత్యపర మచ్యుతేంద్రః, ఆగ్రా ననేకా
నపి చాగ్రహరా నసౌ న్యతారి దగనీమరేభ్యః
తౌర్యేచైర్వైశుచ దానకేళ్యాం సమో నకన్య
భరణే భృదస్య." అని యున్నది.

ఇ మ్మహాన భావునకు గోవింద దీక్షితుడు
చాచివోత్తముడుగా నుండెను. ఇతడు మహామంత్రి

జుడు. మహాకవి. గాయకాగ్రేసరుడు. మహా
యజ్ఞ. అప్పయ్య దీక్షితుల కంటి పండితా
ఖండలుడు. మిహాంసాశాస్త్రు సంబంధ మగు
చిర్రుల నప్పయ దీక్షితులతో గావించెనట!
మహామహాదు మిహాంసాశాస్త్రుయ పయి
స్వతంత్రించి గొప్ప గ్రంథముల విరచించుటయే
గాక సాగ్ని చిత్ర్య సర్వతోముఖాతిరాత్ర సాగ్ని
చిత్రాస్త్ర వాజపేయాది యజ్ఞ ముల నొనర్చి
నాడు. "పదవాక్య ప్రమాణపారావార పారీణ,
అద్వైతి విద్యాచార్య" బిరుదముల నందినవాడు.
ఇతని యజ్ఞ మాళిం దాల్చియే ర ఘు నాథ
రాయలు "సంగీతసుధ" ను రచించినాడు. ఈ
గ్రంథమునకు గోవింద దీక్షితుడు పీఠికను వ్రాసి
నాడు. ఇప్పీతికలన 'శివప్పనాయకుడు
బ్రదికి యుండగ నే యచ్యుతప్ప నాయనికి రఘు
నాథరాయలు దయం 3 నని యనగత మగు
చున్నది.

రఘునాథరాయలకు విద్యాబుద్ధుల నేర్పి
రాజ్యభార వహు నొనర్చుటకయి యచ్యుతప్ప
నాయకుడు మహామంత్రి శేఖరుం
డయిన గోవింద దీక్షితుని నొప్ప
గించెను. ఆ భూరమణునికోర్కి ననుసరించి
గోవిందదీక్షితుడు తన కొమాళ్లతోబాటు రఘు
నాథరాయలనుగూడ మహావిద్యాంసు నొనర్చెను.
గోవింద దీక్షితుడు నేసిన యజ్ఞములలో నాతని
శ్రేష్ఠ పుత్రుడయిన యజ్ఞనారాయణ దీక్షితుడే
యధ్యక్షుడు. అ యజ్ఞములలో నచ్యుతప్ప
నాయని యజ్ఞ ననుసరించి యువరా జయిన

శ్రీ గోవిందదీక్షితుని ముత్యము

రఘునాథరాయలు గోవిందదీక్షితునకు ముత్యము
లు వొడిపిన శ్వేతాతప త్రియ ను నట్టియుండెడివా
డట!

అచ్యుతప్పనాయనికిని, గోవిందదీక్షితున
కును, అవిచ్చిన్ని సంబంధ ముండినట్లు వీ క్రింది
"ప్రిమామాద్యంతమానానా
మహీక్షి దీక్షితా పుణ్ణ,
శస్త్రై కాస్త్రైచ కుశలా
వాహవేషు హవేషుచ."

అను శ్లోకము తెలుపుచున్నది. అచ్యుతప్ప
నాయకుడు బాల్యప్రభృతి విపుల దైవభక్తి గల్గి
యున్నట్లు వీ క్రింది "సంగీతసుధ"యందలి (46)

"అరభ్యబాలా దతిథక్తిశాలీ
ముదాసదా 22 వేలిత రంగనాథమ్;
అనాధ్య తంజావూరు మప్రతీపః
కామర ఏవాహృత రాజ్యభారః."

అను వచన మనగత మెనర్చుటయేగాక కడు
ముదుసలియునవలెను బ్రదికియుండి యావల రఘు
నాథరాయలకు రాజ్యమును వదిలి శ్రీరంగక్షేత్ర
మునకుం జని ముకుందానుచింతనమున బ్రొద్దు
వుచ్చెనని "సాహిత్యరత్నాకరము"లోని—

"సర్వం ధైర్యవిహిత మేరువిభవే
సర్వం సహాయ భరం
ప్రాణైస్త్రిక్ రఘునాథనామ్ని విదగ
త్తుస్త్రైచ్యుత ష్టాపతిః,
శ్రీరంగస్థలసంగతో బుసకులం
శీతాంతు రుర్వి మన
వ్రాస్త్రస్త్రైచ పుషోచ శేషియనే
ధర్మో పతే ధామని."

(12-94.)—అను వచనము స్పష్టము నేయు
చున్నది.

అచ్యుతప్పనాయకుడు బ్రతికియుండగ నే
యాతని నొప్పించి గోవింద దీక్షితులు రఘునాథ
రాయలు రాజ్యమున కభిషిక్తు నొనర్చిట్లు
'సాహిత్యరత్నాకర'మందలి—

"హరేణ తం తనజ మచ్యుత భూవలాది
రత్రాశేషిచ్య వివిధై రుదధేః పయోభిః,
కన్యాగజై ర్భటవరై ర్గణికాభిరేవ
మప్యభ్యషేచయ దయం తదనుక్రమేణ

భద్రాచనసితి'విధి ప్రవేశం విహిత్యా
నిత్యాగ్నిహోత్ర భాగ్యా నిటతే మహాద్వ
అద్వైత తారక మధ్యైవరతా నిధానం
గోవింద దీక్షితులయః తురుతే లచ్చ పట్టన్."

అను వాక్యములవలన తెలియనగుచున్నది.
అచ్యుతప్పనాయడు శ్రీరంగనాథస్వామిని నేవించు
చుచు శ్రీరంగక్షేత్రమున నుండుచు గ్రీష్మశకము
1615 వ సంవత్సరమున బరమపదము నొందెను.

రఘునాథరాయలు రాజ్యాభిషిక్తు డయిన
తర్వాత గొన్నాగు లుండి యావల గోవిందదీక్షి
తుడు సరిపాడెను. అచ్యుతప్పమంత్రి బ్రదికియుండి
నంతవఱకు రఘునాథరాయలు తన యర్హసింహాసన
మొసంగి యాతని నాదరించి సముచిత సత్కార
ముల గావించినట్లు లగపడుచున్నది. మహా
మాత్యుల యభిప్రాయ ననుసరించియే 'సంగీత
సుధ'ను రఘునాథరాయలు రచించినాడు. ఇది
తొలుత నే డధ్యాయముల గ్రంథము. కాని
నాలు గధ్యాయములే యిప్పు డగుపించుచున్నవి.
ఇందు రఘునాథరాయ లేబది రాగములను బదు
నేను మేళకర్తలుగ విభజించి శ్రుతి, స్వగ, ఆల
పికల పైతము జేర్చినాడు ఈ గ్రంథమునకు
గోవిందదీక్షితుడు వ్యాఖ్యానము రచించినాడు.
రఘునాథరాయలు జయంతినేనాది రాగములను
రామానందాదేశములను చూతనముగ సృజి
యించిన పీఠానాదనకుళింపని. "జయంత
నేనాదిమరాగ రామానందాది తాళాకారచయకా
నవీనాక, సంగీతవిద్యాంస ముపాదేశస్త్యమ్
వివంచితావాద వివక్షణానామ్" (J. O. R.
Vol III, 1E4.) అను దీక్షిత వాక్యము దెలుపు
చున్నది. ఇతని యాసానమున సంగీతశాస్త్ర
విశారదులు పెక్కురున్న యట్లు

"వాగ్దేయకార ప్రముఖైరనేకైర్విచిత్రగీతాది
కళాప్రవీణైః, తద్వై వ పీఠాదిమవాద విద్యా
వివక్షణైః, కావ్యిని సేష్యమాణః"

అను వచనమువలన తెలియచున్నది. ఇతని
కొలుకుటమున (Darbar) నుండు నాట్య
కర్తయల విలాసవిధములులే "శృంగార
సావిత్రి" లో నశ్యపతి తపోభంగము నేయుటకు
వచ్చిన యప్పురాంగనలకు బోల్చి చూపినాడు.
గోవిందదీక్షితుడు "సంగీతశాస్త్రు సంక్షేపమ్"
అను గ్రంథమును విరచించినాడు. ఇందు

దెబ్బదిరెండు ప్రస్తారమేళములు నెప్పబడి
యున్నవి ప్రకృతియు వాడుకలోనుండిన కన
కాంగి, రత్నాంగి, ఖరహరత్రియ, - లోనగున
పీ గ్రంథమున నగపడుచున్నవి. ఈ గ్రంథము
వేంకటమఖి గ్రంథముకంటె వ్రాచినమై
యున్నది. కాగా, ఈ ప్రస్తారపదతి వేంకట
మఖికి నాధార మయ్యెనని తెలియం దగియున్నది.
"తస్యా ల్లక్ష్మ్యప్రధానం తన్నతు లక్ష్మ
ప్రధానక"మ్యుని రామామాత్యు డనటవలన లక్ష
ణముకంటె లక్ష్మ్యమే ప్రధానమని యనగతి మగు
చున్నది. కావుననే కావాల "కార్యజరుడు"
'యద్వా లక్ష్మ్యప్రధానాని కాస్త్రా శ్యేతాని
మన్యతే - యని చెప్పజాలెను. వేంకటమఖి
"చతుర్దండి ప్రకాశ"లో రఘునాథుని పీఠ
మెట్టుల క్రమము నక్షేపకం సప్తస్వరములకు
సర్వకాలాబాధితమైనయట్లు పెట్టుల "సరస్వతీ
పీఠ"కు నేర్పించి దెబ్బదిరెండు మేళకర్తల నిర్ధ
రించిన ప్రజ్ఞాశీలి అంతతో దనివోక జయ
దేవుని గీతగోవిందము ననుసరించి కాకర్ల త్యాగ
రాజస్వామిపై నిలుకదినాల్గు అష్టవరుల విక
రించినాడట!

రఘునాథరాయలు యావరా జ్యాభిషిక్తు
డయిన కొలది దినములకే శ్రీరంగదేవరాయల
సోదరుడు వేంకటపతిదేవరాయలు శ్రీ. శ.
1586 వ సంవత్సరమున విజయనగర సామ్రాజ్య
మున కధిపతియై 'పెనుగొండ'నండి యేల్పడి
సాగించు. ఆతని పరిపాలనారంభదినములలో
దురుఘ్నులు "పెనుగొండ" దురుమును ముట్ట
డించిరి. వేంకటపతిరాయలు పారసీకులు త న్నెది
రింప వచ్చినప్పుడు రఘునాథనాయని దనకు
స్వాహాయ్యముగ బంపవలసిన దని యచ్యుతప్ప

నాయని గోరగా నాతని కోర్కి ననుసరింప
రఘునాథనాయకుడు తంజావూరు రాజ్యమునకు
సామంతులుగనండిన పాలేగాండ్రును గూర్చికొని
'చంద్రగిరి' కిం. 2ని యటకుండి కొలది దినము
లలో 'పెనుగొండ' జేరగా, అచ్యుతప్పనాయని
రాక విని శత్రువులు పిక్కి బలము నూపి రనియు,
జూపక నిలచియున్నవారు సుభువుగ నోడింప
బడిరనియు, - రామధండ్రాంబ విరచితమృగు
"రఘునాథాభ్యుదయ" మహాకావ్యమున శివ
బడిచున్నది.

తంజావూరి నాయక రాజులకు, ఇప్పటి
నేపాళము (జాఫ్న)కును, - బాల సం బంధ
మండియుండె నని సాహిత్యరత్నాకర, రఘు
నాథాభ్యుదయములబట్టియు, నిక సితర గ్రంథ
ముల ననుసరించియు, - తెలియం దగియున్నది.
చెప్పవచ్చునాయని కాలమునుండియు దంజావూరికి
గప్పము పెల్లించు సామంత రాజ్యముగా
'జాఫ్న' (నేపాళము) యుండె నని విదితమవు
చున్నది.

చోళపాండ్య దేశముల రెండిటిని బరి
పాలించుచు విశ్వనాథనాయడు విజయనగర
చక్రవర్తులకు లోబడి యేల్పడి సాగించుచుండెడి
వాడు. కొన్నాగు లీటుల గడచన్న పిదప
నచ్యుత దేవరాయల మఱదలు "మూర్త్యుష్ట"
శివప్పనాయ డుద్వాహ మొనర్చికోర్కెగా,
అచ్యుత దేవరాయలు స్త్రీధనముక్రింద శివప్ప
నాయనికి జోళరాజ్యము నిచ్చి, యా రాజ్య
మున నభిషిక్తు నొనర్చి, వలయు వస్తువాహన
సామగ్రి నొసంగి,—వీడ్పొలిపెను. కాగా,
జోళదేశమును బరిపాలించువాడు ప్రత్యేకముగ
లేనందున విశ్వనాథనాయని బంపుటయే గాక
తనకు సంబంధించిన యొకరిని గూడ నియమిం
చిన దానిం గైవస మొనర్చికోర్కె దగనని యెంచి
యీ నియామకము నేసెను. అచ్యుతదేవరాయల
కోర్కి ననుసరించియే చెప్పవచ్చునాయడును
యొనర్చెను. "తంజపురి" (Tanjore) నిక
రాజధాని (Capital) యయ్యెను. అది ద్రవిళ
దేశ (Tamilnad) మగుటచే తెలుగు దేశము
నుండియే మంత్రులను, దండనాథులను, బండితు
లను, గవి శేఖరులను, గాయకులను, నర్తకులను
వేళలను,—ఇంక నితరుల పెక్కుర గొంపో
యెను. అటుల గొంపోయిన వారిలో గోవింద
దీక్షిత వంశ మొకండు. గోవిందదీక్షితుడు వచ్చి
గోత్రుడు. రాయసాన్వయుడు. ఇతని భార్య
నాగాంబిక తంజావూరు (Tanjore) జిల్లాలో
గోవిందపురము, దీక్షిత సముద్రము,—ప్రము
గ్రామము లిటని పేరితో నేర్పడినవి. తనతో
గుంటూరు మండలము నుండియే యి వ్యవశా
లకు జనుడెంచిరి.

పండిత ప్రకాండలచే దేజరిల్లిన యచ్యుతప్ప
నాయని కొలుకుటము కారదాదేవికి గంతా
భరణముంబరె విలసిల్లుచుండెడిది. రఘునాథ
నాయడు సాహిత్యగ్రంథముల నన్నిటిని విరచిం
చిన తర్వాత 'శ్రీకృష్ణచరిత్రము' నొక ప్రబంధ
ముగ నిబంధింపు మని యచ్యుతప్ప నాయడే
రఘునాథనాయని గోరెనట! అక్కతన శిల్ప
వాక్యమును బరిపాలించుటబరమధర్మమని యతడు
తలచి యామద్యయంబున 'బారిజాతాపహరణ'
కావ్యమును రచించె ననియు, నందుల కచ్యుతప్ప
నాయడు ప్రముదిత పౌదయంబుండు రఘునాథ
నాయని పాండితీవిభవమునకును, గళాచాతుర్య
మునకును,—విపుల సంతోషించి యాతనికి గనక
రత్నాభిషేకము సలిపె ననియు,—యజ్ఞ నారా
యణ దీక్షిత విరచితమృగు 'సాహిత్య రత్నా
కరము' న సుల్లేఖింపగి యున్నది.

(18-వ పేజీ చూడుడు)

కు మ్మ * బొ ల్లి

వగైరా మేహుచ్చలు, పెగ, సనాయివాగ్గడు
లకు, గ్యారంటీచికిత్స. క్యాటలాగుఉచితం.
జి. వి. రెడ్డి, ప్రాప్రయటరు. బి. రెడ్డి & కో.
(రిజిస్టరు) గోపాలపురం, తూ||గో||జిల్లా.

కథానిక

నేలచూరు

“ఏమిటి బాబూ! గోదావరిలో ‘లాంచీ’ మునిగిపోయిందట విన్నారా? నిన్న సాయంకాలం ఈ రేవునుంచి అద్దరికి వెళ్లి ‘లాంచీ’ అట! మా పెద్దమ్మాయి యీ మాట వన్నప్పటినుంచి బెంగ పెట్టుకుంది పోనా! చూడడానికి వచ్చిన దాని పేనిమిటి తీరా మోసి నిన్న సాయంకాలం లాంచీకే వెళ్ళాలా? రాత్రికి ఉండి తెల్లారుజామున స్టీమరుకు వెళ్ళమని చెప్తూనే వున్నాను; తెల్లారేటప్పటికి కచ్చేరికి వెళ్ళితిరాలని పరుగుత్తాడు. ఇంకీ అత నీ పాటికి ఇంటికి లక్షణంగా చేరకొనే ఉంటాడు మా అమ్మాయి అదృష్టంగా ని!”

“దీని జబ్బు నిమ్మగించింది, యింక వారం రోజులలో వెళ్ళిపోవచ్చునని డాక్టరుగా రంటున్నారు ఏదో చూడటానికి వచ్చాడా అతను; ఈ రెండురోజులూ అతన్ని చూచి దీనికి సంతోషంగానే ఉంది, ఖులాసాగా తిరుగుతోంది, సంతోషం గలం బలమని, బాగానే తిరుగుతోంది; ఎవడు చెప్పాడో ఈ అభయత్యైపు మాట, లాంచీ మునిగిపోయిందని అప్పటినుంచి నా ప్రాణాలు కొరుక్కుని తింటోంది.

“అతనికేమీ నిక్షేపరాయణిలాగ యీపాటికి చేరుకుంటాడంటే వినిపించుకోలే! ఈ మునిగిపోయిన లాంచీ ఏదోగాని, బాబ్బరంక “లాంచీ” పెద్దస్టీమరు అది మునిగిపోవటం ఏమిటి నా ముఖం! అంత పెద్ద లాంచీ మునిగిపోతే, ఊరూ వాడూ గప్పమనిపోదా?

దీని చాదస్తం కాని అతని కే ప్రమాదం లేకుండా పోయిగా ఉంటాడు రేపి పాటికి తేమంగా చేరినట్లు ఉత్తరమా వస్తుంది.

అతనికి టెలిగ్రాం కొట్టమంటుంది, నేనెక్కడి చావనమ్మా?

అడదాన్ని ఎక్కడికి అఘోరించనూ! ఆ పోస్టాఫీసు ఎక్కడుందో ఎలాగ వెళ్ళాలో, ఏమని టెలిగ్రాం కొట్టాలో? నా కేం తెలుస్తుంది? ఈ అవినీతిలాంటి ఎక్కడికి వెళ్ళను? ఇందాడ నించి వేసింతుకొని తినేస్తుంది? పోనీ వియంగ్ మగవా రెవరైనా కాస్త అలాగవల్లి టెలిగ్రాం పంపిస్తారేమో” అని వచ్చాను అన దీర్ఘాలు తీసుకొంటూ బుచ్చెమ్మగారు చెబుతున్నారు. ఇది జరుగుతూవున్న దృశ్యం రాజమండ్రిలోని హాస్పటలు అవరణలో. అక్కడికి రకరకాల దీర్ఘ వ్యాధులు నిమ్మగింప చేసుకోవడానికి రోగులు వచ్చి విడిదిచేసి ఉన్నార వందలకొద్దీ రోగులకి తగిన వసతులు లేక పర్లకుటిరాలలోనే ఇబి రాలు వేతాగు. ఒక్కొక్క రోగితో ఒక కుటుంబం అడవాళ్ళు మగవాళ్ళు, పెద్దవాళ్ళు పిన్నవాళ్ళు అన్నిరకాల రోగులూ ఉన్నారు వాళ్ళకి సంరక్షణచేసి పెట్టడానికి వెంటవచ్చిన వాళ్ళు, పంటచేసేవాళ్ళు, సహాయం ఉండేవాళ్ళు, వాళ్ళిల్లలా, వెనుక పెద్దఅసరాలు ఇలాగ చాల జనావాచేరారు. అదొకచిన్న అగ్రహారంలాగు ఉంది

అలాగ, గొప్పపంబంధమైన వ్యాధికంటే అది నిమ్మగింప చేయడానికని పెద్దమ్మాయి రామకృష్ణ యీ హాస్పటలులోకి తీసుకొని వచ్చింది బుచ్చెమ్మగారు. అల్లుడికి అమలాపురం

తాలాకా కచ్చేరిలో గుమాస్తాపని భార్యుల చూడటానికి శని, ఆదివారాలు వచ్చి, ఆదివారం సాయంకాలం స్టీమరుకు వెళ్ళిపోయాడు రేపు దాటితే రాత్రికి యింటికి ఖులాసాగా చేరిపోవచ్చని.

అతనేమో ఆదివారం సాయంకాలం స్టీమరుకు వెళ్ళాడు ఇంతలో యొక్కడినించి పుట్టిందో ఈనీలివార్త పుట్టింది గోదావరిలో లాంచీ మునిగిపోయిందని అది ఊరంతా వ్యాపించి చిరిగి ఉరు చీల్చిచిరు ఉన్న యీ హాస్పటలు ఇదిరంలో కూడా చేరుకుంది అనలు వార్త చిలువలు, పవలు పెరిగి అనేకరకాల వ్యాఖ్యానాలతో ఆడవాళ్ళ నోళ్ళలోబడి ఆ వార్త అనేక రూపాంతరాలు పొందుతూ ఉంది

బుచ్చెమ్మగారు ఉపన్యాస ధోరణియు, మల్లీ యిం కొకళ్ళు మాటలాడడానికి అవకాశం యివ్వకుండా లాంచీప్రమాదం సంగతి చెబుతోంది. ఎవరినైనా, తన అల్లుడిపేర టెలిగ్రామ్ యివ్వడానికి బ్రతిమాలు అని ఆ ఉపన్యాసం చింత ముక్తాయంపు ఆమె మాటలాడుతూంటే, కూతురు రామలక్ష్మి కూడానే ఉంది. అంతా అయిపోనిచ్చి, “భయమో! ఏమో! ఒక్క టెలిగ్రామ్ యిప్పస్తే ఏం పోతుంది? ఆ కాస్త తేమం తెలిస్తే కొంచెం కుదుటబడి” అని చిన్న గొంతు కతోగారంగా రామలక్ష్మి అంది.

“అయితే అయింది, ప్రాణంకంటేనా? టెలిగ్రామ్ కొట్టించండి ఆ యమ్మాయి అంతగా యిదవుతుంటే? డబ్బుకోసం చూచుకొంటే యెలాగ? ఏమెవరి? తేనువార్త తెలిసేవరకు మనస్సు ఆరాటంగానే ఉంటుంది” అని ఒక పడుకావిడ అంది నేనుమాత్రం డబ్బుకి వెనక్కి చూస్తున్నానా? ఇంత ఖర్చుఅవ్వగా లేనిది యీ రెండు రూపాయలకి చూస్తూ నేమిటి? నా కేం తెలుసు. ఆ టెలిగ్రామ్ ఏమిటో? పోస్టాఫీసు ఏమిటో? ఎప్పుడైనా యిలాంటి పాటులు పడ్డానా? చేశానా? అడదాన్ని ఎక్కడికి చావను అని?”

“మావారు బజారుకి వెళ్ళారు పోనీ అలాగే పంపిస్తున్నా” అని ఒక యిల్లాలు పెదవి విరిచేసి నది “ఇంకో ప్రక్క రాజులబ్బాయిని అడిగితే అతిథికా టెలిగ్రామ్ యివ్వడ మేమిటో ఆసరే తెలియదన్నాడు. పోనీ ఆశాస్త్రిలుగారిని అడుగుదామని వస్తే ఆయన ఊరికి వెళ్ళారట” అని మల్లీ బుచ్చెమ్మగారు మొదలుపెట్టింది ఇందతా మేము చూడటానికి వెళ్ళిన ఇదిరం ముందే జరుగుతోంది అంతగా వ్యవధుతూ ఉంటే, పోనీ సాయం చేద్దామని “నే నలగ బజారు వెళ్ళ వెళ్ళుమనిండి నేను ఇస్తాను ఆ టెలిగ్రామ్” అని వివరాలూ అపి తెలుసుకున్నాను. రెండు రూపాయలు సొమ్ముకూడా ఆమె చేతిలో పెట్టా.

“మా నాయన! మీ కెంతయినా పుణ్యముంటుంది! ఈ టెలిగ్రామ్ కొట్టి అతని తేమం వెంటనే తెలియజేయమని వ్రాయండి.. ఏమే అమ్మాయి నా ప్రాణాలు తీశావు—ఇప్పటికి నీ మనస్సు కొంచెం కాంతించిందా? సమయానికి దేవుడులాగ వచ్చాడు ఈయన యెవరో?”

అంటూ వేలి పోయింది ఆవిడ; నెంబ ముసిముసి నవ్వులతో తన పంతం నెగించుకున్నా నన్న సంతోషంతో ఆ కూతురూ వాళ్ళ పాకలోకి నల్లి పోయింది.

నేను బజారులోకి వెళ్ళి ముందు టెలిగ్రామ్ పని చూచి ఈ నీలివార్త యెంతవరకు నిజమని యిద్దరు ముగ్గురుని వాకబు చేశాను. ఏవళ్ళూ యీ సంగతి విన్నట్లు మాటాడలేదు. కథకు కాళ్ళు ఉంటాయా? నీలివార్త పుట్టినదంటే దానికి పూర్వాపరసందర్భాలుంటాయా? గోదావరిలో ఒక లాంచీ మునిగిపోయిందంటే, అందులో జనం ఉండితీరతారు: ఆ జనం కూడా రెండు పుంజీలు మాడు పుంజీలు గాక ఒక వంద ముంది అయినా ఉంటారు ఇన్ని జీవాలకి ప్రమాదం జరిగితే పైకి పొక్కుకుండా ఉంటుంది? ఇటువంటి సంగతులు పోస్టాఫీసులో తెలియవు? అక్కడ ఆ మాటే ఎవరికి తెలియదన్నారే? బండ్లగాటి వద్దకూడా ఎవ్వరూ చెప్పలేదా? కాఫీ హోటెలులో యీ వూసే ఎవ్వరూ ఎత్తలేదు. బస్ స్టాండువద్ద విచారించాను. అక్కడ అసలే ఎవరూ తెలియదన్నారు.

ఆ వేళ సాయంకాలం ఒక జర్నలిస్టు మిత్రుడుంటే అతన్ని చూడడానికి వెళ్ళాను. అమాట యీమాటా నెప్పకొంటూ, లాంచీ ప్రమాదమాట యెత్తాను అతడు మరి ఆశ్చర్యంగా ముఖం పెట్టాడు. “బాబ్బరంకవల్లే లాంచీ నిన్న సాయంకాలం మునిగిపోయిందట, ఏమాత్రమో జననవ్వం కలిగిందట, అటుగించి ఎవరో చెరు ఇచ్చారట, సహాయానికి ఇద్దరినించి మరో లాంచీపంపి, మిగిలిన జనాన్ని రక్షించారట” అని నేను విన్నదానికి మరికొంత కల్పించి అతనికి చెప్పాను “ఇంత విశేషమైన వార్త, పత్రికకు పంపకుండా ఎలాగ వదలి వేస్తాను? రండి కరుక్కుందాం అని యిద్దరూ కలిసి పోలీసుస్టేషన్ కి వెళ్ళాం. అక్కడ యినస్పెక్టరుగారు వేరే చోరీకేసు సందర్భంలో పనిచేస్తున్నారట మమ్మల్ని చూచి ప్రత్యుత్సాహంచేసి కూర్చోబెట్టారు “ఏమిటి? రావుగారు ఇలాగ దయచేశారు? మీ పత్రికా విలేఖరులు గాలిపోసచేసి వార్తలు సృష్టిచేస్తారు?” అంటూ ఆయన మొదలుపెట్టాడు నెలకారంగా!

“అదేరెండి, మేము గాలిపోసచేసి వార్తలు సృష్టిచేస్తే; మీరు ముందు వార్త ఒకటి సృష్టిచేసి దానికి గాలి పోసచేస్తారు, అంతే తేడా?”

“బలే దెబ్బతీశారే?” అని ఇనస్పెక్టరుగారు సిగరెల్లు ఇచ్చారు.

“అయితే యినస్పెక్టరుగారు? నిన్నరాత్రి గోదావరిలో పెద్దలాంచీ ప్రమాదం జరిగిందట, మీ కేమైనా వివరాలు తెలిశాయా?”

“తేదే - గోదావరిలో ప్రమాదమా? మాకు తెలియకుండా ఉండదే అయితే నేను ప్రక్కరా జాన గ రం వెళ్ళి యీ వేళ పొద్దున్నే వచ్చానుమనిండి ఒరేయ్! 798 నిన్నరాత్రి గోదావరిలో లాంచీప్రమాదం జరిగిందట మన కేమైనా రిపోర్టు వచ్చిందిరా?” అని ఇనస్పెక్టరు ఒక కేక వేశాడు

“తేదండి బాబూ” అని 798 సలామ్ పెట్టి చెప్పాడు

“నిన్నరాత్రి ఎవరిపి బీటు, వాడివి అడిగి చెప్ప” అని మరోకేకవేశారు.

“రాత్రి నేనేబీటులో ఉన్నానండి, అలాంటికబు రేమీ మువ్వేపక్కా రాలేదండి బాబూ” అంటూ 798 సమాధానం చెప్పాడు.

“ఇలాంటి సంగతులు మీకంటే ముందు మాకే తెలుస్తాయులెండి” అని మాత్రాపుమరో చురకవేసి ఇనస్పెక్టరు దగ్గర నెలపు పుచ్చుకొన్నాడు.

మే మిద్దరూ ఈమాట గోదావరి ఒడ్డున పడవలరేవులోకి వెళ్ళాం. మా పరిశోధన చూస్తే వెనకటికి గూడు నల్లకామలు కథలా గుంది. ఒకడు కామల్ని వాంఠి చేసుకొంటున్నాడని వదలి లేవతీశాడట. ఏక్కడేమిటి ఘనా వెంకయ్య గూడు నల్ల కామల్ని కక్కడం సుబ్బన్న చూశాడట! అని కబురు. సుబ్బన్నని అడిగితే, నేను చూశానేమిటి? యింకో రెవరో చెప్పగా విన్నాను, అన్నాడు తీరా ఆ యెవరినో అడిగితే నేను కామలు కక్కాడన్నానేమిటి, “మాడు నల్లకామలు లాంటివి కక్కాడన్నాను, అని చెప్పాడట. అలాగా యీనీలివార్తలు ఒకరు చెప్పినదానికి రెండో

వారు చెప్పినదానికి ఆట్రే సామ్యం లేకుండానే మారిపోతూ ఉంటాయి.

మేము పడుతూఉన్న శ్రమ అంతా వృధా క్రింద కనిపిస్తోంది; ఇదే ఇంగ్లీషులో వైల్డ గూన్ థేవ్ అంటారు; అడవిపాతువేట! గోదావరిరేవులో ఆ పడవలు లాంచీలు ఉండేచోటికి వెళ్ళాం. గోదావరి మంచిపూటుగా ఉంది. ఎట్టగా మడ్డిగా ఉన్న నీళ్ళు, ప్రవాహం మంచి పడిగా ఉంది.

తెక్కలేనన్ని మానులు, చెట్లు, దుంగలు చూలాలు కొట్టుకొని వస్తున్నాయి. గట్టుమీద గోదావరి వరద చూడటానికి నిలబడి కొందరుజనం పలచపలచగా ఉన్నారు. ఏదో వింత చూస్తున్నారు. ప్రమాదం చూడటానికి వచ్చినవాళ్లేమో కొంత ఆరా తీయవచ్చునని మేము సరదాపడాం.

ఆ రేవులోకి దిగి ఒక లాంచీలో ప్రవేశించి, “ఏమిటా! సరంగూ - నిన్నరాత్రి లాంచీ ప్రమాదం జరిగిందట విన్నారా?” అని రావు అడిగాడు. ఇది పోలవరం, భద్రాచలం రేవండి, యిక్కడ అలాంటి ప్రమాదం ఏమీ జరగలేదు. అని అతడు నిక్కచ్చిగా చెప్పాడు. కాళ్ళీడ్చుకొంటూ అటు బొబ్బిరంకరేవులోకి వెళ్ళాము. డోరోతీ స్టీమరు అవతలి రేవులోకి వెళ్ళిందట. అక్కడ చిన్న పడవలు తప్ప, ఏమీ లేవు. ప్రక్కగా కొబ్బరికాయల బస్తాలు గుట్టలుగా పడి ఉన్నాయి కొబ్బరితాళ్ళు, సీమనార గోడి నాలు అపి వేరే యింకో గుట్టలుగా పడి ఉన్నాయి అక్కడికి వెళ్ళి ఒక చిన్నడోన మీద ఉన్న అబ్బాయిని పిలిచి అడిగాం. వాడు చిన్నపిల్లవాడు అదిబెడనవాట పలచిక్కులు తీస్తున్నాడు “ఏమిటా అబ్బాయి! నిన్నరాత్రి యీ రేవులో లాంచీప్రమాదం జరిగిందట నీ కేసున్నా తెలుసా” అని అడిగాం.

“ఆ సంగతి మాకు తెల్లండి, రాత్రి మేము చేపలపట్టడానికి పోయామండి” అని అతను అన్నాడు.

ఇలాగ అయివారుగురిని అడిగిన తర్వాత, ఒక రహదారి పదివ చేరకున్నాం అందులో ధాన్యంబస్తాలు ఉన్నవి. టాపుమీద ఒక ముసలతమ పొగాకు పాయలు తీసి చుట్టలు చుట్టున్నాడు

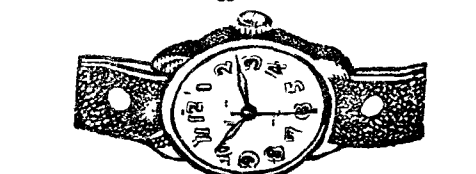
“ఏం సరింసుమామా! నిన్నరాత్రి లాంచీ ప్రమాదం జరిగిందట ఏమిటి? నిజమేనా?” అని అడిగాం.

“రాండి! రాండి యిలాగ పడవమీదకి రండి చెప్తా! చెక్కయ్యోరూ మస్తానూ!” అంటూ చెక్కవేయించాడు. మేం రహదారి పడవమీది కెళ్ళాం టాపుమీద కూర్చున్నాం

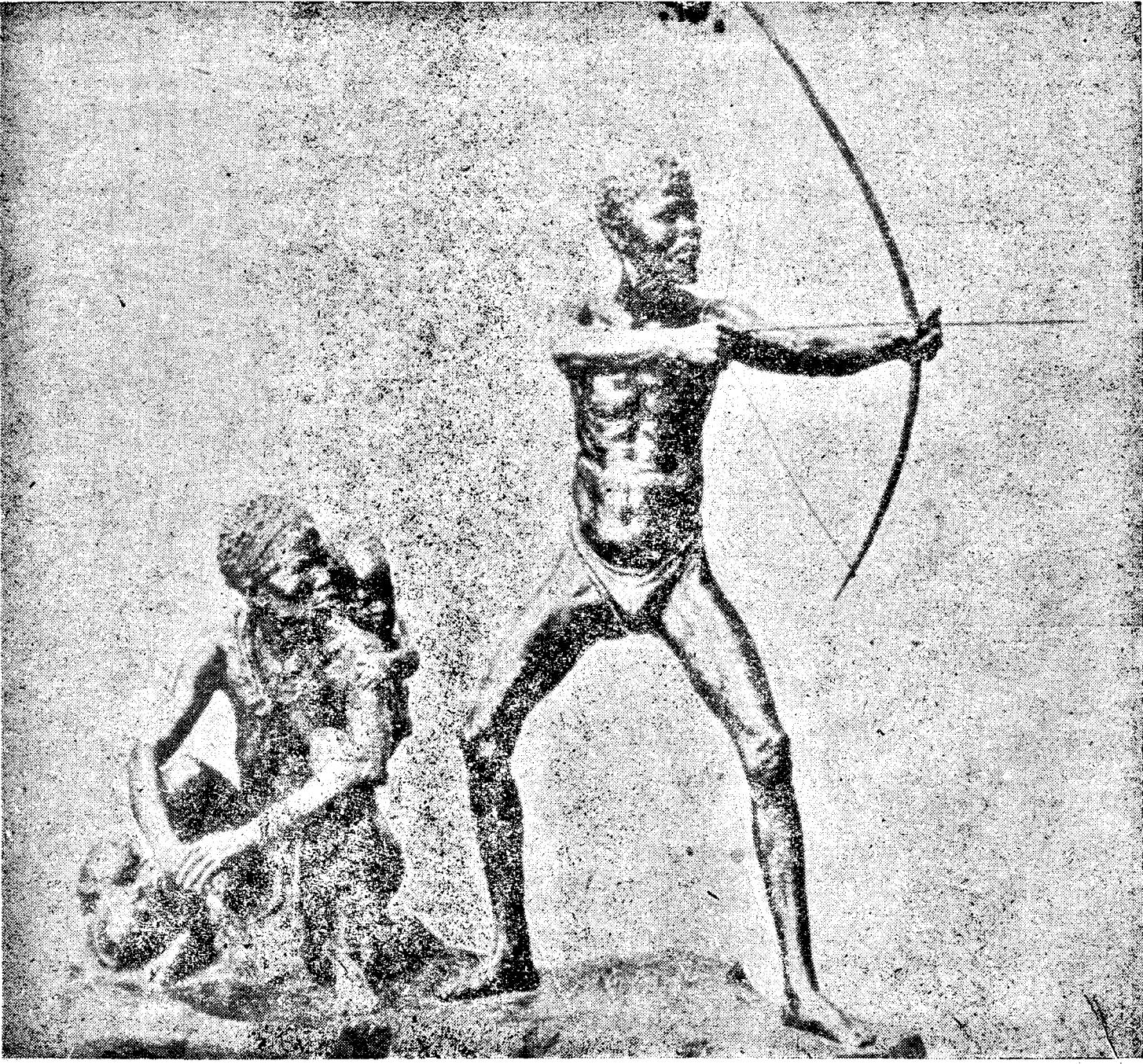
“అది ఆ కొవ్వొక్కోళ్ళు చేసిన మాయలెండ్లి బాబూ! ప్రమాదంలేదు ఏలేదు రాత్రి పడి గంటలకి యిలాంటి పడవే ఒకటి బెల్లంవేసుకుని వస్తుందంటుంది! అదరినించి”

“అయితే లాంచీ కాదన్న మాట, ఇంతకీ.”
(18-వ పేజీ చూడుడు)

రు 25/- రిస్టు వాచి ఉచితం

అందమైనది. చాలాకాలం మనుసు. కైం సరిగా చూపును. స్విస్ తయారు. 5 ఏళ్ళ గ్యారంటీ.
రౌండ్ సికర్ కేసు ఉ 15/- వెంటర్ వెకండ్ ఉ 17/- గోల్డ ఉ 18/- వెంటర్ వెకండ్ క్రౌం ఉ 20/- మిరాక్ షే 4 రాళ్ళ ఉ 20/8 గోల్డ ఉ 25/- 7 రాళ్ళ వెంటర్ వెకండ్ ఉ 27/- గోల్డ ఉ 30/- 15 రాళ్ళ క్రౌం ఉ 30/- రోల్డోగ్ల ఉ 60/- వాటర్ ప్రాప్, షాక్ ప్రాప్, రేడియం డయల్ వెంటర్ వెకండ్.
15 రాళ్ళ క్రౌం ఉ 85/- రోల్డోగ్ల ఉ 105/- రెక్టాంగులర్ కరువులేదా టాన్యూ 5 రాళ్ళ క్రౌం కేసు ఉ 32/- రోల్డోగ్ల ఉ 40/- 7 . . . ఉ 35/- . . . ఉ 45/- 15 . . . ఉ 60/- . . . ఉ 70/- టింక్ 15 రాళ్ళ క్రౌం ఉ 55/- రోల్డోగ్ల ఉ 65/- అలాం రైంపీసు ఉ 15/- వెంటర్ కం ఉ 18/- పోస్టేజీ వేరే
ఒకసారి ఏ ఏ ఏ వాచీని కొన్నా రు 25/- క టిగడియారం ఉచితము.
H DAVID Co,
Post Box No 11421, Calcutta.

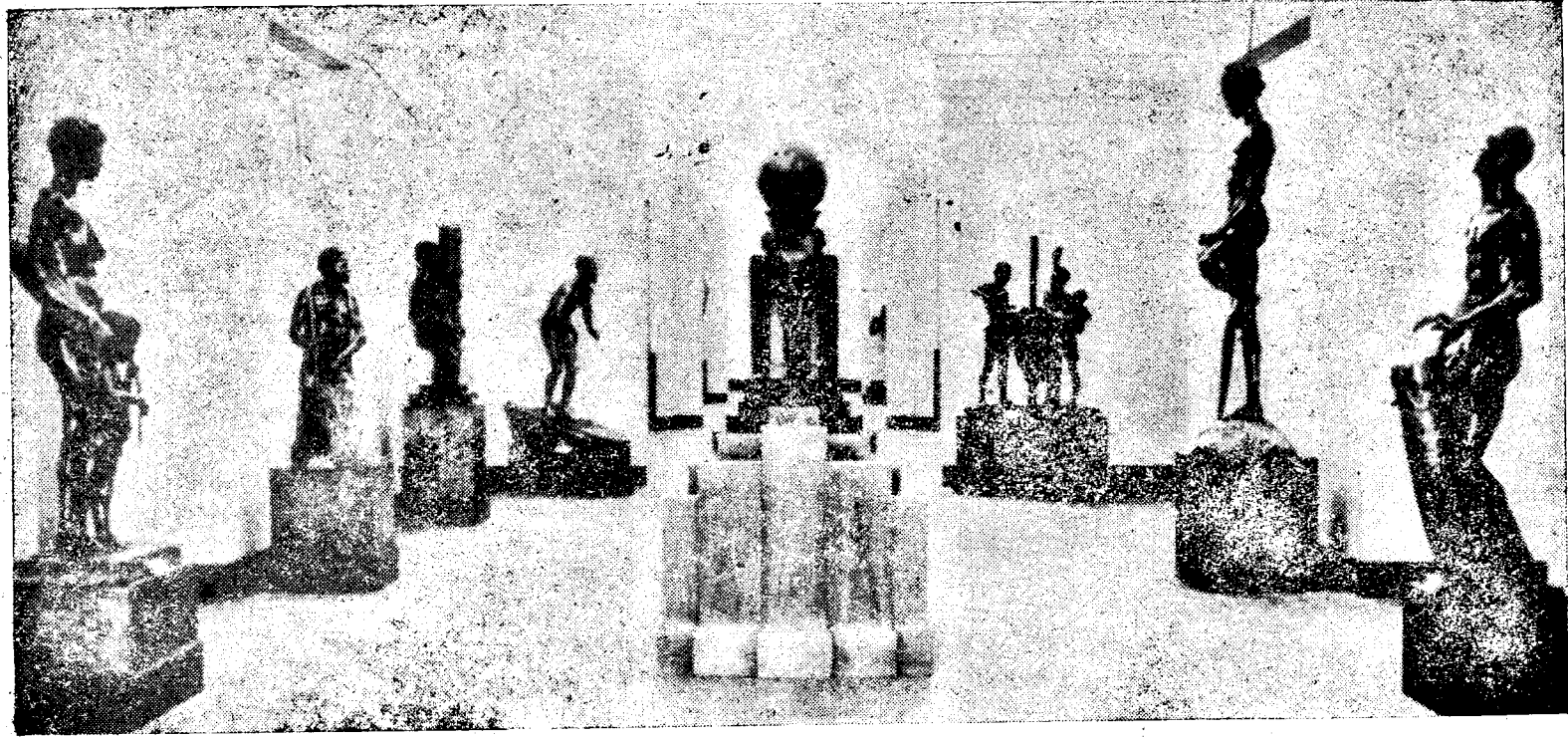

శిల్పకళ: మానవజోభ

దక్షిణాఫ్రికా కలహరి
 ఎడారి పొదల్లో తిరిగే
 బుష్మన్ జాతి వేట
 గాడు భార్యబిడ్డలతో
 వేటాడుతున్నాడు.

ప్రఖ్యాత అమెరికన్ శిల్పి
 లకు చెందిన స్త్రీ పురు
 100 కి పైగా పిశాగా
 గదికి (హాం)

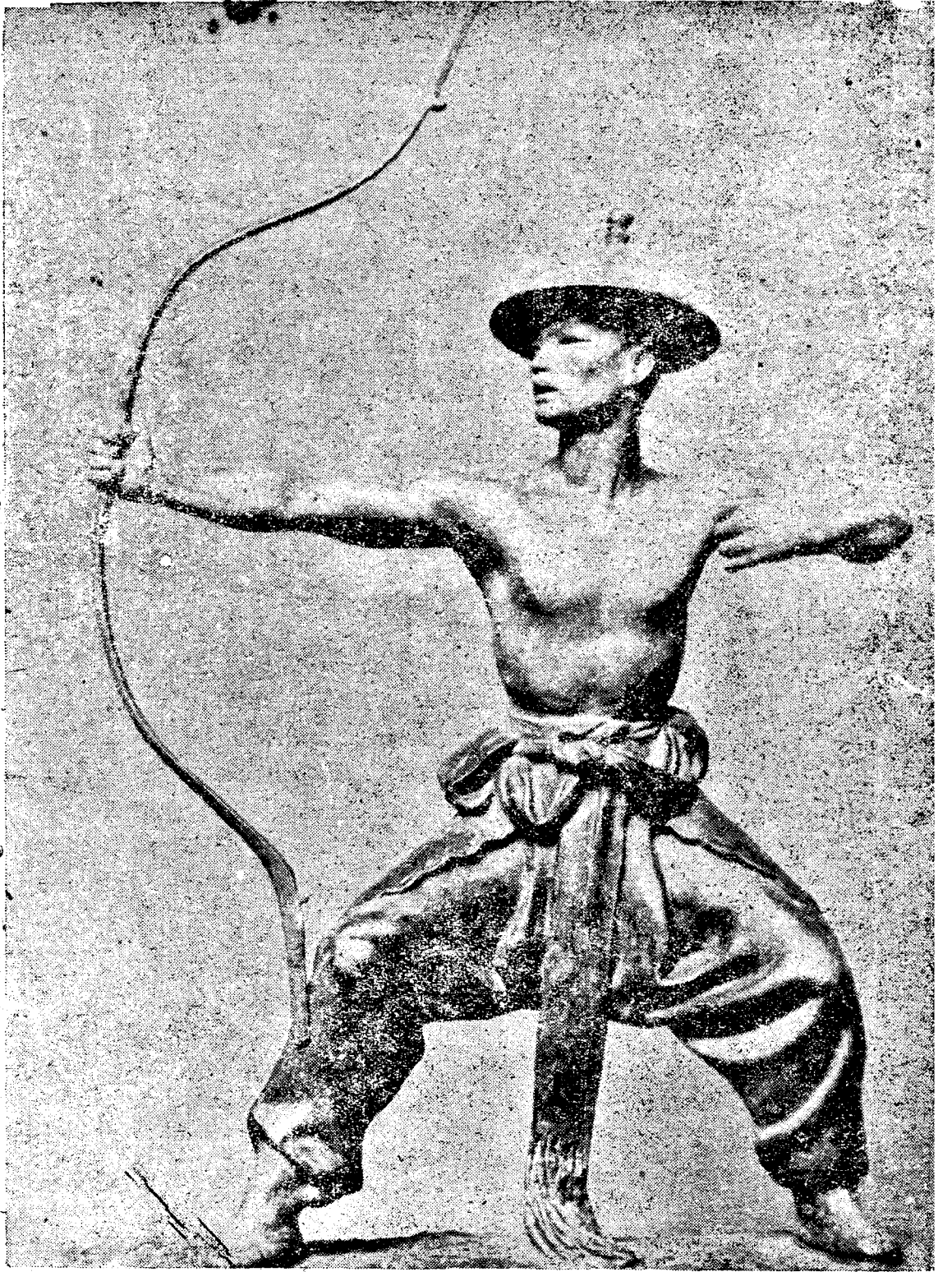

'హోల్ ఆఫ్ మాన్'లో ఒకభాగం. కుడివైపున ఆఫ్రికన్ జాతుల, ఎడమవైపున ఆస్ట్రేలియన్, మధ్యగజ్జాజాతుల, పసిఫిక్ ద్వీపాల జాతులవిగ్రహాలు ఉన్నవి.
 వివిధ జాతుల మానవ శిరస్సుల స్వరూపాలు, వై బొమ్మలతో ఉన్నవి.

ఏనుక్రిస్తు శిరస్సు—అన్ని
 వచ్చేదాయేనాళ్ళ

మాల్వీనాహాఫ్ : మానవుల్లోని వివిధజాతుల విగ్రహాలు—ఈమె తయారుచేసినవి—మ్యూజియంలో ఉన్నవి. ఈ విగ్రహాలున్న ఆఫ్ మాన్' మానవుడిభవనం అని పేరు.

'మంగోలియా నర్తకుడు' - సెమలికన్న నీలపు రంగుకంచుతో చేయబడ్డ విగ్రహం.

వికాగో ఫీల్డుమ్యూజియం

శిల్పప్రజలు నాదృష్టిలో ఒకటేనని మీరు మరిచిపోయినారా? అని ప్రశ్నిస్తున్నట్లు ఆ విగ్రహంమీద లిఖించబడి ఉన్నది.

లైబరీయన్ నర్తకుడు—తనబాతిని రక్షించేందుకు తన వానకురిపించమని ప్రార్థిస్తున్నాడు.

పూర్వం ఒక రాజుండేవాడు. అతడు చాల నిరంకుశంగా పాలించేవాడు. ప్రజల యోగక్షేమాలలో నేమీ నిమిత్తం లేకుండా తన యిష్టం వచ్చినట్లు పరిపాలించేవాడు.

ఒకసారి లండన్ పట్టణం వెళ్లాడు ఆహ్వానమీద. అచ్చటి పాశ్చాత్య నాగరికతను చూచేటప్పటి కల్లా అతనికి చాల ఆశ్చర్యం వేసింది. ముఖ్యంగా అచ్చట గల ఎలెక్ట్రిక్ దీపాలను చూసి రాజుగారు మురిసిపోయేడు. తన పట్టణాన్ని గూడ విద్యుద్దీపాలతో ఏర్పేయాలనుకున్నాడు.

తన దేశం తిరిగి వచ్చేవాడు. అంతే వెంటనే లండన్ నుండి కొంతమంది యింజనీర్లను రప్పించాడు. కావలసిన వస్తుసామగ్రి, యంత్రాలు, పరికరాలు అన్నీ దిగమతి చేయించాడు. రాజు తలిస్తే చెబ్బలకు కొడువా? నిమిషాల మీద రాజుగారి కోటలోనూ, తన మంత్రుల భవనులలోనూ విద్యుద్దీపాలు వెలిగిస్తానని ప్రకటించాడు. తన ప్రభావం చూసి రాజుగారు తానే మురిసిపోయేడు. మంత్రులు లాగా సగర్వంగా ఉన్నారు. ఇదంతా ప్రజలకు అత్యద్భుతంగా ఉంది.

ఇలా సంవత్సరం గడిచింది. లెక్కలు వేసి చూస్తే విద్యుద్దీపాలకి ఖర్చు అపరిమితమైపోయింది. ఆ పద్ధతి మానేద్దామా అనుకున్నారు. అంత రాజుగారు యింజనీరుతో ఆలోచించాడు ఖర్చు తగ్గించే ఉపాయం ఆలోచించమని. అప్పుడు యింజనీరు అన్నాడు: "నివియోగం పరిమితంగా ఉండుటచేత, విద్యుత్తు చ్చక్తి ఖర్చు యెక్కువగా ఉంటుంది. మన ప్రజలంతా దీన్ని ఉపయోగించుకుంటే మనకి ఖర్చు సర్దుకు పోతుంది" అని.

వెనెంటనే రాజుగారు తన పట్టణంలోని అన్ని వీధులలోనూ విద్యుద్దీపాలు యేర్పాటు చేయమని ఆర్జరు చేశారు. తన ప్రజలందరూ వాటికి య్యే అదనపు పన్నులు యివ్వాలని కూడ రాజుగారి ఆజ్ఞ. తన పట్టణంలోని ప్రతీ యిల్లా విద్యుద్దీపాలను విధిగా పెట్టించి తీరాలి అని కూడ హుక్కుం జారీ చేశారు.

కాని రాజుగారి ప్రజలంతా నిలుపేదలు. వారి యింట్లలో అనువిధ్యం దరిద్రదేవత తాండవ మాడుతుంటుంది. అల్లాంటప్పుడు వాళ్లు పన్ను లేం కట్టగలరు?—

బాలానందం

అరాచకం

మూలం :

ట్రోగ్లొట్టిట్ వ్రాసిన కథ

అనువాదం :

శ్రీ ఆర్. రామనాథరెడ్డి

వాళ్లంతా వచ్చి దొర గారూ! అనుమానపడ్డారు. అంచేత నిపుణు మేం పన్నులు చెల్లించలేము అన్ని డైన వైద్యుని లండన్ నుండి రప్పించారు. ఆత డెక్కువ డబ్బు కావాలన్నాడు. సరే నని—రాజుగారు తన రాజ్యంలోని యేళ్లు మీరినవారంతా క్రొత్తవైద్యునిచే యేదో పరీక్ష చేయించుకుని డబ్బు యివ్వాలని అన్నాడు.

జబ్బు చేసిన వలకూ ఉండి, ఖంగారుడి ధనం వ్యయం చేయడం కంటే, దానిని రాకుండా ఆరికట్టడమే మంచి దని రాజుగారు ప్రకటన చేశారు. రాజుగారి ప్రకటనలు—ఆకలితో మాడి చచ్చే ప్రజల కేమీ రుచించడం లేదు. తన ప్రజలంతా క్రోధావేశులై నణగడం విన్నాడు రాజు. అప్పుడన్నాడుకదా రాజు: "భీ! మీరంతా మూర్ఖులు మీ కేం తెలిదు. ప్రభుత్వం అంటే మీకు విశ్వాసం ఉండాలి"

ఇల్లా ఉంటుండగా దేశంలో కరువు పరిస్థితి యేర్పడింది. ఏమూల చూసినా ప్రజలు అన్నం లేక మాడి చస్తున్నారు. కాని రాజుగారి సవర్తనలో యేమీ మార్పు రాలేదు. ప్రజల కేమీ గత్యం తరం లేక పోయింది. ఒక్కొక్కరిగా రాజుగారి పై తిరుగ బడ్డారు. "పరిపాలన ప్రజలది; ప్రభుత్వం ప్రజలకొరకు, ప్రజలచేతనే పరిపాలన నడపాలి; మా ప్రాతినిధ్యం లేనిదే పన్నులు చెల్లించం" అని ప్రంబంతా ఉవ్వెత్తుగా వినాదాలు లేవదీశారు.

రాజుగారు తమ పాత మొండి పద్ధతికి నిరధకుత్యానికి స్వస్థి చెప్పక తప్పిందికాదు. ప్రజల యభీష్టం నెగ్గింది. దాంతో ప్రజాస్వామిక పద్ధతులతో ప్రజాతంత్ర పరిపాలన యేర్పడింది. స్వాతంత్ర్యం, సమానత్వం, సాభాత్వత్యాలు రాజ్యంలో వెలిసినాయి. ప్రజల హృదయాలు చల్లి బడ్డాయి. కాని కలవు రాక్షసి మాత్రము ప్రజలను వదలి పోలేదు.

ఇప్పుడు రాజ్యం పాలించే వారంతా క్రొత్తగా యేర్పడ్డ ప్రజామంత్రులు వారంతా నిరాడంబరముగాను సర్వ జనాదరముగాను ఉంటున్నారు. విందులూ వినోదాలు చేసుకొనడం. ప్రారంభించారు. మంత్రులైనవారి కామాత్రపు గౌరవం ఘనత ఉండాలని సాకు చెప్పేవారు ప్రజలకు. — ఎక్కువగా ఆలోచించేవారికి మంచి ఆహారం అవునరం అనియూ, అల్పర్షియానిటిన్ అనేవాడు తుదాధితు డెప్పడూ రాజకీయవేత్త కాబాలడని చెప్పాడనియు వారు చెప్పేవారు.

ప్రజలనుకున్నారు: క్రొత్త పరిపాలన యేదో ఒరగబెడుతుందని, పాత లెన్నిన్ కోర్టులూ పోలో కోర్టులూ మరలా యెప్పటి వలెనే పంట భూముల్లా మారుస్తారని. కాని ప్రభుత్వం చెప్పే దేమంటే వాటిని పంటభూముల్లా మార్చేందు కెక్కువ ధనం వ్యయం అని కాగా అవి యెక్కువ ఆరోగ్యం యిస్తాయనీ, అంతర్జాతీయంగా ఆటలనల్ల మంచి పలుకుబడి కలుగుతుందనీ చెప్పేవారు.

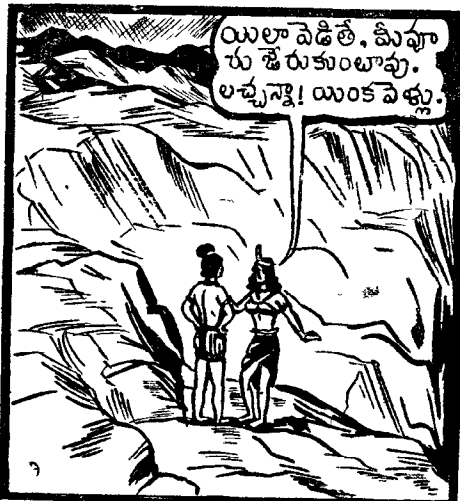
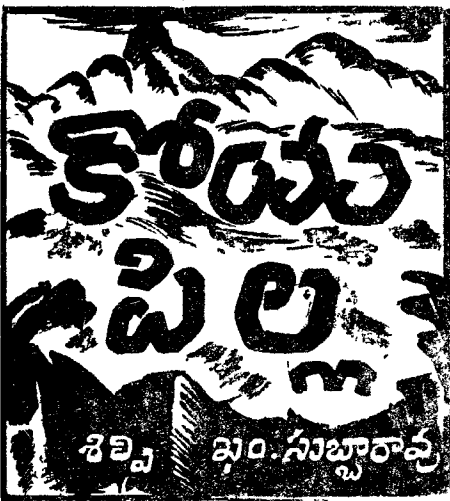
అధికమైన కరువు ఫలితంగా దేశంలో ధరలు పెచ్చు పెరిగిపోయినాయి. ద్రవ్యోల్బణం యేర్పడింది. పాత రాజుగారిపల్లకదా యిదంతా సంధించిందని రాజుగారిని తిట్టిపోసే వారు ప్రజలంతా.

దేశంలో ప్రతివానిని యెదుర్కొంటూన్న సమస్యలను పరిష్కరించేందుకు కొంతమంది నిపుణులను సంఘంగా నియమించారు ప్రభుత్వం వారు. వారిలో ఒకాయన ప్రజాస్వామ్య పరిపాలన అంటే యిలా అర్థంచెప్పాడు: "పరిపాలన ప్రజలదే. పరిపాలన పోలీసువారిచే జరగాలి, మంత్రులు, వ్యాపారులు, యం, యల్, యేలకొరకే పరిపాలన" అని.

క్రొత్త ప్రభుత్వంవారు యేం చేశారంటే పన్నులు పెంచేశారు, ధరలు అధికంచేశారు, రూపాయి కాగితాల్లు విరివిగా అచ్చేడం మొదలెట్టారు. ఎప్పటిలాగూ ఏరోసా విందులు సాగిస్తూనే ఉన్నాడు.

ప్రజల్లో అశాంతి రెచ్చింది. తిట్టి పోస్తున్నారు అయినవాళ్లూ కానివాళ్లూ ప్రభుత్వాల్ని. దీనికి సమాధానంగా

బొమ్మల కథ 8

నూరేళ్ల మానవుడు

శ్రీ రాజేపాల్

అనిపించుకుంటే ఒకాయన అన్నాడు కాదా: “ఇప్పుడు రూపాయిల చలామణీ అధికమై పోయింది. నీవని తగ్గించేందుకు యెక్కువ పన్నులు వేస్తున్నాం; ధరలు పెచ్చై పోయినాయి; అందువల్ల రూపాయికాగితాలు విరివిగా అచ్చేస్తున్నాం. ఎక్కువ ధరలు పెంచింది ద్రవ్యోల్బణం కల్గిందేమిట. మేం పొందులు యెందుకు చేస్తున్నాం అంటే ఉత్పత్తిని పెంచడానికి. ఇదీ వానిస్వంత అధికశాస్త్రం. కాని సామాన్య ప్రజలకిది కాదు కావలసింది. తినడానికి తిండి ఒంటికి బట్టాను. అంచేత వారికి యీ ప్రభుత్వం యెడల విశ్వాసం లేక పోయింది.

కొన్నాళ్ల తర్వాత ప్రధానమంత్రి గారు లండన్ కు ఆహ్వానించబడ్డారు. ఆయన చాల సంతోషంతో వెళ్లేడు. విమానప్రయాణం చాల ఆశ్చర్యం వేసింది.

విమానాల్లో ప్రయాణం చేయడం చాల నవనాగరికతాచి హ్నం. తన రాజ్యంలో గూడ విమానాలు యెగరాలి అనుకున్నాడు. అంతే తనతో పాటు కొన్ని విమానాల్ని కొనుక్కొని రాజ్యంలో దింపాడు. ప్రజలంతా ఆశ్చర్యంతో అభినందిస్తున్నారు. కాని వాటిలో ప్రయాణం చేయాలంటే మహాధరలు.

ఒక ప్రక్క అధికధరలు ప్రజలను పీల్చుతున్నాయి. మరోప్రక్క కరువు మరలా వ్యాపించుతూ ఉంది.

విమానయానం యెక్కువ వ్యాప్తిలోనికి తేవాలనే ఉద్దేశంతో ఆ ప్రధాన మంత్రిగారు— ప్రతీ ఒక్కడూ విమానాల్లో ప్రయాణం చేయాలనుకుంటుంటే జారీచేశారు. విమానటపా యేర్పాటు చేయించి పోస్తు బిల్లల ధరలు అధికం చేశారు. పంట భూములను, విమానాశ్రయాల క్రింద మార్చి వేశారు.

ప్రజల ఆర్తనాదాలు వినేవారు కనపడడం లేదు. “మేం చాల పేద వాళ్లం, బ్రతకడమే కష్టపూతోంది అన్నం లేక చస్తున్నాం మేము విమానాలను పోషించలేం” అని ప్రజలు విన్నవించారు.

ప్రభుత్వం వివరించింది: కరువుల్లో విమానాలు చాల ఉపయోగం, కరువు వ్యాపించియున్న ప్రదేశాలకు ధాన్యం నిమిషాలమీద రావాణా వేయొచ్చు” అని.

(సమాప్తము)

[తాతను కథ చెప్పమని అడిగి నందుకు విసుక్కుకుండా చెప్పడం మొదలెట్టేడు కథ—]

“మొట్ట మొదట భగవంతుడు మానవుని సృష్టించేడు. తర్వాత ఎద్దు, కుక్క, గుడ్లగూబ, మొత్తంమీద ఒకదాని తర్వాత మరొకటి చొప్పున సృష్టించేడు. సృష్టించేసి ఎవరి పనులు వారికి నియమించేడు. మానవుడు సుఖంగా జీవితం గడపడం, ఎద్దు కష్టపడుతూ పని చెయ్యడం, కుక్క మొరుగుతూ కాపలా కావడం, గుడ్లగూబ రాత్రిళ్లు గంతు లేస్తూ అరవడం ఏర్పాటు చేసేడు భగవాన్.

వారి వారి పనులు నియమించిన తర్వాత ఒక్కొక్కటి ఎంత కాలం జీవించడం అనే విషయం వచ్చేటప్పటికి, ప్రతి ఒక్కటి కూడా నలభై

ప్రధాన మంత్రిగారు గొప్ప చారిత్రిక పరిశోధకుడు, గొప్ప తత్వవేత్త. శాసన సభలో ఉపన్యసిస్తూ “విమానంలో ప్రయాణించడం అనేది ఆధునిక లక్షణం. మనమూ కాలానుగుణ్యంగా నడుచుకోవాలి.” “చరిత్ర చెబుతుంది:” “మనదేశం స్తవ్యంగా నిలిచిపోతే స్వాతంత్ర్యం దక్కదని,” “కనుక మనం శక్తిమంతంగా తయారు కావాలి; విమానాల్లో యెగరాలి. తుదబౌద్ధితులకు ప్రపంచ రీతు లేమీ అర్థం కావు, వాళ్లకి విశాల దృష్టి ఉండదు ఇది చాల శోచనీయం”

ఈ ప్రభుత్వచర్యలు ప్రజల్లో విసుపు పుట్టిస్తున్నాయి. ఒకజానాయకుడన్నాడూ— “ఇంతకీ పాత నిరంకుశత్వ పరిపాలనకీ, యిప్పుడు వెలిసిన నూతన ప్రజాతంత్ర పరిపాలనకీ ఆటే భేదం లేదు. ఇది క్రొత్త సీసాలో పాత బ్రాండ్ పోయడంవంటిది. నీ సాలే మారాయి గాని బ్రాండ్ మాత్రం బూజుపట్టిన పాతదే”

ప్రభుత్వం అంటే మారిందిగాని, పరిపాలనాసూత్రాలు మారలేదనీ, పాతవేనబ్బి ప్రజలంతా అర్థం చేసుకొన్నారు. వారి భావాలు వెల్లడిగా ప్రకటించారు.

దాంతో ప్రధానికి చుర్రుమంది. చుర్రుమందూ మరి. తప్పుంటే మాత్రం తిట్టితే యెవ్వడూమరకొంటాడు. శాసన సభలో— “ప్రజలు కొంత మంది అబద్ధప్రకటనలు చేస్తున్నారు. ఇది చాల చోద్యమంగా ఉంది. దీనికి పరిష్కారం ఏదైనా లేదు” అని గర్జించాడు.

తన పక్షంవారంతా ఐదు నిమిషాల పాటు అతన్ని అభినందించారు. కాని యింకా కరువు సాగుతూనే ఉంది. ప్రజలు చస్తూనే ఉన్నారు.

(సమాప్తము)

సంవత్సరాలు జీవించేటట్లు పరమాత్మ పక్షపాతం లేకుండా పలికాడు.

యింతలో ఒక్కసారి అలజడి కలిగింది. గుసగుసలు బైలుదేరేయి. ఎద్దు బెదిరింది, కుక్క కెవమంది, గుడ్లగూబ గర్జించలేదు. “భగవాన్! తమించు దయచూపించు” అన్న అరుపులతో స్వరాలు కల్పేయి.

భగవాన్ వెంటనే నిశ్శబ్దాన్ని ఏర్పాటు చేసేడు! మానవుడు మాత్రం విచారంగానే వున్నాడు. విషయం ఏమంటే తను సుఖంగా జీవితాన్ని గడపడానికి నలభై సంవత్సరాలే గడువు. “ఇంత తక్కువ కాలంలో ఎట్లా సౌఖ్యాల్ని అనుభవించగలను?”— అని విచారిస్తున్నాడు.

పరమాత్మ అంతా చెల్చుకున్నాడు. అందరికంటే మానవుడు మొదటి వాడవడం చేత “ఇదిగో, నువ్వు చెప్పకోవలసింది యేమన్నా వుందా?” అని ప్రశ్నించేడు భగవాన్.

“భగవాన్! మీరు నన్ను చెప్పకోవలసింది ఏమన్నావున్నదా— అని

ప్రశ్నించినందుకు చాలా విచారంగా వుంది. మీరే స్వయంగా ఆలోచించండి. వున్న కొద్దికాలంలో పెద్ద సౌఖ్యాల్ని యెలా అనుభవించి ఆనందించగలను. ఇంతకంటే ఆయువు పెంచడానికి ఏలు లేక పోతే నన్ను సృష్టించడమే మానుకోండి ప్రభూ.

భగవాన్ మళ్లీ ఎద్దుని సెల్పేరు— నీవు చెప్పకోవలసింది చెప్పకోమన్నాడు.

“ప్రభూ నాకు శక్తినిచ్చేరు... సాహసాన్నిచ్చేరు బలం యిచ్చేరు... ఇంత చేసినందుకు అభివందనాలు! కాని నలభై సంవత్సరాలు కూడా నేవ చేస్తూ వుండ వలసిందేనా? నయచేసి ఆయువు తగ్గించండి” ఎదు చెప్పకుంది.

భగవాన్ దయ వున్నవాడవడం చేత వెంటనే ఇరవై సంవత్సరాలూ ఎద్దుకి తగ్గించి మానవునికి కల్పేడు. వెంటనే మానవుని దగ్గరకుపిల్చి “సంతోషమేనా మానవా” అన్నాడు. మానవుడు ఎక్కడా సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చక “ఓ! గొప్పపనే! నలభై అల్లా అరవై అయ్యేయి. అంతేగా! అట్టే చాలవు.” అన్నాడు మానవుడు. భగవాన్ పక్కనున్న కుక్కను పిల్చి ఆయువులో ఎక్కువ కావాలా? లేకపోతే తగ్గించాలా అని అడగగానే ప్రత్యాహంతోతోకనాడిస్తూ “స్వామీ! నాకు కూడా తక్కువే కాలాల్ని, నలభై సంవత్సరాలు మొరుగుతూ ద్వారం ముందు రాత్రిం ఒకళ్లు కాపలా కాస్తూ వుండాలి ఇది చాలా కష్టమైన పని. నా పయస్సు కూడ తగ్గించండి” మొరవెట్టుకొంది.

భగవాన్ దాని ప్రార్థననాలకించి దాని పయస్సులోని ఇరవై సంవత్సరాలు తగ్గించి మానవునికి కల్పి “ఇప్పుడైనా సంతోషమేనా? ఎన్నభై సంవత్సరాలయ్యేయ్!” అన్నాడు మానవునితో.

మానవుడు గొంతు నవరించుకొని (16 వ పేజీ చూడుడు)

బాలగేయం :

పాపాయికల

శ్రీ రావికొండలేరావ్

ఆ ఇసుక తిన్నెపై అందాలపాప జాబిల్లి వెలుగులో ఆడుకుంటోంది తెల్లని వెన్నెల్లు పాపాయి నవ్వులు తెల్లని పలువరస తళతళా మెరిసింది పాపాయిఆటలను, పాపాయిపాటలను చందమామా చూచి నవ్వుకున్నాడు— చిన్నారిపాపాయి చందమామను చూచి చెయ్యెత్తి రమ్మనిచేరపిలిచింది— పాపాయికళ్లలో జలయిన చూపు పాపాయిసిలుపుతో మృదువయినమాట పాపాయిచూపులకు పాపాయిసిలుపులకు

చందమామెందుకో జాలిపడుతున్నాడ పిలిచిపిలిచిపాప అలిసిపోయింది, పలవరిస్తూఅటనె సాలసిపోయింది— చందమామంతలో జారి దిగినచ్చి అందాలపాపాయి నెత్తుకున్నాడు— ఆకాశభీధిలో అటుఇటా తిప్పి చుక్కలూ మబ్బులూ చూపించినాడ పాపాయి కనువిప్పి పొర చూచింది— తన ఇసుకతిన్నెలపై చందమామేలే గబగబా లేచింది కొరకొరాచూచి చందమామను తిడుతు సాగిపోయింది

“సంతోషించక పోతే చేసే దేముంది? మీకు వ్యతిరేకంగా నేను ఎప్పుడన్నా సంచరించేనా? అదంతా మీ దయ” అన్నాడు చిరునవ్వుతో.

భగవంతుడు కొద్ది విశ్రాంతి తీసుకొన్న తర్వాత మంతు ప్రకారం భగవాన్ గుడ్లగూబని పలకరించేడు.

“స్వామీ! నన్ను కూడా ఒక కంటితో చూడండి. నా ఆయువు నికూడా తగ్గించండి. ఒక వైపు అంద వికారమైన దేహం... మరొక వైపు దృష్టి సరిగ్గా లేక... అరుస్తూ... గంతు లేస్తూ... నలభై యేళ్లు గడపడం కష్టమే. దీనబంధూ! ఇది భరింపరాని బాధ. నా ఆయువు కూడా తగ్గించండి.

భగవాన్ వెంటనే దయాపూరితంగా ఇరవై సంవత్సరాలు తగ్గించి మానవుని ఆయువు వృద్ధి చేసేరు. యిప్పుడు మానవుని ఆయువు నూరు సంవత్సరాలు.

సృష్టికర్త భగవాన్, మానవుని వంక చూసేరు. ఇప్పుడు కూడా మానవుడు ఎక్కడా సంతోషం లేకుండా మానంగానే కూర్చున్నాడు. మానవుడు తప్ప తక్కిన వన్నీ పరమాత్మకి ధన్య వాదాల ద్వారా చేయాలి. మానవుడు ఒక్క ధన్య వాదాన్ని అర్పించలేదు పరమాత్మకి. కాని భగవాన్ మాత్రం ఒక చిరునవ్వు వదిలేరు.”

తాత అంతటితో ముగించక యింకా చెప్పడం మొదలెట్టేడు కాస్త పొడుం పీల్చి!

“చూడు— అసలు మానవుడు జీవించ వలసింది నలభై సంవత్సరాలే. బాల్యం అంతా వుత్సాహంగా వుంటుంది విచారం లేకుండా! విద్యార్థి దశ కూడా వుత్సాహంగానే వుంటుంది. కొంతకాలం గడిచిన తర్వాత పెళ్లి అవుతుంది. ఆనందంతో కాలం గడుపుతూ వుంటాడు. స్త్రీ అతనికి లొంగి వుంటుంది. యిల్లంతా పిల్లలతో కలకలలాడుతూ వుంటుంది. ఈ సమయంలోనే అతనికి కోర్కెలు ఎక్కువౌతాయ్! ఈ సమయంలోనే అతడు సాహసం గలవాడౌతాడు. దేశం కోసం పాటుపడి, లోకాన్ని వుద్ధరించాలని ప్రయత్నాలు చేస్తూ అగ్రస్థానం అలంకరించుకుంటాడు. అప్పుడే కీర్తి సంపాదిస్తాడు.

తన నిజమైన ఆయువు అయిపోయి ఎద్దు ఆయువును తీసుకున్న మానవుని వయస్సులోనే పిల్లలు యిట్లో ఎక్కువౌతారు. ఇంట్లో ఖర్చులు అప్పులు కూడా ఎక్కువౌతాయి. వాటిని నివారణ చేసుకునేందుకు రాత్రింపగళ్లు మానవుడు కష్టపడతాడు. అంతగా చెప్పవలసివస్తే ఎద్దుకు కూడా నేవ చేస్తూ వుండవలసి వస్తుంది డబ్బుకోసం!

తర్వాత అరవై మొదలు ఎనభై సంవత్సరాల వరకు కుక్కవయస్సు వస్తుంది. శరీరం ముడతలు పడి శక్తి తక్కువౌతుంది. పనుల్ని వుత్సాహంతో చేయలేక పోతాడు. ఏదో ఒకచోట కూచోడం వచ్చి పోయే రాళ్లని కనడం... చిరాకు ఎక్కువ!

గంట గంటకీ కేకలు అరుపులు! అంతగా చెప్పవలసి వస్తే మితిమీరి మాట్లాడినవారిని కరవడానికి సిద్ధపడటం కూడా జరుగుతూ వుంటుంది.

అరుపులు—కరుపులతో కుక్క ఆయువు గడిచిన తర్వాత, ఎనభై సంవత్సరాలు దాటడం మొదలెట్టేటప్పటికి జ్ఞాపకశక్తి తగ్గడం... దృష్టి మార మవ్వడం... చెవుడు. పూర్తిగా చెవులకి అలంకరించబడుతుంది. రాత్రల్లా... గుడ్లగూబలా నిద్రలేకుండా మూలకూచోడం... అరవడం... చీరడం... అలవాటు అవుతాయి అంతే—”

అంటూ తాత కథను ముగించి “ఎందుకొచ్చిన జీవితం చెప్పు? అన్నీ బాధలే! పరమాత్మకి మితి చలించిందేమో” అన్నాడు దగ్గుతో.

“మరి పరమాత్మని ప్రార్థించి పడ్డది మానవుడేగా? పరమాత్మ తప్పేముంది—?” అన్నాడు.

తాత మాట్లాడ లేదు. అంతే—

ఇండోనీసియా స్వాతంత్ర్య నాయకుడు, సోకర్నో

(7-వ పేజీ తరవాతి)

కాక, సక్రమంగా సూక్ష్మతగా, కన్నులకింపుగా, చిత్రం కనబడాలని అతని ఆదర్శము.

అతనితో మాట్లాడటానికి వేచిఉన్నంత సేపూ, క్రితంసారి నేను ఈ ఇండోనీషియా నాయకుని కలుసుకొన్నప్పటి చిత్రాలన్నీ ఊహిస్తే వచ్చాయి... మకలాంగ్ లో ఏదైతే ప్రజాసమాహం ముందు ఉపన్యసిస్తున్నాడు ఉపన్యాసముధ్యంలో పూర్తిగా ఉపన్యాసం ఆపి తన శ్రావ్యకంఠంతో ఇండోనీషియా జాతీయగీతానం ప్రారంభించి, ఏదైతే ముందే చేతా “ఇండోనీషియా రామా - మేర్దేకా! యేర్దేకా!” (ఓసుందర ఇండోనీషియా, స్వతంత్రమై ముక్కు, శాశ్వతస్వతంత్ర మందుకొమ్ము) అని దేశీయగీతం పాడించాడు.

సోకర్నో సంస్కృతం చదువుకొన్నాడు. ఒకసారి తన అనుయాయులతో చర్చిస్తూ, భగవద్గీతలోనుంచి “యదా యదా హి ధర్మస్య” అన్న శ్లోకాన్ని ఉదహరించటం మొదలు పెట్టాడు. ఇంతలో వెనుక నానక తిరిగిన

ఉచ్చారణ సరిగ్గా ఉందా? అంటూ ప్రశ్నించాడు.

ద్వితీయప్రపంచ యుద్ధానంతరం, తన తల్లిని చూడటానికి సోకర్నో మొదటితరహా ఇంటికి వెళ్తాంటే నేనూ వెంటనే ఉన్నాను. ఆమె బెటూల్ లో ఉంది. అప్పటికి కొన్నిరోజుల క్రిందటే సోకర్నో రిపబ్లిక్ అధ్యక్షుడుగా ఎన్నిక అయ్యాడు. బైట 5 పట్టణం జనం యావన్మండ, రైలుస్టేషనునుంచి ఇంటిదాకా బారులు దీర్చి నిలిచి అగ్ర్యతనానికి స్వాగతి మిస్తున్నారు.

సోకర్నో తల్లి బావినివాసి హిందువు. డైరైన్ మ్యూషిలో ఉంది. సుమ్మం లో కొడుకుకోసం ఎదురుమాస్తా నిలచి ఉంది. సోకర్నో పసిపిల్ల వాడిలాగ పరుగెత్తుకొని వెళ్లి ఆమెపాదాలమీద పడి స్వాగతం నమస్కారం మొనర్చాడు. ఆమె ఆనంద బాష్పాలు రాలుస్తూ తనపిల్లను తననెత్తించి. ఆరోజులలో స్వాతంత్ర్యనికేటారాడుకున్న భారతదేశం దవటం వల్ల నోయేమో, నేనంటే సోకర్నో చాలా అభిమానం చూపించేవాడు. తనయింట్లోకి తీసుకుపోయి తన చిన నాటి చిత్రాలూ అన్నీ చూపి, చిననాటి అల్లరులు జైషక్తి తెచ్చుకొని నవ్వేవాడు.

భారతదేశం ప్రకటించిన స్వాతంత్ర్య పిపాసయే, తమనుకూడా ఉజ్జేజితం చేసింది దని సోకర్నో నాతో అన్నాడు.

అప్పట్లో బావా పదిలి ఇండియాకు వస్తాంటే, అగ్ర్యతనాడు నాతో అన్న చివరి మాటలు ఇవి : “మీ దేశం తిరిగి వెళ్లి నవ్వుకు మీ ప్రజలతో మా స్వాతంత్ర్య సమరం గురించి చెప్పండి నాకు మార్గదర్శకులు మహాత్మాగాంధీ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ గారు లే. ఏ నాటికైనా మీ దేశం రాగల్గి మహాత్మా గాంధీ పాదాలమీద ప్రాలంబిగ నే నాజన్య ధన్యమయించి నిభావిస్తాను” అన్నాడు

ఆమాటలు జ్ఞాపకం వచ్చాయో ఏమో, ఈమాట విలేఖరుల వరుసలో నమ్మచూడగానే, “మహాత్మాగాంధీ జీవితాన్ని గురించి వచనగ్రంథాలన్నీ చదువుతున్నాను. ఇవి అబ్రహంలింకే, థామస్ జెఫర్సన్, విల్లీ జీవిత చరిత్రలూ, నాకు బాంకాలో సహచరులుగా ఉన్న గ్రంథాలు” అన్నాడు.

“ఇండియా రావాలని, నూతన స్వతంత్రభారత దేశాన్ని చూడాలని చాలా ఆశ్చర్యించాను. రాతేకపోయానంటే నాలోపం కావని ఎరిగి న్నారాదా!” అని భయోక్తిగా ముగించాడు.

సోకర్నో న్యూఢిల్లీ బయలుదేర్చామని ప్రయాణం పెట్టుకొన్నప్పుడే, 1918 డిసెంబరు 19 న అతన్నీ అతని సహచరులనూ ఖైదుచేశారు భారత ప్రభుత్వం అతనికోసం పంపించిన విమానం కాళీగా తిరిగి రావలసివచ్చింది డచ్చిపైనిక చర్యలవల్ల, ఆ ప్రయాణం అప్పట్లో పడలేదు.

డచ్చి అధికారులు సోకర్నో అగ్ర్యతనాని, బాంకా తీసికొనిపోయినా, అతని భార్యను జోగ్జకర్ లోనే ఉంచునిచ్చారు. సోకర్నో భార్య సుమత్రా ద్వీపకన్య. అందమైనది. ఇండోనీషియా స్వాతంత్ర్యసమరంలో పాల్గొంటూన్న పిరనారి. జోగ్జకర్ లో డచ్చి అధిపత్యం ఉన్న న్నాల్లా, అజ్ఞాతంలో ఉన్న నాయకులకు గూఢచారులవ్వారా వార్తలు తెలియచేస్తూ ఉండేదాన వని ఆమె నాతో చెప్పింది

ఆమెకు కూడా భర్తకువలెనే, భారతీయ నాయకులంటే భక్తి గౌరవా లెక్కువ. ఆమె గదిలో ఉన్న మూడు చిత్రాలలోనూ, ఒకటి అరబ్ కన్య బొమ్మ, ప్రముఖచిత్రకారుడు గీసినది. ఇండోనీషియా సోహో, మూడవది, పాశ్చాత్య దేశంలో జవహర్ లాల్ నెహ్రూ ఫోటో. ఆ ఫోటో క్రింద తనపిల్లలకు నేర్పటానికా అన్నట్లు ఇండోనీషియా భాషలో “భారత ప్రధానమంత్రి పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ” అని వ్రాసింది. దండి సత్యాగ్రహ యాత్రా న్యూఢిల్లీ వచ్చిన మహాత్ముని దంతువు విగ్రహం ఒకటి ఆమె మెజాపై ఉంది.

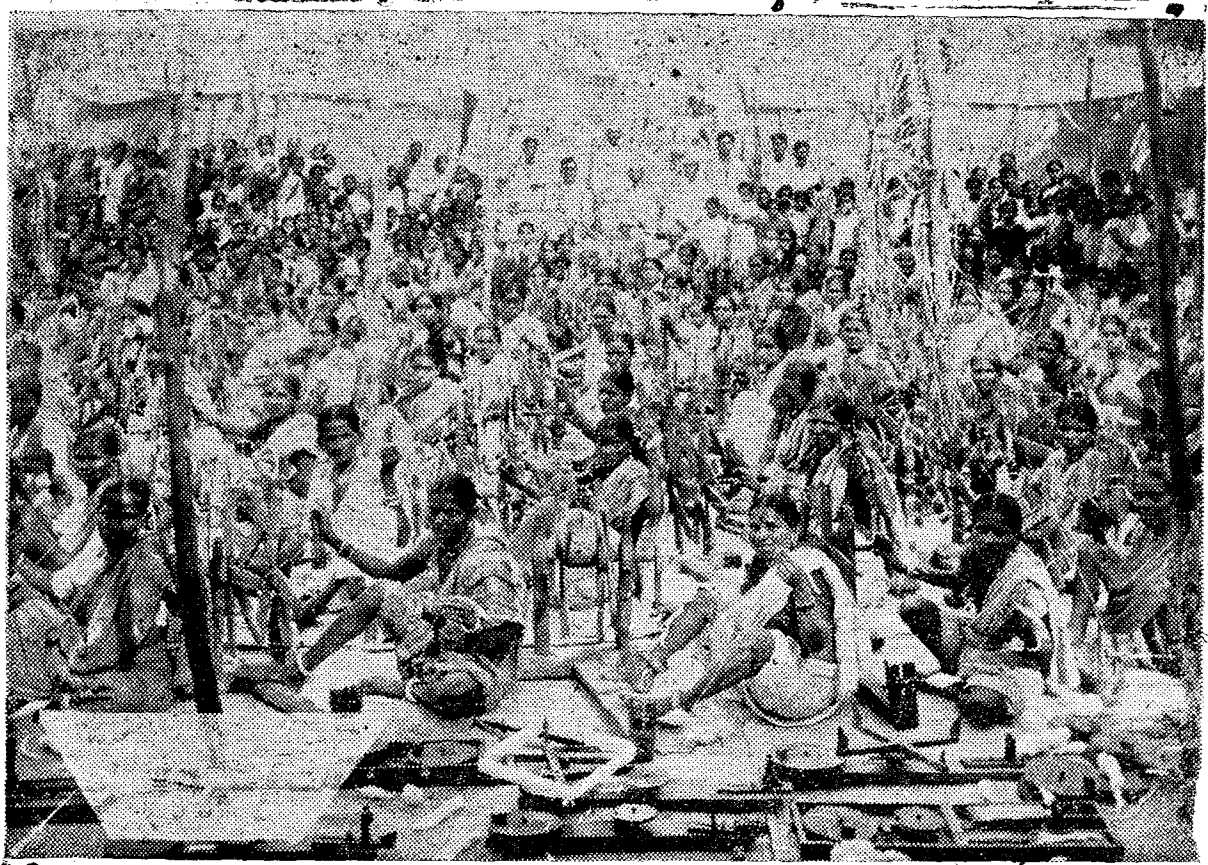
భారతీయ లంటే ఆచరణ, అగ్ర్యతనాని కుటుంబం వారికి మాత్రమే కాదు రిపబ్లికన్ లంతా భారతీయులను చూడగానే, సంతోషం వెలువరిస్తారు. “ఇండియా - ఇండోనీషియా - సరు - సమ” అంటారు. అంటే అరం “ఇండియనులు, ఇండోనీషియనులు, ఒకలాగా ఉంటారు ఒకరే కూడాను. ఒక రోకరు అన్నదమ్ములు” అని.

యుద్ధానికి చాలా సంవత్సరాలకు పూర్వమే సింధి వర్తకులు, చాలమంది ఇండోనీషియా దేశమంతటా వ్యాపారానికి చేరారు. పరిశ్రమల వల్ల వ్యాపారులు కొంత మందగించినా ఇప్పటికీ చాలామంది అక్కడక్కడ నిలచే ఉన్నారు.

ఈ ద్వీపాలలో చాలాచోట్ల, రామాయణ మహాభారత గాథలు, శిల్పాలలో చెక్కబడి ఉన్నాయి నెంట్రల్ జావాలోని “బురో బుధో” బుదాలయము ప్రపంచంలోని బుద్ధదేవాలయాలలో ప్రముఖతేటిలో నిలుస్తుంది.

ఒక ద్వీపంలోతప్ప, ఇండోనీషియన్లలో హిందువులు ఎక్కువలేరు. కాని వారి మాస్తాం మతానికి పూర్వమొందన దేవాలయ సంస్కృతిని కాపాడటానికి ఏమీ అగ్ర్యతరం చెప్పదు. సంస్కృత, తమిళ, మలయాలపదాలు, ఇండోనీషియా భాషలో అనేకం కనబడతాయి. వాళ్ల ఉచ్చారణమాత్రం వేరుగా ఉంటుంది. పదింటి మూడుపాళ్ళు ఈ గూటలే వినబడుతూంటాయి. అగ్గాలుకూడా ఒకటే. ముస్లింల దేశమయినా అదేదేశంలో పేర్లు చాల మటుకు సంస్కృత జన్యంగానే ఉంటాయి.

జోగ్జకర్, ఆదిలో “అయోధ్య కర్త” (క్రీరాముని అయోధ్యనుబట్టి పెట్టుకొన్న పేరుకి అది తర్వాత “యోగ్యకర్త” అయి, చివరికి జోగ్జకర్ అయింది దని అంటారు.

వరంగల్లు జిల్లా కరీమాబాదులో చరఖా స్వప్రహారంలో మాత్రయజ్ఞ దృశ్యము.

అనియలో భారతదేశం నాయకత్వం వహించగలదా?

భారతదేశం సుస్థిరత

[శ్రీ యం. యన్. రాయ్]

బ్రిటిష్ రాజ్యతంత్రం పుణ్యస్థానమైన ఆసియా ఖండంలోకి భారతదేశం ఒక్కటే ఆశీ గొలుపు తున్నది. అదే పుణ్యస్థానమైన భారతదేశం భవిష్యం గురించి, వ్యవహార విధానం గురించి ప్రజల సందేహాలు కూడా కలుగుతున్నాయి. పునరుజ్జీవనం పొందుతున్న ఆసియాకు నాయకమణి అనిగాని, ఆ గ్లోబల్ సియాలో కమ్యూనిస్టు ముప్పును నిరోధించగల దుర్గంగాగాని పరిగణించే ముందు భారతదేశం గురించి ఒక్క విషయాన్ని మరచిపోరాదు. జాతీయస్వాతంత్ర్యం భారతదేశాన్ని ప్రజాస్వామ్య స్వాతంత్ర్యమాత్రమే చేయజాలక పోయింది. బ్రిటిష్ రాజ్యతంత్ర్యం అధికారం విస్తరించారు. కానీ బలం ప్రయోగించి నిలుపుకోవడానికి యత్నించలేదు నిజమే. కానీ భారతదేశంలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని ప్రయోగించి పరిక్షించ లేదు. అధికారం ఎవరికి దత్తం కావాలో నిర్ణయించే అవకాశం ప్రజల కివ్వలేదు. అధికారత్యాగం చేసినవారికి మితులైన రాజకీయ నాయకులినాడు తమకు ప్రజామోదం ఉన్నదని చెప్పకోవచ్చును.

ఆమోదం అన్నవిశేషతాన అది సర్వ సమ్మతం కాదు. జాతీయ పరిపాలకులు కూడా సర్వజనసమ్మతి పరిపాలించరు.

అధికారప్రధానం ప్రజాస్వామ్యమాత్రాలకు విరుద్ధంగా ఉండవచ్చు కాదు. ఆ తరువాత జాతీయ రాజ్యాంగనిర్మాణంలో ప్రాథమిక సూక్ష్మాసూక్ష్మ సిద్ధాంతాలు కూడా మన్నించబడలేదు. ప్రజల్లో నూరింట 80 వంతు మందికే వోటింగ్ హక్కు లిచ్చింది బ్రిటిష్ పార్లమెంటు. ఆశాసనాన్ని అనుసరించి ఎన్నుకోబడిన రాష్ట్ర శాసనసభలు ఈ రాజ్యాంగపరిమితులను నిర్మించాయి ఈ రాజ్యాంగపరిమితులలో మరొక పెద్ద లోపం ఉంది. రాజ్యాంగ పరిమితుల అనేది ప్రాథమిక రాజ్యాంగ శాసనం నిర్మించే నిమిత్తం నిర్మించబడాలి. భారతదేశంలో అధికార దత్తీకమ ముందే రాజ్యాంగ నిర్మాణంతో ప్రమేయం లేని వేరు విషయాల ప్రసక్తిపై అల్పసంఖ్యాకులచే ఎన్నుకోబడినవారు ఈ పరిమితులపై ఎన్నుకున్నారు. సర్వజనుల విశ్వాసం తమపట్ల ఉన్న దనుకునే కాంగ్రెస్ నాయకులు రాజ్యాంగపరిమితులను సర్వజన నియోజకవర్గం ఎన్నుకోవాలనే సూత్రాన్ని ఎందు కనుసరించరు? సర్వసంగత్యాగి అయిన నాయకుని నాయకత్వంకింద, కొంత కాకపోతే కొంత అయినా మతావేశానికి సంబంధించిన జాతీయ రాజకీయాల మూలంగా, నాగరికతాహీనత, రాజకీయ లోట ప్రజల అజ్ఞానం తోడై కాంగ్రెస్ ఎన్నికల్లో గెలుపొంది ఉండవచ్చును. కానీ భారతదేశ జాతీయోక్యత భగ్న మైపోతుంది. ఆనాడు పరదేశీపరిపాలనల సర్వజనుల్లోనూ ఆ ఆవేశం కలిగింది. బ్రిటిష్ పాలకులు పోగాకే, ప్రత్యక్ష రాజకీయ, సాంఘిక సమస్యల్ని ఇతర వర్గాలవారు ఇతర పార్టీలవారు తెచ్చిపెట్టకోవచ్చును. ప్రజల దైనందిన జీవితంలో ముఖ్యమైన అనేక సమస్యలకు ప్రాధాన్యం వస్తుంది. దీని ఆధారంతో రాజ్యాంగ పరిమితులకి ఎన్నికలు జరగవలసింది. అప్పుడు జాతీయ కాంగ్రెస్ ప్రజామోదార్పతకు అధిక్షేపణ వచ్చేది. ప్రజాస్వామ్యం అప్పుడే జయించలేకపోవచ్చును. కానీ త్వరలోనే అది గాన్ని ఆక్రమించుకోక తప్పదు. భారతదేశంలో ప్రజాస్వామ్య పరిపాలనాభివృద్ధికి ప్రథమావసరాన్ని జాతీయపాలకులు తీర్చలేదు.

ప్రజాస్వామ్యవిధానానికి ఆరంభంలోనే హంసపాదు పెట్టి, ఇప్పుడింకా రాజ్యాంగ శాసనం నిర్మాణం కాకముందే తాత్కాలిక భారతప్రభుత్వం నిరంకుశపరిపాలన సాగిస్తోంది. చెప్పే మాటల్లో ఎంత ప్రజాస్వామ్యం ఉండో చేతల్లోనూ అంతకు మించి లేదు. నాగరికతలో హీనస్థితి, ప్రజాస్వామ్య వ్యవహార బంధం లేనిచోటి అధికారిక పరిపాలన నిరాటం

కంగా కొనసాగుతుంది. ప్రజల జీవనంలో ప్రతి శాఖలోనూ అధికార నిర్బంధం విధించడానికి కష్టమే ఉండదు. స్వయంగానే విధేయత ప్రదర్శించే ప్రతికా ప్రపంచవల్ల సర్వజనామోదం ఉన్నదనే భ్రమ సులువుగా కలుగుతుంది. అదే ప్రపంచాన్ని మోసపుచ్చుతుంది.

ఈ పై మెరుగుల క్రింద ఉన్నది వేరు. వాస్తవ మేమిటంటే ప్రజల్లో అత్యధిక సంఖ్యాకులకు రాజకీయాలంటే శ్రద్ధ లేదు. రాజకీయ చైతన్యం మధ్య తరగతి వారు కొద్ది మంది మంచి దైవా చెడదైనా నాదేశమే నాకు ప్రధానం అనే నినాదంలో జాతీయ పాదానికి భావాచార దాస్యానికి బద్ధులై ఉన్నారు. లేదా ఏదో మనకు అద్భుత వైభవం కీర్తి నిరీక్షించుకున్నా యనే ద్రమాకల్పనతో మత్తెక్కి కన్ను కాన కున్నాడు. ప్రజాసామాన్యంయొక్క ఆర్థిక స్థితి పూర్వం కన్న మరింత దీనంగా ఉంది. ప్రజల్లో అసంతృప్తి హెచ్చుతోంది. కానీ ఆ అసంతృప్తి పైకి కానరావడం లేదు. కారణ మేమిటంటే ప్రాథమిక పౌరస్వత్వాల, ప్రతికా స్వాతంత్ర్యం, సంఘస్వేచ్ఛ అతి కఠినంగా నిర్బంధించబడినాయి. అధికారంలో ఉన్న పార్టీతప్ప ఇతర పార్టీలన్నీ దేశానికి జాతీక శత్రువులని పరిగణిస్తున్నారు. ఆ పార్టీల నాయకుల ఉత్తరాలను కూడా ప్రభుత్వం సెన్సార్ చేయిస్తోంది. రెండుమాటల్లో చెప్పాలంటే గోముఖవాద్యమువలె నియంతృత్వం చలాయిస్తోంది. ప్రజాస్వామ్య రాజ్యాంగం, పార్లమెంటరీ విధానాల్ని పేరుకి మాత్రం పెట్టి దేశంలో ఒకే ఒక పార్టీ పరిపాలన తెచ్చి త్వరలోనే భారతదేశానికి అపూర్వమైన అనుభవం ఇస్తుంది.

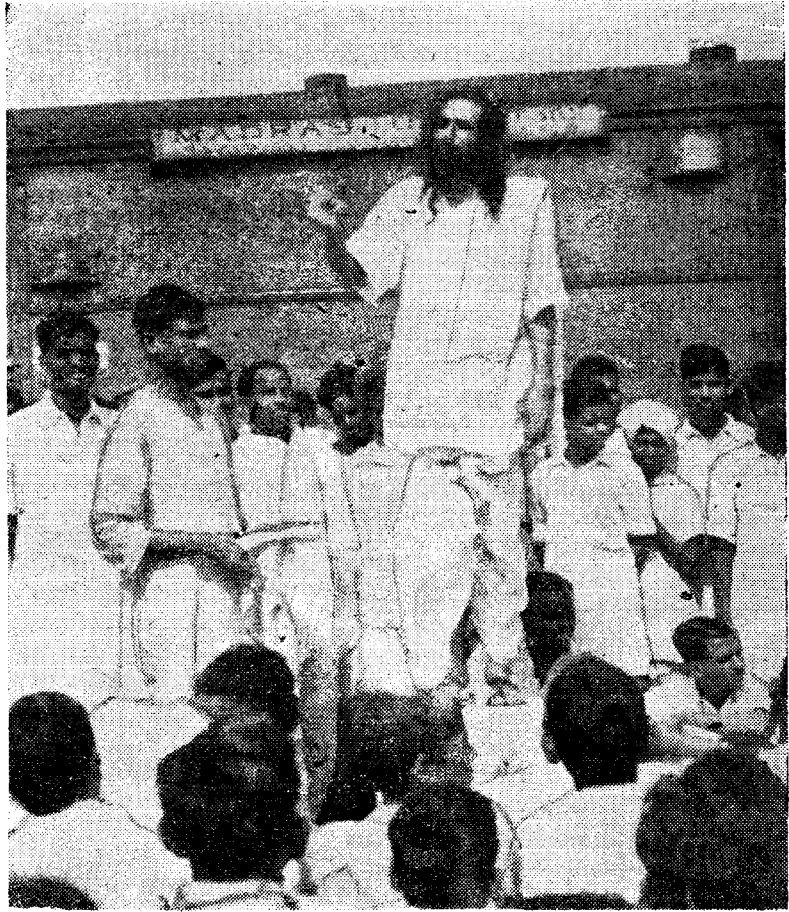
జాతీయవాదం నిరంకుశ మైనది. దాని ప్రాబల్యం వల్ల ప్రజల్లో ఆవేశం అసహనం నిర్బంధ విధానం ప్రచురిస్తాయి. అట్టి వాతావరణంలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం హస్తగతం చేసుకున్న పార్టీ రానున్న ఎన్నికలలో ఒకదాని తరువాత ఒక దానిలో గెలుపొందడం, తక్షణం. రాజకీయాభిమానం, బంధుప్రీతి, పక్షపాతం, అవినీతి అట్టి స్థితిలో చక్కగా బలపడతాయి. వానికే ప్రాధాన్యం ఉంటుంది. తత్ఫలితంగా అవినీతి సర్వవ్యాప్త మాతుంది. ఈ అవినీతి పథంలో

జాతీయ భారతం పుట్టినది మొదలు ఇప్పటికే చాలదూరం గడిచింది.

ఇట్టి నాయకత్వం లభించిన ఆసియా ఖండం అదృష్టానికి హర్షించడం కష్టం. ఆ నాయకత్వం అమెరికా అనుగ్రహంవల్ల లభించింది. క్రిందటి వేసవిలో ఢిల్లీలో నెహ్రూ ఆసియా దేశ వ్యవహార సమావేశం జరిపి, ఆసియాకు భారతజాతి నాయకత్వం వహించడానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నదని ప్రకటించినప్పుడు అందరికీ హర్షం కలిగిందని చెప్పరాదు. తా మాదరించి అధికార మిచ్చిన భారతజాతీయవర్గం పెద్దపాక్కు మాసి బ్రిటన్ లో అధికారవర్గం కన్ఫరెన్స్ వగలా కూడా కోపించాయి. నిన్నుకాక మొన్న పుట్టిన ప్రాణికి ఇంత దురాశ తగదు. సమావేశ సభ్యుల్లో కూడా కొంత కలవరం బయలుదేరింది. భారతదేశం జపాన్ గడ్డ నెక్కుతోందా? అని గుసగుసలు బయలుదేరాయి. చీనా అధికారవర్గాలు పోటీకి అనుయోధుడటం సహజమే. మరుసటిసంవత్సరం నాంకింగ్ లో సమావేశం జరపాలని ఆహ్వానించారు. అమెరికా అనుగ్రహంతో చాంగ్ కై షేక్ బలపడుతున్నాడు. తూర్పు ఆసియా అంటే అంతగా పట్టింపు లేనిదేశాలు నెహ్రూ ఉద్యమావేశంపట్ల వాత్సల్యంతో హర్షించాయి.

కానీ ఈలోగా పరిస్థితి చాలా మారి పోయింది. చీనా జాతీయత కిగిపోయింది. చీనాలో దిగ్విజయం చేస్తున్న కమ్యూనిజం ఆగ్నేయాసియాలోని ఇతర దేశాలన్నీటికి ముప్పు తెస్తోంది. వాజిజ్వరంగంలో చీనా దేశాన్ని నష్టవ్యాపార మని లెక్కకొట్టివెయ్యవలసి వచ్చింది అమెరికా. కమ్యూనిస్టు ముప్పునుంచి కాపాడలేని చీనాదేశాన్ని పైకి పూర్వహంలానుంచి తొలగించవలసి వచ్చింది.

చీనా తమ అధీనంలో ఉంటే కమ్యూనిస్టులు ఇండోచీనా, బర్మాలను ఆక్రమించడం సులువు. ఈ రెండు దేశాలూ చీనా సరిహద్దులో రక్షణరహితంగా ఉన్నాయి. ఇంక తూర్పు ఆసియాలో కమ్యూనిస్టు వెలుగునుంచి కాపాడడానికి వీలైనది ఇండియా, ఇండోనేషియా మిగిలాయి. ఈ రెండింటిలో తూర్పురంగంలో కమ్యూనిస్టులను నిరోధించడానికి ఇండియా అనువుగా ఉంది. రాజకీయంగా సుస్థిరంగా ఉన్నందువల్లనూ, వైస్రగంగా రక్షణకు అనువుగా ఉన్నందువల్లనూ ఆధునిక వైస్రసమీకరణకి, పారిశ్రామికాభివృద్ధికి భారతదేశం చక్కగా చేతి కొస్తుంది. సామ్రాజ్యవాదులవద్ద నుంచి భారతదేశం గడించుకొన్న రాజకీయ, ఆర్థిక సుస్థిరత ఇండోనేషియాకు లేవు. కానీ వైస్రకత్వాహం దృష్ట్యా ఇండోనేషియా ప్రధానమైనది. మలయేషియాలో కమ్యూనిస్టులకు సావరం చిక్కినట్లయితే అమెరికా నూతన పసిఫిక్ రక్షణవ్యూహానికి డబ్బ తగులుంది.

క్రాంట్ బ్రంక్ ఎన్ వైస్ లో చెన్నపట్నం వెళుతున్న ఆర్. యన్. యన్. నాయకులు శ్రీ గోల్వల్కర్ గారికి తెనాలి రైల్వేస్టేషన్ లో సానిక ఆర్. యన్. యన్. సంఘంవారు స్వాగత మర్పించిరి. గోల్వల్కర్ గారు స్వాగతప్రతానికి సమాధాన మిస్తున్నారు.

ఆ ద్వీపాలలోని సహజసిద్ధమైన అనేక నాకా శ్రేయాలు పసిఫిక్ లోని ఒక నావా మొదలైన అమెరికా నాకాదళ స్థావరాలు, ఆస్ట్రేలియా నాకా స్థావరాలపై యుద్ధానికి సబ్ మెరైన్ స్థావరాలుగా ఉపయోగించవచ్చును. ఇండోనేషియాను స్థావరంగా తీసుకొగలిగితే కమ్యూనిస్టులు అమెరికా తీరానికి ముప్పు కలిగించగలరు. ఇండోనేషియాపట్ల అమెరికా ఇంత శ్రద్ధ ఆదరం ఎందుకు చూపుతున్నదో గ్రహించవచ్చును. ఇండోనేషియాను ఎలాగైనా కమ్యూనిజం ముప్పునుంచి రక్షించాలి. కానీ అదలా సాధ్యపడుతుంది?

పాశ్చాత్య ప్రభుత్వాలలో లాలోచిపడితే హాలండ్ ప్రయత్నం చెయ్యవచ్చును. కానీ అప్పుడు జాతీయవాదులు కమ్యూనిస్టులతో చేరిపోగలరు. నిజానికి డచ్చివారితో పోరాటంలో ఇటీవలవరకూ రిపబ్లికన్లు కమ్యూనిస్టులతో కలిసే ఉన్నారు. ఈ వ్యవహారంలో జోక్యంచేసుకొవాలంటే, సామ్రాజ్యవాదులని కమ్యూనిస్టులు నిందించలేనివారా ద్వారా వ్యవహారం నడిపాలి సామ్రాజ్యవాద శత్రువైన భారతదేశమే ఇందుకు తగినది. అందుకే ఆగ్నేయాసియాలో భారతదేశం నాయకత్వానికి అమెరికా ఆమోదించింది.

రెండో ఢిల్లీ సమావేశంలో డచ్చి దురాక్రమణను తెగనాడుతూ, విక్రమరాజ్యసమితి జోక్యం చేసుకోవాలని కోరుతూ చెయ్యబడిన తీర్మానాన్ని భారతదేశ ప్రతినిధి భద్రతామండలికి నివేదించాడు. కానీ వాస్తవంగా అమెరికా ప్రతినిధి గంభీరపన్యాసంవల్లనే విక్రమరాజ్య సమితి జోక్యం చేసుకోవాలనే ప్రతిపాదనకు బలం కలిగింది. భద్రతామండలిలో కేవలా తీర్మానానికి అంతరార్థం ఏమిటంటే, విక్రమరాజ్యసమితి సామరస్యసాధనా సంఘాన్ని తగువుపరిష్కారసంఘంగా మార్చి, అమెరికా ప్రతినిధికి ఆ సంఘానికి అధ్యక్షపదవి కట్టజెట్టడం. ఇది జరిగేముందు భారతదేశ ప్రతినిధి ప్రాధాన్యకారం, విక్రమరాజ్యసమితి వర్గాల్లో డచ్చివారి అనంతరం అధికారం వహించవలసిని జోగ్గకర్తాలని రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వమే నని అంగీకరించబడింది. ఈ ఆధారంవల్ల ప్రాత్యాహం పొందిన రిపబ్లికన్లు, భారతదేశం నాయకత్వానికి అమెరికా అంజ ఉన్నదని గ్రహించి కమ్యూనిస్టులతో విరోధం తెచ్చిపెట్టుకున్నారు వారి విప్లవాన్ని అణిచివేశారు. జపాన్ లో స్నేహం చేసి వారివల్లనే అధికారం పొంది రిపబ్లికన్లు ఇప్పుడు విక్రమరాజ్యసమితి ఆశీర్వాదబలంతో తమ అధికారాన్ని నిరపరుచుకోగలరు. వారికి అమెరికా ఆదరణకూడా ఉంటుంది ఆగ్నేయాసియాలో భారతదేశ నాయకత్వ మున్నేది కేవలం కల్పనమాత్రమే నని తెలుస్తూనే ఉంది దీనికి ఫలితం అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు ప్రతిఘటన ద్వయం ఆసియాలో ఫాసిజానికి దారి తీస్తుంది.

విక్రమరాజ్యసమితి సహాయంతో మలయేషియా ద్వీప సమూహాన్ని తన అధీనంలోకి తెచ్చుకున్న అమెరికా ఇప్పుడు ఆసియాలో కమ్యూనిస్టు ప్రతిఘటన గ్రామానికి బలమైన దుర్గం కోసం వెతక నారంభించింది. దీనికి ఇండియా చక్కగా పని కొస్తుంది. ఆగ్నేయాసియాలో తమ నాయకత్వాన్ని అమెరికా అంగీకరించిన దానికి ప్రతిఫలంగా, ఇండియా తన ఆర్థికాభివృద్ధికి అమెరికా ఆధ్వర్యానికి సమృద్ధిించింది. ఇంతవరకూ అమెరికా పెట్టుబడిదారులు భారతదేశంలో పెట్టుబడి పెట్టడానికి వెనుకం జవేశారు. వాషింగ్టన్ పాలసౌధికారులు వీరికి భీమా ఇవ్వడానికి సంకోచించారు. అకస్మాత్తుగా ఈ వైఖరి మారిపోయింది. ఆసియాలో భారతదేశ నాయకత్వానికి అంగీకరించినందువల్ల ఇంక ఇక్కడ పెట్టుబడి పెట్టడానికి భయపడకక్కరలేదని అమెరికా పెట్టుబడిదారులకి నమృతం కలిగింది. ఇప్పుడు పెట్టుబడిదారులు ప్రభుత్వానికి ఋణా లివ్వవచ్చును. పరిశ్రమల్లో స్వయంగా పెట్టుబడి పెట్టవచ్చును. ఇంతే కాదు: సోవల్ డిస్టుగా అంతర్జాతీయ ఖాళితిపొందిన పండిట్ నెహ్రూ ద్వారా భారత ప్రభుత్వం అమెరికా పెట్టుబడిదారులకు హామీ ఇస్తూ ప్రకటన చేసింది. వ్యక్తిగత వ్యాపారాదులకు స్వేచ్ఛ నివ్వగల రసీ, విదేశీ పెట్టుబడిదారులకు విరుద్ధంగా పక్షపాత్యమాపరసీ పండిట్ నెహ్రూ చెప్పారు. [సంతకం]

రాయసము గోవిందదీక్షితులు

(10-వ పేజీ తరువాయి)

అచ్యుతప్ప నాయకుడు కౌశలీనదికి ననకట్ట (Anicut) నిర్మించి ధర్మకార్యముల తక్కువ అనర్పి, క్రీ. శ. 1577 లో మధ్యస్థావియైన విజయనగర తీరులకు గ్రామమును దాన మొసంగెను. మంత్రాలోచన మొనర్చవలసి వచ్చినపుడు కోటలోని లక్ష్మీవిలాస భవనమును—
“స సుతో వసుధా సుధాకరోఽసౌ సుహాగోవింద మఖేందునా సభాయామ్, సమగా దిభ తత్ర గోత్రభేదీ సజయంతో సురుణా యథామరాణామ్.”

—(Obid, 10. 1.)

“భూపః ప్రాపద్యతాథో సచివసుతయుతో జాతు లక్ష్మీవిలాసం.....”

—(సాహిత్య రత్నాకరము, 9. 25.)

ముదుసలియై కొమారుని జయము నక్షేపించుచున్న అచ్యుతప్ప నాయకుడు, రాజ్యము నెడల బ్రభువుపట్ల భక్తివిశ్వాసములుగల గోవిందదీక్షితుల మంత్రియు, యావనముననుండి శాస్త్రవకంఠ లుంతనముచే దన బాహుకంఠూతిని బోగొట్టుకొనవలె నను నభిలాషముతో నున్న రఘునాథుడును, - సమావేశమగుచుండిరి. ఈ సభలలో గోవిందదీక్షితుల మంత్రి శత్రుమర్దనమునకు బ్రత్యేకముగ నొక్కొక్కర వంతున దాకవలె నని సలహా నిచ్చుచుండెడివాడట! అట్లని ‘సాహిత్య రత్నాకర’ మందలి (10. 24.)

“నిహతే యుధి చోళకే నృశంకే నిహతా ఏవ భవంతి పానీకాః, నరనాథ నిశాత్రయస్య బాణే నయసిద్ధో న కి మాత్రతస్య బాణః.”

అను వాక్య మునగత మొనర్చుచున్నది. ఈ సలహా ననుసరించుటనలన శత్రువు లొక్కొక్కడిగ బ్రతిఘటించుట కవకాశము లేక వారి పూర్వాము చెదరట తత్రాపి యొడుట దటసించి గోవిందదీక్షితుని పథకము నెఱవేలుచుండెడిది. రఘునాథభూపాలుడు మహామాత్యుడగు గోవిందదీక్షితునిపయి నెట్టి విశ్వాసము, గౌరవము, లుండి వర్తిం చెనో దిగ్విజయయాత్రకయి పురమునెడలను రాజ్యభారమునంతయు గోవింద దీక్షితునిపై నుంచెనో ఆతడును రాజభక్తి పుంభావముతో రఘునాథభూపాలునకు మారుగా రాజ్యము నెటుల బాలించెనో సాహిత్య రత్నాకర మందలి (13. 84.)

“ఇ తీరయక వచన మిలా బలాహితో ధరాధురం నిజసచివే నివేశ్యచ, సరోహతా త్వదసి సరోవ మితాజా దనీకినీ మథ సమనీనహత్ తుజాత్.”
అను వాక్యము చెలువగలదు.

ఇ మృహమంత్రికి యజ్ఞ నారాయణ దీక్షితులు, వేంకటేశ్వర దీక్షితులు, నను కొమాళ్ళ గాక లింగాధ్వరి యను నింకొక కొమారు డున్న యట్లును చెలియుచున్నది. లింగాధ్వరి వేదార తత్త్వనిర్ణయము, శివసహస్రనామభాష్యము, - నను గ్రంథముల రచించి, యందు “అ సి గోవింద యజ్ఞేంద్ర నాగమాంబా తపః ఫలమ్” అనునట్లు తాను గోవింద దీక్షితుని కొమారుడనని యుల్లేఖించెను. యజ్ఞ నారాయణ దీక్షితులు సాగ్నిచి త్వర్వక్రతుయాజి. రఘునాథరాయల చరిత్ర మును సాహిత్యరత్నాకరము, రఘునాథ భూప విజయము, రఘునాథవిలాస నాటకములను గ్రంథములుగా రచించెను. రఘునాథరాయని కీతడు శిష్యుడట! ఆతనియొద్ద గావ్యనాటకాలంకారసాహిత్యముల నేర్చికొని యాతనికి గురుదక్షిణ యియవలసియుండగా, రఘునాథ భూపాలుడే తనకు గృహలంకారముల బాదాంగద కంకణముల, నిచ్చుటయే గాక తన పదకములను గూడ బహూకరించె నని” “సాహిత్యరత్నాకరము”లో నటంకించినాడు. ఇట్టి పాండితి శాండుడు రఘునాథనాయని శిష్యుడనని చెప్పి కొనుట గర్వింపదగియున్నది.

ఈ రెండవ కొమారుడగు వేంకటేశ్వరదీక్షితులు పూర్వోత్తరమిమాంసలయందును, సంగీత శాస్త్రమునను, గవితా పాటవమునను, - సర్వ తంత్ర స్వతంత్రుడు. సాగ్నిచి త్వప్రాజ్ఞపేయ యాజి. సాహిత్య మిమాంసా కర్మాంత వార్తక వార్తకాభరణ చతుర్థండి ప్రకాశికాదు లితని కృతులు. మహాకవిసల్లభుండయిన నీల

కంఠ దీక్షితుని గురుత్వము డిటడు. ఇతనితో పాటు రఘునాథరాయల యాస్థానమున రత్న ఖేటదీక్షితుల కొమారుడును, విశ్వజిద్యాజి యర్చనారీత్యర దీక్షితుల శిష్యుడును, - ఇతని యుత్తర్యుల శిరముం చాల్చి మెలంగువాడును, - నను రాజమాదామణి దీక్షితులు సైత ముండు చుండెను.

శ్రీనివాస దీక్షితుని సంధ్యావర్ణనా చాతుర్యమునకు, గల్పనాప్రాధికి, - బ్రహ్మతంత్రుడయి యచ్యుత దేవరాయ లాతని ‘రత్న ఖేట దీక్షితు’ లని బహూకరించినట్లు లవగత మగుచున్నది. ఇ విషయము మే యజ్ఞ దేశేశ్వరుడు రాజమాదా మణి విరచితమగు “రుక్మిణీపరిణయ” మహా కావ్య వ్యాఖ్యానారంభమున—

“సంధ్యా సంధుక్షి తాంభోదర నలికగణా దుద్ధతాః సీసఖండాం, స్తారాకారాన్ని రోదుం శశిరవి కపటా ద్విభ్రతో రత్న ఖేటః, అన్యోన్యం యుధ్యమానా వుదయ చరమ భూ భృత్ప్రీపీరావిలి ద్రా, గుక్త్యాఖ్యాతా పరాఖ్యః క్షితిపతి, వచసా రత్న ఖేటాధ్వరితి.”

అని వివరించుచున్నాడు. రత్న ఖేట దీక్షితులు సంధ్యాసమయ మభినర్తించుచు గల్పించిన కల్పనమునకు అచ్యుతప్ప నాయక మేచ్చికొని “రత్న ఖేట” మను పదమును బిరుదుగా నతని కొసంగ నని తెలియం దగియున్నదిగదా! ఇ మృహాకవి శికింకవిజయము, వైశ్య పరిణయము, భావనాపురుషోత్తమనాటకము, విధి నిర్ణయము, జాగృతంత్ర మథనము, వేదాంతవాదా వళి, - లోనుగాగల నెన్నియో విరచించి యున్నాడు.

గుంటూరుసమయందలి యొక పల్లెకు జెంది, తమ ప్రతిభావ్యుత్పత్తుల కనుసన్నరీతి బ్రవర్తించు నిశ్చయించి, దూరప్రాంతము లనియేని గణించక, ద్రవిళదేశమునకుం బనిన యాంధ్ర నియోగి కుటుంబములలో గోవింద దీక్షితుని కుటుంబ మొకటి రాయసాస్వయమునకు మణిపూసవంటి కుటుంబము. ఇ కుటుంబమున గోవింద దీక్షితుడు, ఆతని సంతతి, - ఎవరేని విఖ్యాతి గడించి నేటికిని దారాపథ్యంబున దివ్యజ్యోతులంబలె వెలుగుచున్నారట.

ఇ మృహాచార్యులకు నమోవాకములు.

కొరియాలో రగులు తున్న అగ్నిప్రమాదం

(7-వ పేజీ తరువాయి)

తాను తనతో మాట్లాడి నిర్ణయించా లన్నాడు డా॥ రి. సంప్రదింపులకే కాకుండా మర్యాద కై నాసరే అతివాద జాతీయపక్ష నాయకుడు డా॥ కిమిక్కునుగాని, మితవాద జాతీయనాయకుడు డా॥ కిమిక్యుసిక్ నుగాని కమిషన్ సభ్యులు చూడనైనా కూడదన్నాడు. వారు కమ్యూనిస్టులకు తోడ్పడుతున్న దేశద్రోహుల న్నాడు. వారిని కమిషన్ సభ్యులు చూసి నట్లయితే అంతర్భుద్ధం కూడా రాజుచున్నాడు. వారు చేసిన పాపముల్లా ఏమిటంటే 1948 మే ఎన్నికల్లో పాల్గొనలేదు. ఉత్తరప్రాంత నాయకుల్లో సంప్రతింపులు జరిపి శాంతిమార్గాన దేశైక్యత సాధించాలన్నారు.

దేశైక్యత సరించి ఉత్తర కొరియా ప్రభుత్వంతో సంప్రతింపడానికి కమిషన్ సభ్యులు యత్నించడం చూసి డా॥ రి, అతని ప్రభుత్వం క్రోధం కనపర్చింది. అటువంటి చర్యలవల్ల ఉత్తర కొరియా ప్రభుత్వాన్ని పరోక్షంగా గుర్తించినట్లవుతుందనీ అది తన ప్రభుత్వానికి సవాల్ నీ డా॥ రి స్పష్టపరిచాడు. ఉత్తర కొరియాలో కమ్యూనిస్టు ప్రతినిధులతో దేశైక్యతను సరించి రాయబారాలు జరిపినట్లయితే ప్రమాద కరమైన ఫలితాలు కలుగుతాయని కమిషన్ సభ్యులను మే 19 వ తేదీని హెచ్చరించాడు. డి. సి. లింబ్, కమిషన్ సభ్యులు ఈ హెచ్చరికను లక్ష్యం చెయ్యలేదు. డా॥ రి చెప్పిన మాటల ప్రకారం తన ప్రభుత్వానికి గౌరవ ప్రతిపత్తులు తెచ్చిపెట్టడానికి తమపని తీర్చిపెట్టడానికి వచ్చామనుకుంటున్నాడు.”

కాని విచిత్ర మేమిటంటే ఇటువంటి ఔద

రింపుల్లోనే దక్షిణకొరియా ప్రభుత్వం అమెరికాపై ఒత్తిడితెచ్చి సైన్యాల్ని ఉపసంహరించుకుండా చెయ్యాలనీ, అదనంగా ఆయుధ సామగ్రి తెచ్చుకోవాలనీ, పసిఫిక్ ఒడంబడిక ఒకటి తెచ్చి సైనికసంధిలో అమెరికాను బంధించాలనీ తలచింది.

అమెరికాపట్ల దక్షిణకొరియా ఈ వైఖరికి ఒక కారణం ఉంది, కొరియాలో కమ్యూనిస్టుల ప్రాబల్యానికి అమెరికా మేకు వని వారి అభిప్రాయం. ఇతర జాతీయపక్ష నాయకులతో పాటు 1945 లో అమెరికన్ సైనికవిమానంలో స్వదేశం చేరిన ‘పెసిడెంట్’ మే 7 వ తేదీని ఇలా గన్నాడు; “కొరియా రిపబ్లిక్ కమ్యూనిస్టు ప్రమాదా న్నెడిరించి ప్రాణంబడి పోరాడు తోంది. ఈ ప్రమాదం స్వయంకృతాపరాధానికి ఫలిత మేమీ కాదు. జపాన్ ఒడిపోయినప్పుడు కొరియాలో కమ్యూనిస్టులు లేనేలేరు. రష్యా-సంధిపల్ల దేశం లో స గం ఖా గం లో వారు ప్రవేశించారు. అమెరికన్ల అనునయ మార్గాన్ని అనుసరించినందువల్ల దక్షిణ కొరియాలో కమ్యూనిస్టులు బలపడ్డారు.”

1945 ఆగస్టులో కొరియాలో కమ్యూనిస్టులు లేరనడం చాలా వింతగా ఉంది.

సరిగ్గా డా॥ రి ఈ ప్రకటన చేసినప్పుడే కొరియా పత్రికల్లో కొన్ని వార్తలు విరివిగా ప్రచురిత మైనాయి. జపాన్ పరిపాలనా కాలంలో కమ్యూనిస్టుల్ని హింసలు పెట్టి కొరియా పోలీసుల్ని విచారణ చేస్తున్నారన్న విశ్వాసం ఉండేది. 1945లో దక్షిణ కొరియాలో జైళ్ళనుంచి వందలాది కమ్యూనిస్టులు విడుదలైనారు. అనేకమంది తలపడులు, డా॥ రి మాదిరిగా కాకుండా దక్షిణకొరియాలో అమెరికన్ల కమ్యూనిస్టుల పట్ల కఠినంగా ప్రవర్తించారన్నారు. కమ్యూనిస్టు ఉపద్రవానికి అమెరికాదే బాధ్యతై నందువల్ల దక్షిణకొరియానుంచి అమెరికన్ సైన్యాలు వెళ్లిపోవడం ప్రభుత్వం కోరుతోంది. అమెరికన్ సైన్యాలు విడిచిపోయే ముందు కొరియా రిపబ్లిక్ ను రక్షించే బాధ్యత అమెరికా వహించాలని మే 19 వ తేదీని విదేశాంగమంత్రి దేశరత్నకాఖామంత్రి అన్నారు. ఈ ప్రకటనలే కాదు. 200 మిలియన్ల డాలర్ విలువగల ఆయుధసామగ్రి నివ్వాలనీ, పసిఫిక్ ఒడంబడిక ఒకదానికి అంగీకరించాలనీ సైనిక ఒడంబడిక చేసుకోవాలనీ, దక్షిణకొరియా ప్రభుత్వం అమెరికాను కోరింది. కొరియాలో పునరైక్యతపొందిన స్వతంత్ర ప్రజారాజ్యాన్ని సంగ్రహించగలరని అమెరికా బహిరంగంగా ప్రకటించాలన్నాడు డా॥ రి.

‘పునరైక్యత’ అంటే తన ప్రభుత్వం ఉత్తర కొరియాపై దాడిచేసే పక్షంలో అమెరికా తోడ్పడాలని డా॥ రి తన అభిప్రాయాన్ని స్పష్టపరిచాడు.

వికృతరాజ్యసమితి కిచ్చిన వాదానం ప్రకారం జూలై మాసంలో దేశంనుంచి తన సైన్యాలను ఉపసంహరించుకు తీరాలని అమెరికా తన సీతి స్పష్టపరిచింది. అయితే కొన్ని వందలమంది నిపుణుల్ని శిక్షణనిమిత్తం అక్కడే ఉంచుతోంది. ఇప్పటికే సన్నె చేసిన ఆయుధసామగ్రి, అమెరికన్ సైన్యాలు దేశం విడిచిపోయేటప్పుడు విడిచి పుళ్ళగల ఆయుధసామగ్రి 60 వేల దక్షిణకొరియాన్ సైన్యం, (ఇది లక్షకి పెంచుతున్నారు) పీరుకాక రెండులక్షలమంది శిక్షణపొంది రిజర్వులలో, పదిలక్షలపైగా ఉన్న యువక సంఘాలు కలిసి దేశరక్షణకి చాలడమే కాదు అధికంకూడానని అమెరికన్ సైనికోద్యోగుల అభిప్రాయం. (ఉత్తరకొరియాలో లక్ష 80 వేల సైన్యం ఉందని అంచనా) “దేశరక్షణకి తగిన బందోబస్తు చెయ్యకుండానే ఇక్కడి మిలియన్లొద్దీ డాలర్ల భారపోస్తున్నా మను కొంటున్నారా?” అన్నా డోక్ అమెరికన్ రాయబారోద్యోగి. అయితే దక్షిణకొరియా దౌర్జన్య విధానంవల్ల మాత్రం అమెరికన్ విదేశాంగశాఖకు ఆదుర్దా కలుగు తోందన్నాడు. సరిహద్దు సంఘర్షణల్లో చాలావరకు బాధ్యత దక్షిణకొరియా, ప్రభుత్వానిదేననీ, దక్షిణ కొరియాకు ఇంకా సహాయం చెయ్యవలసిన అవకాశాన్ని అమెరికా గ్రహింపుకు తేవాలనే ఉద్దేశంతో వారు దౌర్జన్యం ప్రదర్శిస్తున్నారనీ అమెరికన్ ఉన్నత సైనికోద్యోగుల అభిప్రాయం.

అయితే ఉభయపక్ష ప్రభుత్వానుకుల యుద్ధినినాదాల మరుగునపడి ప్రజల శాంతి యుత దేశైక్యతా వాంఛనే ప్రకటితం కావడంలేదు. ప్రభుత్వానికి సంబంధించినవా రెరిలో మాట్లాడినా ప్రతివారు ఈవాంఛనే ప్రకటిస్తున్నారు. ఫిబ్రవరి లగాయతు కొరియాపర్యటిస్తున్న వికృత రాజ్యసమితి కమిషన్ ఈ వాంఛ దక్షిణకొరియా ప్రజల్లో చాలా ప్రబలంగా ఉందనీ బహుశా ఉత్తరకొరియాలో కూడా ఇదే నిజం కావచ్చుననీ నివేదిస్తున్నది. దక్షిణకొరియా జాతీయ శాసనసభ సభ్యుల్లో 68 మంది, అనగా మొత్తం సభ్యుల్లో దాదాపు మూడోవంతు (వామ పక్ష నాయక లెనూ శాసనసభలో లేరనది జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి) కమిషన్ కు ఒక విజ్ఞాపనలో అమెరికన్ సైన్యాలు దేశం విడిచిపోవాలనీ, శాంతిమార్గాన దేశైక్యత సాధించాలనీ తమ అభిప్రాయం తెలిపారు.

శాంతిమార్గాన దేశైక్యత సాధించడానికి వివిధ ప్రతిపాదనలను కమిషన్ ఇప్పుడు పరిశీలిస్తున్నది. అయితే కొరియా ప్రజల్లో ఆశ ఎవరికీ లేదనే చెప్పాలి. రష్యా అమెరికాలు సమాధానానికి రాగలిగితే, ఆ రెండు ప్రభుత్వాలు ఉత్తరదక్షిణ అమెరికా ప్రభుత్వాలపై ఒత్తిడి చేగలవనీ ఒత్తిడితెచ్చి శాంతిగా దేశైక్యత సాధించడానికి వీలుపడుతుందనీ ప్రజల అభిప్రాయం.

నిలివార్త

(11-వ పేజీ తరువాయి)

“లాంటి అయితే యింక చెప్పారా? అది వస్తుంటే యీ వడిలో క్రెడిట్ తంబానికి తగిలించంట్లండి - ఆ డెబ్బకి వడినీరు లోపలికి రావడం మొదలెట్టించటం. పూటపడన మట్లం దాకా మక్కువించటం. అలాగే తేల్చి, మునుగుతా పోతుందంటండి, ఆ గోదావరిలో.”

“అయితే జనం ఎవరూలేరా ఆ పడలో?”
“పెజనం ఎవరూలేరండి, అందులో మా నోళ్ళే, సరంగ కళాములు మొత్తం ఆగరుగున్నారంటే-ఆళ్ల ప్రాణాలు మాత్రం పోతే ప్రమాదమే గాదండి. అంచేత కొవ్వూరుకు ఎలాగో కేకలుపెడితే, అక్కడనుంచి తెల్లిపోయిలో గోదారికాడికి చెప్పారంటండి. ఇద్దరినీంచి అవుడు ఒక లాంటి యాళ్ళకి సాయంపయి గెంటుకొచ్చారంటండి.”

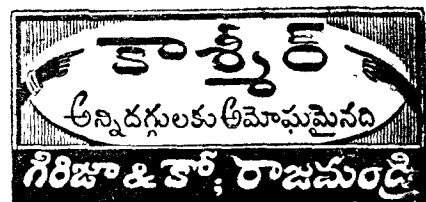
“అయితే ఎవరికీ ప్రమాదం లేదంటూ?”
“లేదులండి కాని ఈ పోస్టకబురు మాత్రం అందరినీ ఖంగారు పెట్టించంటండి! చివరికి గింజలో బియ్యపుగింజ; “ఏమీ లేదండి” అని సరంగు చుట్టుచుట్టుకోవటం పూర్తిచేసి అగ్గిత్రాడు వెయ్యబోతున్నాడు.”

ఈ మిష చొప్పునైనా గోదావరికి వచ్చి, ఆ నిండు ప్రవాహాన్ని చూచినందుకు సంతోషించి మే మిద్దరమూ యింటికి తిరి గొచ్చేశాం. అది నీలివార్త! ఆడవాళ్ళు సంపాదించే గాలి వార్తలకీ నీలివార్తలకీ తలా తోక ఉండదు అంటారు అందుకేనేమా?

ప్రమాదమున్నా లేకపోయినా మొత్తం మీద నేను చేయవలసిన వాలంటరీ పనిచేశాను; తెలిగ్రామ్ పంపించాను ఆ తాలూకాకచ్చేరీనున్నా తెలిగ్రామ్ చూచి అదిరిపడి మల్లీ ఏదో జబాబు పంపుతాడు. దానితో ఆ బుచ్చెమ్మగారికి ఆమె పెద్దమ్మాయికి మనశ్శాంతి కలుగుతుంది.

నారసింహలే హ్యు ము

బంగారు చేర్చబడినది. మేహము. విక్కాక, నివృత్తవ ఖక్లనవ్వుమును హరించి బలమును శాంతిని వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము - ఈ దద్దిరు. 3-4-0 పోస్టేజీ 10 అ. పి. సి. ఏ. డి కంపెని. పెరేజి-నెల్లూరు త్రాంచి: 7 సీమ మొదటిపేద. మద్రాసు

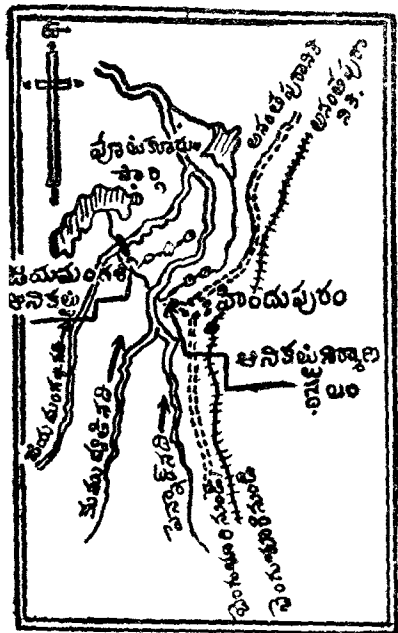

ఎగువపెన్నా, పెన్నా-కుమందుర్తి ప్రాజెక్టులు

ఎగువపెన్నా రిజర్వాయర్, పెన్నా - కుమందుర్తి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి మంత్రి కృత్యం గా జూలై 4 వ తేదీని ప్రారంభోత్సవం చేశారు. రాయలసీమలో అనంతపురం జిల్లా ప్రాంతాల ప్రజలు పెద్ద ప్రాజెక్టులు ఇంత వరకు ఎరగరు. రాయలసీమలో కాటకం అనేది నిత్యం పరిపాటి. అనంతపురం జిల్లాలో నేల నల్ల రేగడి, ఎర్రమన్ను కావడంవల్ల అనా వృష్టి, నీటివనరులలోపం, పశువుల తేమ మొదలైనవానివల్ల ఎన్నడూ ప్రజలకి అన్నానికి కరువే. రాయలసీమ రైతు చవిటి నేలలో పండ గలిగినదానితో, అందులోనూ ప్రతిఅయిదు సంవత్సరాలకీ రెండు పంటపంటలతో తృప్తిపడ వలసివస్తోంది.

రాయలసీమలో పెద్దనదు లేదేవు. కుంగ భద్రానది ఉన్నప్పటికీ, పెట్టజిల్లా అయిన అనంతపురం జిల్లాకి ఏమీ ఉపయోగపడదు.

ఉన్న కొద్ది చిన్ననదులూ వర్షం అల్పంగా ఉండేచోట పట్టి చిన్న నీటిపాయల్లో పెటపెటాడే చవిటి నేలలో ప్రవహిస్తాయి. అవి పంటలకు పనికిరావు.

వర్షాలు చాలా కొద్ది వాగులు కాలువలు చాలానే ఉన్నాయి కాని వానిలో కొద్దినీటిని మొదటే ఉపయోగించాలంటే అనకట్టలు లేవు. పంటచెరువులు నిర్మిస్తే మన్నా ఆ కట్టకోగల నీరు ఆటై లేదు.

అనంతపురం జిల్లాలో మొత్తంలో నూరింట ఎనిమిదివంతులు భూమి మాత్రమే మాగాణి. నీటితో పరుచెక్కిలే గాని నేల నాగలికి లాంగరు, వానకీ, వనరులే నిర్మించే లాగా (రాయలసీమలో చాలా రోజులు వేచిఉండాల్సి) మొక్కలు ఎండి రాలిపోవచ్చును పడే కొద్ది చినుకూ మొక్కకి చాలను. వీటికి తోడు కలుపు సరిగా తియ్యరు. ఎరువులు వాడరు. ఇంక కేరళుగా కేమిటి? ఇంక నీటివారుదల వృద్ధికా పడంతో రైతులు వ్యవసాయరీతులు కూడా వృద్ధి పరుచుకోవాలి.

ఈ పరిస్థితులవల్లనే చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెన్నా నది నీటిని అనంతపురం జిల్లాలో వినియోగించడానికి పెరెండు పెద్ద ప్రాజెక్టులు తల పెట్టింది. వీటిలో మొదటిది ఎగువ పెన్నా రిజర్వాయర్. పేరూరు వద్ద అనకట్ట, ఒక రిజర్వాయర్, ఒక పెద్ద కాలువ నిర్మిస్తారు. పెన్నా - కుమందుర్తి ప్రాజెక్టు అంటే పెన్నా నదికి ఎగువను 40 మైళ్లదూరంలో అనకట్ట రెండు కాలువలు నిర్మిస్తారు.

పెన్నా నది మైసూరు సరిహద్దులో నంది చర్లకి ఆగ్నేయంగా చెన్నకేశవ కొండల్లో పుట్టి హిందూపుర్ తాలూకాలోకి ప్రవేశిస్తుంది. ఈ నదివల్ల దాదాపు 450 చ. మై. ప్రాంతానికి నీరు లభిస్తుంది కాని, వరదలు ఎప్పుడో కాని రావు జిల్లాలో నిరుద్యోగ బాధ నిరాకరించడానికి ఎలాగూ ఏదో పని కల్పించాలి. దానికిగాను రిజర్వాయర్ నిర్మిస్తే వచ్చే కొద్దినీటిని పంటలకి వినియోగ పరుచుకోవచ్చును.

పేరూరు రిజర్వాయర్ వల్ల భర్త వరం,

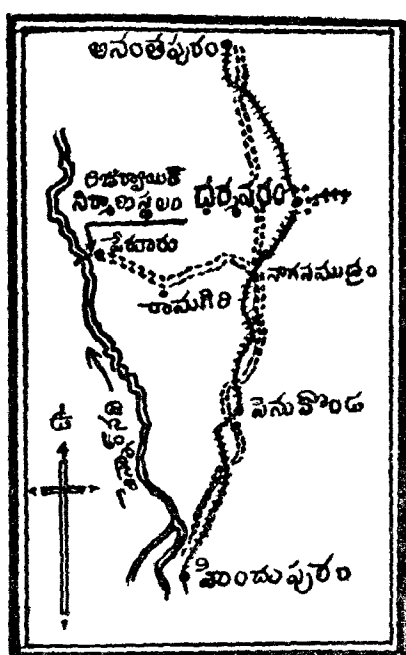
అనంతపురం తాలూకాలో, కర్ణాటక దుర్గతాలూ కాలో కొంత ప్రాంతానికి నీటి సదుపాయం కలుగుతుంది.

అయితే మైసూరు సరిహద్దులోనూ పెన్నా - కుమందుర్తి ప్రాజెక్టులోనూ పెన్నా నది నీటిని ఎంత వాడతాలో దాన్ని బట్టి పేరూరు రిజర్వాయర్ లో నీరు నిలవ ఉంటుంది పెరెండు లేక పోలే ఇప్పుడు తలుచుకున్న దానికంటే పెట్టింపు పెద్ద రిజర్వాయర్ నిర్మించడానికి వీలయ్యేది.

ఎగువ పెన్నా ప్రాజెక్టు నిర్మాణోద్దేశం నూరు సంవత్సరాలనంచీ ప్రచారంలో ఉంది అప్పుడు కరవు నివారణకాను దీన్ని ఆలోచించారు కాని ఖర్చువరించలేకపో మరొక కారణానికో అది కొనసాగలేదు 1948 లో తిరిగి ఈ ప్రాజెక్టును గురించి ప్రభుత్వం ఆహ్వానితృప్తి వృద్ధి నిమిత్తం ఆలోచించింది.

1906 లో చర్చించబడిన స్క్రీమునే కొద్ది సవరణల్లో ఇప్పుడు అమలు జరపవలెనారు. పేరూరు రిజర్వాయర్ వద్దనంచీ కెడ్డ కాలువ 18 మైళ్ల పొడుగున తవ్వతారు వట్టి గోడలతో బదలు రాలితోనూ, కాంక్రీటుతోనూ అనకట్ట నిర్మిస్తారు. నూర కోట్ల ఘనపుటంగుళాల నీరు నిలవ చేయగల రిజర్వాయర్ నిర్మించగలగు గట్టు పొడుగు 8000 అ మట్టం నుంచి 48 అ ఎత్తున ఉంటుంది గోడ వెయ్యి అడుగుల పొడుగున అనకట్ట నిర్మిస్తారు వరదల సమయంలో రక్షణకి మాడువేల అడుగుల పొడుగున బైవే వ నిర్మిస్తారు.

పెద్ద కాలువ 18 మైళ్ల పొడుగుంటుంది. హెడ్జింగ్స్ యొక్క కుడివైపునంచి నిర్మిస్తారు. 15 మైళ్ల తరవాత రెండు ఫరాంగులలో పెన్నార్ అనంతపుర్ లోయలు కలిసే ప్రాంతం దాటి అక్కడ మురుగుకాలువతో కలిసే అనంతపురం

తాలూకాలో తొగరకంట చెరువులో కలుస్తుంది 18 వ మైలు వద్ద కాలువను రెండు నీటికలుగా గుండల ప రిక్కి గుండలపట్టి తవ్వతారు.

ఈ ప్రాజెక్టుకి రు 90 లక్షలు మొత్తం ఖర్చవుతుంది అంచనా వేశారు. మూడు సంవత్సరాలలో నిర్మాణం పూర్తి అవుతుంది. అప్పుడు ఆరువేల ఎకరాలు సాగుచేసి, మూడు వేల టన్నుల బియ్యం అధికంగా పండించవచ్చును.

పెన్నా-కుమందుర్తి:

పెన్నా - కుమందుర్తి ప్రాజెక్టులో అనకట్ట నుంచి కుడివైపున ఒకటి ఎడమవైపున ఒకటి రెండు పెన్ కాలువలు తవ్వతారు. కుడికాలువ వల్ల కొట్నూరు, కొత్తకుంట, ఊటుకూరు,

గొరువికుంట చెరువులకి నీరు సపై అవుతుంది. ఎడమకాలువ జయమంగళనదిలో కలుగుటద్దీ అక్కడ నదికి ఎగువను ఒక అనకట్ట ఇప్పుడు కట్టింది. ఆ అనకట్టనుంచి పరియచెరువుకి ఒక కాలువ ఉంది. ఈ కాలువవల్ల కొడిగనపల్లి, గుట్ట రాయపల్లి, కానకోట చెరువులకి కూడా నీరు సపై అవుతుంది. అనకట్ట పొడుగు 560 అడుగులు ఉంటుంది. రెండు చివరలా రెండు అండర్ మైన్లు నిర్మిస్తారు.

ఈ స్క్రీముకి రు 19 లక్షల 80 వేలు మొత్తం ఖర్చవుతుంది అంచనా వేశారు. రెండు సంవత్సరాలలో నిర్మాణం పూర్తి కాగలదు. మొత్తం 81 వేల ఎకరాల భూమి దీనివల్ల ఆయకట్టులోకి వస్తుంది. 1,500 టన్నుల బియ్యం అధికంగా పండించవచ్చును. ఈ స్క్రీమువల్ల ప్రతిసంవత్సరం రివిన్యూ పరంగా వచ్చేస్తుంది చాలావరకు తగ్గుతుంది ఈ ప్రాంతాలలో చాలా భూమికి నీటి సదుపాయం కలుగుతుంది.

ప్రాజెక్టుకి ఆరంభంలో చాలా చిక్కులు సంభవించాయి. అనకట్ట మైసూరు సరిహద్దు సరిహద్దులో ఉంటుంది కాబట్టి మైసూరు ప్రభుత్వంతో సమాధానం కుదరడానికి మొదట కొంత ఇబ్బంది కలిగింది చివరికి సమాధానం ఈ రెండు ప్రాజెక్టులనూ మైసూరు సంస్థానంలో నూ రెకరాల భూమి మునిగిపోతుంది. ఈ భూమిని మైసూరు ప్రభుత్వం సేకరించి ఇవ్వడానికి ఇప్పుడు అంగీకరించింది. సరిహద్దులోని నగర భావి చెరువుల్లో ఈనది నీటిని ఉపయోగించుకోవడానికి చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించవలసివచ్చింది. అది పోగా మిగిలిన నీరు మనకి లభిస్తుంది.

[మద్రాసు ప్రభుత్వ సమాచారకాశివారీవ్యాసం]

విద్యాభ్యాస పరివర్తనము

శ్రీ కురుగంటి వేంకటేశ్వరశర్మ

“విద్యావిహీనః పశుః” అని భర్తృహరి నేటికీ జగము జనించి ఎన్ని వత్సరములయ్యెనో తెలియదు కాని చరిత్ర ఉద్భవించి సుమారు ఐదువేల సంవత్సరాల. చరిత్రోదయము నాటికి మానవుడు విద్యావిహీనుడై, నాగరికతా శూన్యుడై, తరకోటబాసియై, ఆమిషాహరియై, వివస్రుడై విహరించుచుండెను. యుగవర్తనము ననుసరించి మానవుడు విజ్ఞానజీవియై వెలుగొందుచు వచ్చెను నేడు విద్యయొక్క ప్రాశస్త్యమును గుర్తింపని మానవులరుదు ఇట్టి విద్య నభ్యసించుటకై చేయు నేటి ప్రయత్నములు పూర్వవిద్యాభ్యాసమునకు భిన్నరూపము దాల్చియున్నవి మతద్వైతని పూర్వపు విద్యాభ్యాసమునందలి విశిష్టతను వీక్షించిన అవి మనకు ఆధునికవిద్యాభ్యాసమున కాదర్శ ప్రాయములు గాగలవు. విద్య యనగా గ్రహింపదగినది. మానవుని ముగ్ధుడయిందలి నిత్యకృత్యము విద్య యందలి అంతర్భూతమైన యొక విషయమున ఆచరణయం దుంచుటయే. ఆధునికవిద్యాభ్యాస విషయమే కొంత తర్కించుటకు మున్ను పూర్వపు విద్యాభ్యాస విషయము ఒకింత అవగాహన చేసుకొనవలెను.

భారతదేశము నదీనదములచే నావృతమై సస్యశ్యామలమై, మనీశ్వరుల కాలువలమై నిల నిలిచి యొక పుణ్యక్షేత్రము మహర్షులే నాటి విద్యాబోధకులు వృక్షచ్ఛాయలే నాటి పాఠశాలలు. పవిత్రముననే బాలురు గురువుల వాత్రయించి వారి గృహములనే భోజనాదులు గావించుచు పదునారు వర్షములనాటికి అభ్యస్త నీతిశాస్త్రమర్మలై గృహశాస్త్రము లగుదురు. వీరి విద్యార్థిదశయందు గురుశిష్యులగుగల పరస్పరానురాగము ప్రశంసనీయము. గురుకులవాసమున తోడివిద్యార్థులతోడి సంపర్కము గలిగి భావిజీవిత విధానపు నడవడికకు ప్రాతిపదిక ప్రారంభింతురు. నాడు వివిధవిషయల బోధించు పద్ధతి కాన్వింపకుండినను ఇప్తమగుదానిలో తగు పరి

శ్రమచే వివిధవిషయముల విద్య నభ్యసించు నుపాయము గాంచుచున్నారు. ఈ విద్యావిధానము ఇతిహాసగ్రంథములయందు కన్పట్టుచున్నది. దీనికాలము చరిత్ర విశ్వసించుటలేదు. అధునాతనయుగమున యిట్టి విద్య ననుగమించిన పాఠశాలలు భారతదేశమున లేకపోలేదు. అట్టి వానిలో బోల్సురమున సాపించిన కాంతినీతనము ప్రథమస్థానము నలంకరించినది. రవీంద్రుని కాంతినీతనము పూర్వ భారత సాంప్రదాయమును నవయుగ ప్రపంచమునకు కొనిరావలె నని ఏర్పఱచినది. ఇందు విద్యార్థుల మధ్యను, ఉపాధ్యాయుల మధ్యను గల ప్రేమ, విశ్వాసములు ప్రశంసార్హములు. విద్యను విద్యార్థుల కొసగుటయందు అది తోటి పాఠశాలల ననగమించుటలేదు.

మెగస్టేసు, పాహియాను, హ్యూయన్ సాంగ్ మొదలగు విదేశీయులు మనదేశమునకు ప్రవేశించునప్పటికి మనదేశపు విశ్వవిద్యాలయములు ఉచ్ఛస్థితియందుండినవి. అట్టి వానిలో పేర్కొనదగినవి నలంబి, తక్షశిల, ఉజ్జయిని, కాశీ విద్యాలయములు. ఇందు ఆధ్యాత్మిక విషయములు, వేదాంతములు ఖగోళ శాస్త్రము, శిల్పకళ, గ్రంథపరమము మొదలగు విషయములు బోధింపపడుచుండినవి. ఈ విషయబోధనమున వని నాటి దేశవిద్యాలయములలో వన్నె గాంచి యున్నది. వీటి ప్రఖ్యాతిని, విశిష్టతను, ఔన్నత్యమును వీక్షించి జన్మ తరింపజేయుటకు అనేకు లిచ్చటకు వచ్చి బోవుచుందురు. ఇక భారతదేశము పూర్వము నూతన కోభలతో విలసిల్లిన దనుటలో అత్యర్థము, అతిశయోక్తి కనుపించదు. అత్యధికసమర్థత గలిగిన మహామహులగు చక్రవర్తి అనేకులు మాతృదేశమును పరిపాలించి విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడి రనుటలో సందేహము

లేదు. అకోకుడు నాటి పాలిభాషలో శిలాశాసనములపై ధర్మనర్తనముల వ్రాసెను. హర్ష చక్రవర్తియే నాగానందము, ప్రయద్భక్త, రత్నావళి యను సంస్కృత గ్రంథములు స్వకపోలకత్విత కావ్యములగు రచించెను. కవితృపోషణకై ధనమును వెచ్చించెను కాని విద్యాభ్యాసమునకై నాటివా రెట్టి ప్రయత్నములు జరిపిరో తెలియుటలేదు. ఈవిషయబోధనమున చరిత్రలు నిరాధారములైనవి. ఆంధ్రప్రాంతమును పాలించిన కృష్ణరాయల కాలమున అప్పదిగజములను మహాకవులు అనేక గ్రంథముల తెనుగుభాషయందు రచించి విఖ్యాతిసొందిరి వీనిని పరిక్షింప నాడు విద్యాసముపార్జనము కొలదిమందికీ అందుబాటులో నున్న దని తెలియుచున్నది. విద్య యనగా గ్రంథపరమము, గ్రంథరచనమే యని భావించుట సముచితము గాదు. శిల్పకళా విషయమును పరిక్షించిన నాటి కట్టడములు నేటి మాపరల కాశ్చర్యమును గొల్పుచున్నవి. పరిపాలన విషయమును గ్రహించిన భారతదేశమున దేశభక్తిపూరితులైన మహాగుణవంతులు అత్యంతసఖాభాయకముగ పాలించుచుండినట్లు విదితమగుచున్నది. విక్రమాదిత్యుని కాలమున “స్వర్ణయోగ”మని పిలుచుట పరిపాటి యైనది. అందులకు కారణము నాడు దేశము నిఖిలసంపదల భూయిష్టమై, కార్యకలాపముల మత్తెకదృక్పథమున కధికస్థానము నొసగుట ఈ ఉన్నతస్థానమున కాదకారణమై యున్నది. సంస్కృతము నాటి రాజభాష. ప్రాంతీయభాష. తద్విరోచితగ్రంథములే నాటి నాగరికత ఔన్నత్యమునకు ప్రథమపాత్రయై యున్నది. నాటి విద్యాభివృద్ధికి కారణములు ఊహితమై యున్నవి. ఇట్లు భరతఖండము సకలవిద్యల కాటపట్టై విద్యాభ్యాస విషయ

పరిశ్రమల చరిత్ర

* కమ్యూనిస్టు ప్రమాదం, ట్రామన్ అభిప్రాయం

మరొక ప్రపంచసంగ్రామం త్వరితగతినే అనుకో నక్కరలేదన్నాడు ట్రామన్. ప్రజాశాంతి అంతా శాంతి వాంఛిస్తోంది. స్వేచ్ఛానుత్రాలు ప్రజాస్వామ్య పరిపాలితదేశాల్లో ప్రజలకు శాంతి సౌఖ్యాల నిచ్చాయి. కమ్యూనిస్టు పరిపాలిత దేశాల్లో కోట్లాది ప్రజలు స్వేచ్ఛాజీవనం లేక నిరంకుశాధికారానికి లోబడినారు. ప్రజలే ఈ రెండింటిలో తమ కేది వాంఛిస్తున్నారో గ్రహించ గలరు. వారి గ్రహణశక్తిపైనా, విశేషనమ్మినా తనకు విశ్వాస మున్నదన్నాడు ట్రామన్. కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాలు రాజకీయ కుట్రల మూలంగా తమ దేశాలకు తదితరదేశాలకు మధ్య సన్నిహితభావధ్యం లేకుండా చేసినప్పటికీ ఆయా దేశాలలోని ప్రజలే వాస్తవస్థితిని గ్రహించ గలరు. కేవలం దౌర్జన్యవిధానాన్నే అవలం బించే కమ్యూనిస్టులు, పూర్వనిరంకుశపాలకుల తలనే ప్రజల చేతుల్లోనే పరాజయం పొంద గలరు. అందువల్ల పశ్చిమదేశాలలో (పశ్చిమ యూరోపియన్, అమెరికన్) దేశాలలో రష్యా, తదితర తూర్పుదేశాలకు యుద్ధం తప్పదని అనుకో వసరంలేదు. కమ్యూనిజం దానంతటా వీగిపో తుందన్నాడు ట్రామన్. తాత్కాలికంగా వాస్తవవిషయాలను, సత్యాన్ని కమ్యూనిస్టులు మురుగుపరచగలరేమో కాని త్వరలోనే ప్రజలు గ్రహించకపో రన్నాడు.

ఈ మాసారంభంలో బ్రిటిష్ ప్రధాని అట్లీ కూడా కమ్యూనిస్టుల్ని, రష్యాలోని ప్రభుత్వాన్ని దూషించాడు. రష్యాలో ఇప్పుడున్నది సోషలిజం కాదనీ, పోలీసు పరిపాలన అనీ చెప్పాడు. కమ్యూనిస్టుల దుర్మితలనే అనేక దేశాల్లో శాంతి భంగమయిందన్నాడు.

క్రైస్తవ మత కేంద్రమైన వాటికన్ కమ్యూనిజంపై యుద్ధం ప్రకటించింది. కమ్యూనిస్టుల్ని, కమ్యూనిజం పట్ల సామాన్యజన గలవారినీ కూడా క్రైస్తవమతంనంచి వెలి వేస్తారని హెచ్చరించింది.

ఐర్లండ్ దిగ్బంధం తొలగి, ఏదో ఒక రీతిని పరస్పర సహనంతో కాల గడిపి యుద్ధ ప్రమాదాన్ని తప్పించాలని పశ్చిమదేశాలూ, తూర్పు దేశాలూ అంగీకరించిన తరువాత వచ్చినవే ఈ మూడు ప్రకటనలు. ఉభయపక్షాలూ ప్రజాశాంతి కోసమే సర్వ కార్యాలూ చేస్తున్నట్లు ప్రచారం చేస్తున్నాయి. శాంతి కాపాడకోసమే కృషి చేస్తున్నట్లు చెప్తున్నాయి. పశ్చిమదేశాల్లో ప్రభుత్వాలు కార్మిక కర్షకుల్ని తోక్కి పట్టి నిరంకుశ పాలన సాగిస్తూ ధనికవర్గాల హితం కోసమే కృషి చేస్తున్నాయనీ, ప్రజాసామాన్యం ఈ పరిపాలనను నిరసిస్తున్నాయనీ కమ్యూనిస్టులు ప్రచారం చేస్తున్నారు. కమ్యూనిస్టు పరిపాలిత దేశాల్లో ప్రజలు బాత్రిగా నియంతృత్వపరిపాలనలో పడి నలిగి పోతున్నారనీ, స్వేచ్ఛాజీవనంకోసం ప్రజలు అల్లాడి పోతున్నారనీ, కమ్యూనిస్టు ఆర్థిక విధానం ఆచరణలో వీగిపోయిందనీ, త్వరలోనే అక్కడ ప్రజాసామాన్యం విముక్తి పొందగలరనీ పశ్చిమదేశాలు ప్రచారం చేస్తున్నాయి.

ఒక విషయం మాత్రం ఈ ప్రజాసామాన్యానికి తెలుసును. ఉభయత్రా వారే యాతనలకు లో నాతున్నారు. క్యూకీస్వాతంత్ర్యానికి పేరుపొందిన అమెరికాలోనూ, డెన్మార్క్ మొదలైన దేశాల్లోనూ క్రమంగా ప్రజల పౌర స్వత్వాలు ప్రభుత్వ నిర్బంధాలకు లోబడినాయి. ప్రజలకు స్వేచ్ఛాజీవనం ఆర్థికసాధ్యత సంపద్యుద్ధి కేవల స్వప్నాలుగా మాత్రమే మిగిలాయి. కమ్యూనిస్టు పరిపాలిత దేశాల్లో క్యూకీ

స్వాతంత్ర్యం ఉంటుందని కమ్యూనిస్టులే అంతగా చెప్పుకోరు. లేనిమాట అందరికీ తెలిసినదే. పోగా ప్రస్తుతానికి ఆర్థికసమత్వసిద్ధాంతం సర్వసాధన సాధారణత్వం సిద్ధాంతం సిద్ధాంతాలుగానే ఉండిపోయినాయి.

ప్రపంచంలోని దేశాల్ని ఉభయపక్షాల ప్రాబల్యానికి లోబడినాయి. ప్రపంచం లో ఎక్కడా ఈ ప్రచారప్రభావానికి లోబడిన ప్రాంతమే మిగలేదు. అందువల్ల ప్రపంచమంతా యుద్ధభీతికి లోబడిపోయింది. కమ్యూనిస్టు పరిపాలితదేశాల్లో “అభ్యుదయ నిరోధకవర్గాల గూఢప్రచారం, గూఢరాజకీయతంత్రం” భీతి ప్రభుత్వాల నావహించింది. తదితర దేశాల్లో కమ్యూనిస్టుల విద్రోహకచర్యలు అరాచక ప్రేరేపణ, దౌర్జన్యాలభీతి ఆవహించినాయి. స్వరక్ష కోడేశంలో అన్ని ప్రభుత్వాల్లా ప్రజల దైనిదీనజీవనాన్ని అనేక నిర్బంధాలపాలు చేస్తున్నాయి.

ప్రజల్లో భీతికల్పించి అసంతృప్తి పెచ్చు గొట్టడంపై కమ్యూనిస్టులకు మరొక పెద్ద రాజకీయ ఆయుధ మేదీ అవసరం లేదు. ద్రవ్య వ్యాపారస్వేచ్ఛగల దేశాల్లో ఆర్థికదుస్థితి కల్పించడం మరొక పెద్ద ఆయుధం. వీనికి లొంగుకుండా దేశాల్ని, ప్రజల్ని కాపాడమే తదితర రాజకీయవాదుల కర్తవ్యం. ప్రజల దైనందిన జీవనంలో ప్రభుత్వాల నిర్బంధాలు, జోక్యం ఈ హేతువులల్లోనే అనివార్య మాతున్నాయి. కాని జోక్యం చేసుకునే పరకేగాని భీతి, అసంతృప్తి తొలగించలేకుండా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వాలు ఈ భీతిలో పడిపోయినాయిని చెప్పక తప్పదు.

మధ్యకీ వేనదేశమే చూడగలము కమ్యూనిస్టు ప్రచారం, దౌర్జన్యాల భయాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రప్రభుత్వాలు లోబడినాయి. భీతికి లోబడినప్పడు సామాన్యంగా హేతుజ్ఞానం వివేచన లోపిస్తాయి. ప్రజాజీవనంపైన అవసరమైనవే కాక అవసరమైన నిర్బంధాలు విధించబడుతున్నాయి. నిర్మాణాత్మక విధానాలకుండా నిర్బంధవిధానాలే ప్రాధాన్యం పొందుతున్నాయి. ఆర్థికరంగంలో కూడా ప్రభుత్వాలు సర్వమైన చర్యలు తీసుకోవడం లేదనే అభిప్రాయం ప్రజల్లో క్రమంగా వ్యాపిస్తోంది.

మనరాష్ట్ర వ్యవసాయ శాసనం చూస్తే ప్రభుత్వ జోక్యం అజమాయిషీమే కనిపిస్తోంది. కాని వ్యవసాయపరిశ్రమాభివృద్ధికి తగిన పరిష్కారమార్గాలు స్థాపించబడలేదు. రైతులూ కంటే కమ్యూనిజం వ్యాప్తి కాకుండా అరికట్టాలనీ, ఆహారోత్పత్తిని భగ్నంచేసే కమ్యూనిస్టుల్ని, వారి అనుచగల్ని భూముల్లోనంచి వెళ్లగొట్టాలనే ఉద్దేశాలతో రాజకీయవాదులుగాని ప్రభుత్వోద్యోగులుగాని ఈ శాసనాన్ని ప్రయోగించారనే గారంటితోంది. ప్రయోగిస్తే ఫలితం అనుకున్నట్లు కాకుండా విపరీతంగా ఉండవచ్చును. ప్రమాదపరిస్థితుల్లో పోలీసులకిచ్చిన అధికారాలు అపారం క్యూకీ నిర్బంధవిధులు సవ్యంగా ఉన్నట్లు చెప్పలేం. పత్రికాస్వాతంత్ర్యం తృప్తికరంగా లేదు.

ఇన్నీ భీతివల్ల వచ్చినవే. అందువల్లనే పండిట్ నెహ్రూ రాష్ట్రప్రభుత్వాల్ని హెచ్చరించవలసిన ఆగత్యం వచ్చింది. అరాచక వాదుల్ని అణచడానికి కఠినచర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరమేగాని అనవసరంగా ప్రజల స్వేచ్ఛను నిర్బంధించ కూడదని పండిట్ నెహ్రూ ఆదేశ మిచ్చారు. అరాచకాన్ని అణచ

డంలో పోలీసుశాఖలు హద్దుమారితే విపరీత ఫలితాలు కలుగుతాయన్నాడు సమస్యల కూల హేతువుల్ని పరిశీలించి చిత్తచేయాలేగాని ప్రభుత్వాలు ఒకవైపు సురక్షప్రపంచాల నిక్షేపం మధ్యనిక్షేపంవంటివి ఆకస్మాత్తుగా తెచ్చిపెట్టి ఆదాయం జర్రీచేసుకోవడంకోసం విచిత్ర సుంకాలు విధించి ప్రజల్లో అసంతృప్తి పెచ్చు గొట్టకూడదన్నాడు.

ప్రజలకి కడుపునిండా తిండి, కట్టుగుడ, తలదాచుకోడానికి నివాసం లభిస్తే చాలు ఏ రాజకీయవాదాలూ వారి నంటవు. ప్రభుత్వాలు క్యూకీ స్వేచ్ఛవిషయమై ఎటువంటి విధానాలవలంబించినా వారి జీవనానికి భంగం కలగకుండా ఉంటే చాలు అవి కొరతైనప్పుడే ఆవేశాలు, రాజకీయ వాదాలు ప్రజల నావహిస్తాయి. లండన్, వాషింగ్టన్, మాస్కో ప్రచారాలు కొందరు కొందర్ని తాత్కాలికంగా లోబరుచుకున్నప్పటికీ వాస్తవానికి ఆయావాదాల ఆచరణ యోగ్యత, తత్ఫలితాలే ప్రజలకి గోచరిస్తాయి. అందువల్ల మనదేశంలో కార్మిక కర్షక ప్రజల సమస్యల్ని వెంటనే పరిష్కరించడానికి పూనుకుంటే దేశం సురక్షితంగా ఉంటుంది. ప్రజల ఆర్థికసమస్యల విషయంలో తాత్కాలికమైన వైనా తక్షణపరిష్కారమార్గాలు అనుసరించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వాల్లా, ప్రజల్లా భీతిని విడల్చి వెంటనే ఆర్థికపునర్నిర్మాణానికి పూనుకోవలసిన అవసరం ఉంది. రాజకీయాల్ని ప్రశాంతి హద్దుల్లో ఉంచి ప్రభుత్వాలు వ్యవసాయార్థికాది వ్యవహారాల్లో చొరనివ్వకూడదు.

అమెరికా సైనిక సహాయం:

అట్లాంటిక్ పాక్టును బలపరచడానికిగాను పాక్టు దేశాలకు అమెరికా (యునైటెడ్ స్టేట్స్) 145 కోట్ల డాలర్ల ఖర్చుతో సైనిక సహాయం ఇవ్వాలని కాంగ్రెస్ కి ట్రామన్ సూచించ నున్నట్లు వాషింగ్టన్ ప్రభుత్వ కార్యాలయం ప్రకటించింది. ప్రస్తుత కాంగ్రెస్ సమావేశం సెప్టెంబరులోగా వాయిదాపడేముందే ఈ ప్రతిపాదనకు ఆమోదం పొందాలని ట్రామన్ నిశ్చయించాడట. ఇందులో 118 కోట్లు అట్లాంటిక్ పాక్టు దేశాలకూ, మిగతా 27 కోట్లు బహుళ బర్రి, గ్రీన్, ఇరాక్, కొరియా, దేశాలకూ నిర్ణయించబడవచ్చును.

అమెరికా కాంగ్రెస్ దీర్ఘచర్చ అనంతరం అట్లాంటిక్ పాక్టును ఆమోదించింది. పశ్చిమ దేశాలు పాక్టులో చేరినంతమాత్రాన ప్రయోజనం లేకపోగా ఆ దేశాలు సైనికబలాలను, ఆయుధసామగ్రిని, రక్షణసావరాలనూ వృద్ధి చేసుకోలేకపోతే ప్రమాదంకూడా ఉంటుందనీ అనేకమంది కాంగ్రెస్ సభ్యులు వాదించిరి. సైనికసహాయం లేనిపక్షంలో పాక్టును ఆమోదించి ఉపయోగం లేదన్నారు. సెనేటర్ టాప్ నాయకత్వాన కొందరు పాక్టు, సైనిక సహాయం అనవసరమని వాదించారు. చివరికి పాక్టు ఆమోదం పొందింది.

ఇంతవరకూ మొత్తం 12 దేశాల్లోనూ అమెరికా, బ్రిటన్, కెనడా, బెల్జియం, నార్వే, లగ్జంబర్గ్, విస్లండ్ పాక్టును ఆమోదించాయి. పోర్చుగల్, హాలండ్, ఫ్రాన్సు ఈ వారంలో ఆమోదించగలవు. డెన్మార్క్ శాసనసభ ముందే ఆమోదించగలదని ప్రభుత్వానికి తెలిసింది.

పసిఫిక్ రక్షణ:

తమ తమదేశాల్లో కమ్యూనిస్టు ఉపద్రవాన్ని నిరోధించడానికి చీనా కొమింటాంగ్ నాయకుడు చాంగ్ కై షేక్, ఫిలిప్పైన్స్ అధ్యక్షుడు క్విరన్ ఒక ఒడంబడిక చేసుకున్నారు. ఈ ఒడంబడికకు చీనా ప్రభుత్వ తాత్కాలికాధ్యక్షుడు చంగ్ జైక్ ఆమోదించాడు. వీరితో దక్షిణ కొరియా చేరగలదని ప్రకటించింది.

పసిఫిక్ ప్రాంత దేశాలలో అట్లాంటిక్ పాక్టు వంటిదే ఒక ఒడంబడిక చేసుకోడానికి ఇంకా తరుణం రాలేదని అమెరికా భారత ప్రభుత్వాలు ఇదివరలో ప్రకటించాయి. చీనా జాతీయప్రభుత్వానికి అమెరికా సహాయం నిలిపివేసింది.

జాతీయ ప్రభుత్వం పట్ల అమెరికా తీవ్రఅసంతృప్తిని ప్రకటించింది. చీనాకు ఆర్థిక సైనిక వస్తుసహాయం విషయమై అమెరికావిధానం గురించి అమెరికా విదేశాంగశాఖ ఒక సమగ్ర నివేదికను తయారు చేసిందనీ, ఈ సర్వేదానిని ప్రచురించదలచినప్పటికీ, ఇటీవల కొన్ని పరిస్థితుల్ని బట్టి దానిని ప్రచురించలేదని, మాగ్నెట్ కమ్యూనికేషన్ నివేదికను సవరణ చేస్తున్నారనీ వార్తలు వచ్చాయి. చీనాలో జాతీయవాదుల పరాజయం తప్పదని తోచినప్పుడు అమెరికా సహాయం నిలిపివేసింది. కమ్యూనిస్టులతో వ్యాపారం సాగించడానికి వీలు కాగలదని తోచినంతవరకూ వారిపట్ల శఖ్యత కనపర్చింది. కాని అది వీలుపడదనీ, రష్యావలెనే కమ్యూనిస్టు చీనాకూడా యూరోపియన్ రాజకీయ తంత్రజ్వాలతో సంఘర్షాన్ని పూర్తిగా త్యజించగలదనీ తెలిసినప్పుడు అమెరికా, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాలు భంగపడినాయి. ఇప్పుడు తిరిగి అమెరికా తన వైఖరి మార్చుకునే నూచనలు కనిపిస్తున్నాయి. ఇప్పుడు తూర్పుప్రాచ్యంలో కమ్యూనిజం వ్యాప్తి అరికట్టడానికి ఒకవిధంగా యూరప్ లో వలె రాజకీయ ఆర్థికరంగాలలో ‘యుద్ధం’ నడపడానికి నూరు, నూట యాభేమిలియన్ డాలర్లు వెచ్చించాలని కొందరు సెనేటర్లు ప్రతిపాదిస్తున్నారు. అమెరికావిదేశాంగమంత్రి డీక్ ఆఫ్ గోకు మిత్రులైనవారే ఈ ప్రతిపాదనలు చేస్తున్నందువల్ల దీనికి అభిప్రాయమోదం ఉందని కొందరు తెలుస్తున్నారు.

ఈ ధనాన్ని చీనాకి దక్షిణాగల దేశాలలో కమ్యూనిస్టు విరోధుల సహాయానికి వినియోగించాలని ప్రతిపాదిస్తున్నారట. అయితే చాంగ్ కై షేక్ ను బలపరుస్తారో లేదో తెలియదు. చీనా పశ్చిమరాష్ట్రాలలో బలంతులైన యుద్ధనాయకులకు అమెరికా రహస్యంగా సహాయం చేయవచ్చును. ఆ ప్రాంతాల ఉన్న ప్రజలు మహమ్మదీయులు. మహమ్మదీయుల లుక్కచోట కమ్యూనిజం వ్యాపించదని అమెరికన్ల అభిప్రాయం. అమెరికా ఈ ధనాన్ని జపాన్ లో కూడా వినియోగించవచ్చు ననుకుంటున్నారు. దక్షిణకొరియానుంచి అమెరికా సైన్యాలు ఈ మాసంలో విడిగిపోవలసి ఉన్నాయి. విడిచి పోవచ్చును. అయినా సైనిక ఆర్థిక సహాయం ఇవ్వవచ్చునని ఇప్పుడు చెప్తున్నారు. దీనివల్ల పసిఫిక్ రక్షణకు అమెరికా సహాయం తోడ్పడగలదని తెలుస్తోంది. అటువంటి పరోక్ష సహాయాన్ని వినియోగించుకోడానికి ఫిలిప్పైన్స్ చీనా కొమింటాంగ్, దక్షిణకొరియా ప్రభుత్వాలు యత్నిస్తున్నాయి. ఇది ప్రయోగ పూర్వకమైన చర్యకల్ప అధికం కాకపోవచ్చు. భారతదేశం ఆస్ట్రేలియా ఈ పాక్టుపట్ల ఇంకా తమ అభిప్రాయం ప్రకటించలేదు.

ఇండోనేషియా:

జోగ్జకర్తాలో తిరిగి రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వం స్థాపించబడింది. జూలై 1వ తేదీని డా|| సోకర్నో తిరిగి రిపబ్లిక్ అధ్యక్షుడవ్వని స్వీకరించాడు. తాత్కాలిక ప్రభుత్వం అధికారాన్ని

నెరసిన వెంట్రుకలను పోగొట్టుండి
ఆయుర్వేద సువాసన తెలిము, కేవల కల్యాణ నెరసిన వెంట్రుకలను. శాశ్వతముగా నల్ల పరమము, నిరపాయమైనది, ఉపయోగించి తుప్పి చెందవివారికి ధర వాపసు చేయబడును. వెంట 2. ఎక్కువ నెరసిన రు. 3-8 పూర్తిగా నెరసిన రు. 5.
KESH KALYAN BHAWAN
P O Ramgarrah (100)(Hazari Bagh)

కులలానా కుబుర్లు

“ముందున్నది - ముసళ్ల పండగ”

[జి. యస్. సూరి]

“తాతా! తాతా! ఏడుకరువులు రాబోతున్నవిటే,” అన్నాడు మనమడు.

“ఒస్, ఇంతేగదా! ఆరు కరువులు మనల్ని ఏమి చెయ్యలేవు,” అన్నాడు తాత.

“ఎందుకే తాతా?”

“మొదటి కరువుకే మనం తుడుచుకు పోయి కళ్ళకు మిగతా గాటికి భయ మెందుకురా?” అన్నాడు తాత.

పాపాత్మక కాస్త్రజ్ఞులు ఈమధ్య జగత్ ప్రళయాన్ని గురించి చెప్పిన ఏమిటాన్నీ చదివినప్పుడు తాత చెప్పినమాటలే జ్ఞాపకానికి వచ్చినవి.

లోకం యానత్తూ ముంచుకు పోవటానికి అందుకు మార్గాలను సూచించారు. క్రమేణా సూర్యుడు చల్లారిపోయి మనకు కావలసినవేడినీ వెలుగునూ ఇవ్వక పోవటాన, నూత్రం తెగిన గాలిపడగమారి భూమి అంతరిక్షాన కొట్టుకుని పోయి జీవరాసుల నన్నిటిన్నీసభా చేయవచ్చుట. లేదా, చంద్రుడు సెమ్మడిగా భూమిని సమీపించటం వల్ల అటుపోటు అధికమై సముద్రాలు పొంగి, అందరికీ ఒకేసారి జలగండం ప్రాప్తించవచ్చుట. అదీ జరగకపోతే ఏ తోకచుక్కగానీ ఏ ఇతర పరాయి గ్రహంగానీ గుడ్డెడ్డు చేల్చే పడకలు మన పొరబడుతుంటాయి. జ్వర జ్వర సూర్యుడినో భూమినో ఢీకొన్నందువల్ల మనకోసం వెలగపండు పగిలి నట్లు తునకలు కావచ్చుట. మిగతా రెండుకూడ దాదాపు ఇట్లాగే ఉన్నవి. తాత చెప్పినట్లు చాటున్నట్టి మనం ప్రస్తుతం భయపడ నవసరం లేదు.

అనాదినుంచి కాల్యాలి చదివినవాళ్లు మన లాంటివాళ్ళను హడలుగొడుతూనే ఉన్నారు. చేతావని అనే పుస్తకంలో ప్రళయానికి ఊగముమూర్తం నిర్ణయించినట్లు మేము బడికి పోయేరోజులలో చెప్పకనేవారు. ఫలానా తారకున అంతా అయిపోతుందని ప్రతిబోలా చెప్పకంటే మొదలుపెట్టారు. కుజతనం కావటాన మేము నిజం అనుకున్నాము. లగ్నం ఒక వారంరోజులు ఉన్నదనగా అటలు మానివేశాం. అఖరు అవకాశం అని ఇష్టంఉన్న చిరుతిండి నల్లా పట్టించాం. ఇక పరీక్షలతో పనేమిటని పుస్తకాలను పెట్టెలో దాచిపెట్టాం. యమ లోకపు బొమ్మలు జ్ఞాపకానికి వచ్చి ఎటుపోయి ఎటువస్తుందో నని స్నేహితులకు బాకీఉన్న గోలికాయలను, కాజీసిన బంతులను అసలు వాళ్ళకు హావమచేశాం. అనాడుప్రాద్దున్నే లేచి స్నానంచేసి ఆంజనేయులు గుడికి వెళ్లి ఇంత సింధూరం ముఖాన అతికించుకున్నాం ఎవరి ఇంటికి వాళ్ళం వెళ్లి ప్రళయంకోసం కామకుని కూచున్నాం. తలుపు గాటికి కొట్టుకుంటే అదుగో ఆరంభం అవుతున్నాం బహుశా.

ఒప్పుగించింది. దచ్చి ప్రతినిధివర్గంలో రాయ బారాలు నడిపిన దా! హట్ట ప్రధాని అయినాడు. హేగ్ లో రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం ఆగస్టు 1 నుంచి 15 వ తేదీకి వాయిదా పడింది. ఈలోగా రిపబ్లికన్ నాయకులు ఫెడరల్లిస్టు నాయకులతో సంప్రదింపులు జరిపి, రిపబ్లికన్ ఆఫ్ ఇండోనేషియాకు సరికొత్త ఫెడరల్లిస్టు రాజ్యాంగవిధానంపై సాపేక్షాపాదానికి సమాధానానికి వచ్చారు ఇంక హేగ్ సమావేశం సఫలం కావడానికి ఆటంకం లగ్నీ తీసినయ్. దచ్చివారు ఇండోనేషియాకు సమానస్వేచ్ఛా ప్రతిపత్తులతో దచ్చిసమాఖ్యలూ సభ్యత్వం ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్లు విషయజ్ఞాలు చెబుతున్నాయి. ఇండోనేషియాసమస్య పరిష్కారమార్గంలో పడిందనుకోవచ్చును. [మూర్ఖం]

పాతకైరు బద్దలయితే కళ్ళు మూసుకుని రామ రామ అనీ గొణుకుకున్నాం. దిగులుతో అన్నం కూడ సరిగా తినలేకపోయినాం. క్రమంగా రోజూ గడిచి పోయింది. ప్రళయం ఎక్కడా కనబడలేదు. మరునాడు మాత్రం చూసోవట్లా చెయ్యనందుకు రెక్కల పంతులు పిల్లన తాపా మోగించాడు పద్మం ఒప్పుగించి నండుకు తెలుగు పంతులు చెప్పి ఎక్కించాడు. కాంపోజిషన్ వ్రాయనంట్లు ఇంగ్లీషునాస్టరు రెండు అక్షరాలు జాల్సానా కళాక్షా వారం రోజులనుంచి అడ్డమైన తిండినీ తిన్నందుకు కడుపునొప్పి సంప్రాప్తమయింది మాకు సంబంధించినంత రహస్య అదే ప్రళయం.

అప్పటినుంచి ఇప్పటివరకూ అప్పడప్పుడు ఇటువంటి పుకార్లు బయలుదేరుతూనే ఉన్నవి. ఫలానామాసంలో ఫలానాతేదిన ప్రపంచం గుటుక్కుమంటుంది దని ఎవడో ఒకడు అంటూనే ఉన్నాడు. పత్రికలు ప్రకటిస్తూనే ఉన్నవి అయితే అపెరికాలాంటి గగ్గోలు దేశంలోతప్ప ఇటువంటి హెచ్చరికలను ఎవ్వరూ ఆటే పాటిం చటంలేదు. ఒకసారి చికాగోలో కాబోలు ఒక ఖగోళకాస్త్రజ్ఞుడు ఉపన్యాసాన్ని ప్రపంచం

కొన్ని లక్షల మిలియన్ల సంవత్సరాలకు మాయ మవుతుంది అన్నాడు. వెంటనే ఒకడు లేచి ఖంగారుతో “ఎన్ని ఏళ్లకు అన్నాడు?” అని ప్రశ్నించాడు. ఉపన్యాసకుడు ఆ సంఖ్యను తిరిగి చెప్పాడు. “అన్నియ్యో! కొన్ని వేల సంవత్సరాలే అన్నా రనుకున్నా.” అని తేలి కనుబడి కూర్చున్నాడు. లక్షల సంవత్సరాలయితే భరవాలే దాగున్నాడుగాని వేలు అనే సరికి గాధరాపడ్డాడు ఆ అమామకుడు.

కాస్త్రజ్ఞులు వీలు దొరికినప్పుడల్లా మనల్ని హడలుగొట్టటానికి ప్రయత్నిస్తూనే ఉంటారు తరీర కాస్త్రాన్ని సమూలంగా పరిశోధనచేసిన ఒక ఘటికుడు ఆమధ్య ఒకసారి కేల విచ్చాడు. కొంతకాలానికి మానవుడి ఆకారంలోనూ అన యవాలలోను మార్పు పడుంది. తలకాయ ఇప్పటికంటే క్రమంగా పెద్దది అవుతుంది. అందువల్ల కాస్త్రాలు సహజంగా జరగటానికి వీలుగాక సీటీరయ్ ఆపరేషన్ వల్ల నిశువు భూపతనం కావలసినవస్తుంది. చెవులు క్రమేపీ అజాగ్రత్తవాలవలె నిరుపయోగాలై మరికొంత కాలానికి మాయమైపోవచ్చును. చూపు మంద గించి ప్రతివ్యక్తి కళ్ళతోడూ పెట్టుకోవలసి వస్తుంది అప్పుడు బహుశా కళ్ళతోడూ తగిలిం చుకోటానికి చెవులు తేనెగువల్ల ముక్కుకు మాత్రమే తగిలించుకోవలసి ఉంటుంది కాబోలు. ముక్కుకుకూ ఆటేపని ఉండదు. రాను రాను వాసన తెలియకపోవడంవల్ల నాసికలు కేవలం శ్వాస వీల్పటానికి కళ్ళతోడూ నిలపటానికి మాత్రమే ఉపయోగపడవలసి ఉంటుంది. అంతే గాదు క్రమంగా కనుబొమ్మలు, నెత్తిమీది జాట్లు అంతరించే అవకాశం కూడ ఉన్న దన్నాడు కాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆ పెద్దమనిషి చెప్పినట్లు నిజంగా జరిగితే చాలా తమాషాగా ఉంటుంది. పెళ్ళిళ్ళ పేర య్యలు సంబంధాలు తీసుకొచ్చి ఈవిధంగా

అంటారు. “దివ్యమైన సంబంధం అనుకోండి. బంగారంవంటి పసిమి. ఒక్క వెంట్రుకైనా లేకుండా పొన్న కాయలాంటి తలకాయ. అరం గుళం మందాన చక్కని కళ్ళతోడూ. పళ్లు ఉన్నయో లేవో జ్ఞాపకంలేదుగాని చక్కగా సంగీతంకూడా పాడుతుంది. ఆటే తిండిట్టే ఉన్న పిల్లగా కనబడలేదు...” ఇదిఅంతా విడి పెళ్ళికొడుకు గుటకలుమింగి “అహో, ఏమీ, నాభాగ్యునూ” అని మానిరాగం తీస్తాడు.

ఆ కాలంనాటికి కవి అనే జీవరాసి అంత రించిపోకుండా ఉంటే ప్రేమి పాండర్యాన్ని వీ విధంగా గానం చేస్తాడో ఊహించలేకుండా ఉన్నాము.

దేవకన్యకో
వనదేవతయో
చిగురుబోడియో
సినిమాతారో! ఆహా! ఓహో! ఊహా! ఓహో!
చీదరపుట్టే
శిరోజంబులూ!
అసహ్యమైన
ఆర్మీలాంటి
కంటికివైగా
కనుబొమ్మలనే

కాళ్ళ జెట్టులా—ఊహలూ! ఊహలూ! ఊహలూ!

ఈవిధంగా భావగీతాలు బయలుదేరవచ్చు.

అయితే ఖర్చులమాత్రం చాలవరకు తక్కు పోవటం జరిగితిరుతుంది. తలనూ నెలు, హాయికో క్రీములతో పనిలేదు. రిబ్బను అవసరంలేదు. పెగుక్కున విరిగిపోయే దువ్వెనలు అక్కరలేదు. పెట్టుకునేందుకు జడలుగాని, వాసన చూచేట దుకు ముక్కులుగాని తేనెండువల్ల పూలతో ప్రమేయంలేదు. వజ్రాదిద్దులు ధరించటానికి చెవులు లేక పోవటాన ఆ ఖర్చుకూడ తగ్గి పోతుంది. పొట్టుఖర్చుకూడ తగ్గి పోయే షాడో పాయాన్ని గూడ కాస్త్రజ్ఞులు కనిపెట్టగలిగితే మనకు చీకా చింతా ఉండదు.

అంతవరకూ ఈ బాపతువారి దండోరాలను పెడచెవినిపెట్టి తమ్మెంటుల ధగధగలను, శాల్లు జడల ఒయ్యారాలనూ, పువ్వుల పరిమళాన్నీ ఆనందించాం.

నాకబలి

(5-వ పేజీ తరువాయి)

తనకు జరిగిన అన్యాయానికి, ఈ కాస్త్ర ప్రతి కారం చేసుకొనే అధికారం లేదా? అంటూ నవ్వింది.

“ప్రభా! ఇంకేమైనా జరిగిందా?”

“ఏమీ లేదు. ఏదో అనుమానంమాత్రం అత నిలో కల్గింది. కొంత తుడిచి వేశాను గానీ, అందురం ప్రశంసించింది. విపరీతమార్గం పట్టక మానదు.”

“ప్రభా! ఇవాళవెళ్ళను. ఆగిపోనా?”

ప్రభావతి ఒక నిమిషం ఆలోచించింది. “వద్దు ఇంటికి వెళ్ళిరా. కాస్త్ర విక్రంతి కల్గితే ఈ అనుమానం పుటకలోనే అణగారి పోవచ్చును.”

“ఇంత ఉద్యమసమయంలో కూడా ఇంత వివేచనతో పాతకేవికంకోసమని పట్టుకు పాకు లాడుతుంటేమో!” అని ఆకర్షణ పోతున్నాడు.

“ప్రభా నేను రాగానే నాతోవచ్చేస్తావా?”

మూరుడివంక చూసి బాలికా నవ్వివట్లు నవ్వింది. ఏదో అనబోయి మాట అవుకొంది. “మాద్దాంకే! వెళ్ళిరానా? ఇప్పుడే మల్లి తిరిగి వచ్చేస్తారేమో!”

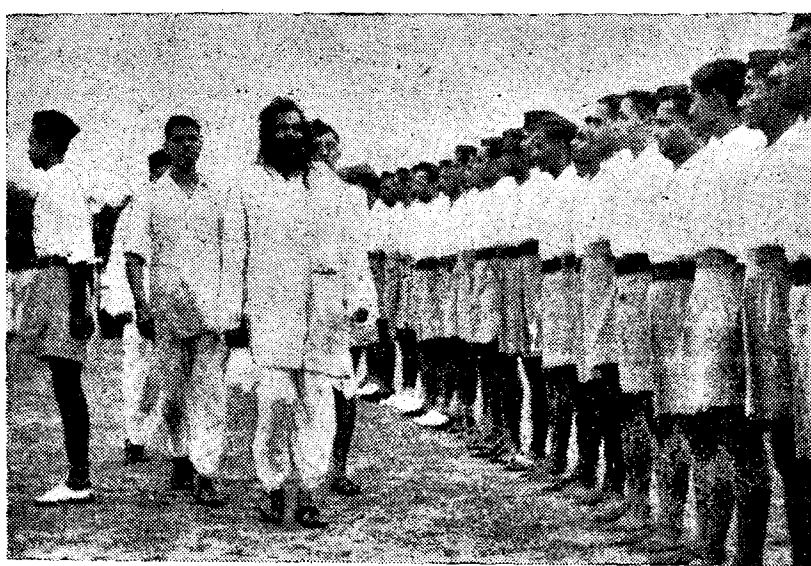
“మాద్దాం కాదు. సరిగ్గా చెప్పా?”

ప్రసన్నంగా చూసింది అతని ముఖం వణక. “ఊరినుండి తిరిగిరాగానే కనబడు. వెళ్ళవస్తూ.”

గాఢాంగనంలో తుడి నెలపు తీకు కొన్నాడు.

ఆ అలింగనంలో ఆమెలోకాని అతనిలో కాని, రక్తపుపాంసు ఏమీ లేదు.

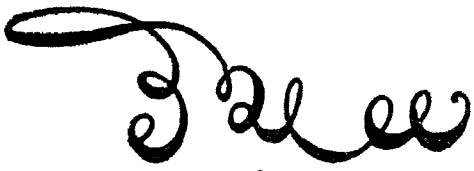
ఆరాత్రి రైలులో ఇంటికి ప్రయాణ మయ్యాడు.

నగరంలో జరిగిన ఒక బహిరంగ సభలో ప్రసంగిస్తూ, గతమునుమరచి, రాజకీయాలలో సంబంధం లేకుండా హిందూ సంస్కృతిని వ్యాపింపచేయటానికి కృషి చేయాల్సిందని తనఅనచరులకు విజ్ఞప్తి చేశారు.

ఆర్. ఎస్. ఎస్. నాయకుడు గోల్కల్కర్ నాగపూర్ నుండి మద్రాసు వచ్చినప్పుడు ఘనమైన స్వాగతం యివ్వబడింది. మద్రాసు సంఘసభ్యులు ఆయనకు గౌరవ వందనం సమర్పించారు.

అధికారోత్పత్తికి ఆభ్యంతరాలు

ఆర్యా!

ఇచ్చట వందవోలు గ్రామములో మొదట జనసభ (F S O, G P T O) తాలూకా క్షేత్రము ఆఫీసరుగారున్నా, స్పెషల్ తాల్కీలారు నాగున్నా వచ్చి వ్యవసాయ ఖర్చులకు సరిపోను అట్టి పెట్టి మిగిలిన ధాన్యముతో ఫ్యాక్టరీల కిప్పించి, వెల రోజులై నా తిరగకమునుపే G. P. T. O గారు ప్రాన్సపరు అయి నారు.

ఇచ్చటి G. P. T. O. గారు వచ్చి, తొగడ వారు వ్యవసాయ పు ఖర్చులకు గాను మిగిలిన ధాన్యమును కూలీలకుగూడా తేకుండు నట్లుగా బలవంత ధాన్యమును కాటావేయించు చున్నారు. గైతరు ఖర్చుల కెలాగని యడిగిన మీ రక్కడైనా తే తే లిప్పులు పడవచ్చునని చెప్పచూ, గవర్న మెంటువారు యెకరము 1 కి కి జవాబు మిగల్గుమనిననూ, ఈ G. P. T. O గారు రూ.ల ప్రకారం 1 1/2 బస్తాలు (యెకరం 1 కి) చాలవని తీసుకుంటున్నాడు లోగడ అమ్మనవాటి "B" ఛార్జులను చూపించినప్పటికి జవాబునుటలేదు.

అదియునుగాక ఈ కాటావేసిన ధాన్యమును ఈ యూరిలోయన్న ఫ్యాక్టరీలకు వేయించు తున్నైతలు ఎంత మొత్తుకొనుచున్ననూ, ఈ యూరిలోని రెండు ఫ్యాక్టరీలకు ఇవ్వకుండ "కె మెళ్ల దూరములోనున్న ఫ్యాక్టరీలకు వేయించుచున్నా, 1940-41 నా "మైజీకట్" అంటూ తక్కువ ఇప్పిస్తున్నారు. అది లేకుండా తగ్గ యూరి ఫ్యాక్టరీలకే వేయించుచున్న వీలు జేచుచున్నాడు.

యెకరం 1 కి 1 1/2 బ. మాత్రమే ఖర్చుల క్రింద మిగిలిన టైతులు వ్యవసాయము చేయు త్తున్నా తెలియుటలేదు ఇచ్చట కూలీలు "మాకు ధాన్య అక్కరలేదు గిం 2 తే కావలెనను చున్నారు" గవర్న మెంటువారు 2 క వం క టైతును అధికార్పితి చేయమంటూ ఇంకొక వంక టైతును వ్యవసాయ ఖర్చులకుగూడా తేకుంచేసిన వీరు ఇక వ్యవసాయము చేయు టెట్లా తెలియజేసినది.

నీలి. వి. ఉమామహేశ్వరరావు, చందవోలు

పొగాకుపంట తగ్గించాలి

ఆర్యా!

మన పెన్నరావ్వయినుందు ఎక్కువగా ఆంధ్రదేశములో అశేషమయిన భూములు "వర్షా నీయ" పొగాకు పండించుటకు వినియోగించు చున్నారు.

ఇతర దేశములు వారికంపెనీలద్వారా మన టైతులనుండి తక్కువధరలకు సరుకుఖరీదుచేసి, ఆసరుకును వారిదేశములకు రవాణాచేసి కోట్ల కోట్ల లాభములు పొందుచున్నారు. ఇంత భూమి యీ పొగాకుపంటద్వారా వ్యర్థమవుట వలన, అధిక ఆహార వుత్పత్తి కార్యక్రమము క్షేత్ర అటాంగమగుచున్నది. ప్రతిసంవత్సరము ఈపొగాకు పండించుభూములు ఎక్కువ అవు చున్నవిగాని తిరుగుటలేదు. గనుక మద్రాసు గవర్న మెంటువారు తమ అధికఆహారోత్పత్తి

కార్యక్రమము ఫలించుటకు గాను సాధ్యమై నంత త్వరలో "వర్షానీయ" పొగాకు పంటను నిషేధించి ఆహార పైకలు ఉత్పత్తిచేయుటకు వుత్పత్తులు జారీచేసి తద్వారా రాష్ట్రములో నున్న ఆహారధాన్యములలోటు తీర్చి రాష్ట్ర ప్రజలకు సహాయపడగలందులకు వేడుచున్నాను. సి. నీతాచారిరావు.

వైష్ణవ సాహిత్యము

(6-వేజీ తరువాయి)

ద్రావిడము ర్మియేహరిహరంబు రంబు రూపముదాల్చి విష్ణురూపాయనముకొనయ్య మని పల్కెడు భక్తజనంబు వైదిక ధ్యానిత కిచ్చు పెచ్చు పర తత్వము గొల్పెద నిచ్చసిదిక్కి

అని హరిహరనాథస్తుతి గాంచినాడు హరి హరనాథుడే తనకు స్వప్నమున సాక్షాత్కరించి నటులను నపుడు తాను

"కీ మనీమాం కిము కాన్తుభం వా" అని హరిహరనాథుని కీర్తించినటులను; హరిహరా ద్వైతమును ప్రతిపాదించుచు దిక్కున తన యన తారికలో బేర్కొనెను. ఇది నాడు వైపులకు, వైష్ణవులకు తగవు లేర్పడుచుండినటుల తెలుపు చున్నది—

కాకతీయ సామ్రాజ్య విచ్ఛిన్నతనంతరము క్రీ. శ బదునాల్గవ శతాబ్దాది నేర్పడిన విజయనగర సామ్రాజ్యమునకు పరిపాలకులగు సంగమ వంశీ యులును వైపుతే తిక్కున సోమయాజికాలము నాటి తగవు లింకను పరిలుచునే యుండినటు లున్నది నాచన సోమనాథుడు తిక్కునసోమ యాజి తొడగిన హరిహరాద్వైతసిద్ధాంతమునకు దిరుగ బ్రాణము పోసి తిక్కునవలెనే తానును భన యుత్తరహరిసంకమును హరిహరనాథున కంకిత మిచ్చుట మాత్రమేగాక ద్వితీయాశ్వాస మున బ్రత్యేకము హరిహరాద్వైతమును ప్రతి పాదించినాడు ఈ పద్యములు చూడుడు—

పరివాదాన్నద వాదమోద మదిరా పానంబుచే మత్తులై హరిమేలంచు హగుండు మేలంచునా హా కొండటి పాండెలుం గరు కైలాస వగంబునందు మునులే కర్తవ్యంబు భావించి రా మురవైరిం బురవైరి బాపుటమహా మోహంబు ద్రోహంబుకా అభ్రంకమైన యాలహాతు నితండు త్రుంచినా డీతండు పెంచినాడు సాధుసమృద్ధియుగా సామజంబు నితండు గాచినా డీతండు ద్రోచినాడు బర్హిర్ముఖార్థమే పర్యతేకు నితండు దాల్చినా డీతండు వ్రాల్చినాడు ఫణపరంజుతోడి పన్న కేంద్రు నితండు, మెట్టినా డీతండు సుట్టినాడు, నేడు నాడును నాడును నేడు మనకు జాపజెప్పంగ జెప్పంగ జాప గలిగ ననుచు గొనియాడు సంయమిజనల కొదవె రజతిగిరిమీద హరిహరారాధనంబు, సారసంబున లేవ నీరసంబున జాప బద్ధాసనుడు వీరి పాల గనియె రూపుగంట జెలగగ జాపుయంట నలంగ బంచబాణుడు వీరి పాలగనియె వరములు నడయంగ శిరములు గడయంగ బం క్కెంతుడు వీరి పాలగనియె శవరక్షనటింప దేహశిక్ష ఘటింప బాణాసురుడు వీరి పాలగనియె

గనియె జిత్రంబులకు వీరు గలసియుండి మను, జెలుపంగ జెలుపంగ మనుపనేర్చు 7 లలోకంబులకు దైవ మేక మగుట హరిహరాత్యక్త మెటిగితి మనిరి ముసల్లు!— ఆ కాలమునే ఆద్యంకి, కొండవీడు, రాజ మహేంద్రవరము రాజధానులుగా నాంధ్రదేశ మును బరిపాలించిన గెడ్డిరాజులు సవైదిక పిత శైవ నిషాగరిష్టులు!

ఈ క్రింది పద్యముల జూడుడు— 'ప్రకట కాభోపకాఖల బంటనంశ ముడరించిన వేమేంద్రు డుడయ వేళ శివు విశాఖుని దండె బూజించు భక్తి లలిత బిల్వలితాఖ ఫలాశేషమితి. త్ర్యంబకాచలకన్య కాంబుపూరంబున నభున్న ణన్నాన మాచరించి నిద్దమైన మడుంగు నీరాగ్ని దోవతి కనకవేళు తోడి గటి ఘటించి మూలమంత్రాత్మభంబుల భూతి మంత్రించి పుష్కలములు పాలమున పిరించి క్రొత్తముత్యములతో రుద్రాక్షమాలిక లస్తోతరకేతంబు లఱుతదాల్చి పుంకికాజినమున గూర్చుండి శంఖు నర్చనము జేయునపుడు మహాప్రముఖుడు చాల నొప్పారు రెంపవ శంభునట్లు వీరనారాయణుడు ఛెడి వేమవిభుడు. గోదావరీ పాననోదకంబుల హేమ కలశ శేతంబుల జలకమాడ్చు, కర్పూర కన్కారికా వంకుమంబుల గలపంబు గూర్చి శ్రీగంధులకు సప్తగోదావరీ స్వర్గపుష్కర హేమ సాగంధికల నర్చన మొనర్చు గలభాతసాత్రల గాలాగురుచ్చేద బహులభూపంబుల బరిధవించు వేనవేలు నివాళులు విస్తరించు నమృత దివ్యాన్నముల నుపహరమిచ్చు సంఘటించు నశేషోపచారములను భ్రువునాయకునకు వీరభక్తనవృపతి.

గెడ్డిరాజుల యాసానకవీర్యగుడు, విద్యాధి కారియగు శ్రీనాథ కవి సారస్వతముడు కాశీ ఖండ, భీమఖండ, హావిలాసాది శైవగ్రంథముల విరచించి వైష్ణవము పరిపుష్టపఱచినాడు. ఇట్లు గెడ్డిరాజుల కాలమునను నాంధ్రదేశమున శైవమే ప్రభావముగా రాజహేమణము వడసి యుండి నది. నాడు వైపులకు, వైష్ణవులకు మతాచార ములయందు భేదము లుండినను వారికి బరస్ప రము వివాహాదిసంబంధములు కొనసాగుచునే యుండెను హరివిలాస కృతివతి అనగితిప్పయ పరమమాహేశ్వరుడే యయినను నితని యత్తవా రింటివారు వైష్ణవులు! ఈపద్యము చూడుడు

వైష్ణవవైష్ణవ సమయ దీక్ష విశేష ధన్యమానసు లుభయ గోత్రమలవారు నా యభీష్టం బొకడు పిన్ననాటనండి పరమమాహేశ్వరాచార భక్తిపథము (హరవిలాస పీఠిక పు.)

ఇట్లు తెలుగునాటి నేలిన రాజులు వైపులై వైష్ణవమునకే రాజాశ్రయము లభించుట చేతనేమి వీరవైపులు బలాత్కారముగా జాధాదిమతముల ప్రధ్వంసపఱచి దండనీతితో తమ మతమును ప్రతిపాదించుకొని ప్రజలనెల్ల వీరశైవ మతాన లంబులుగా చేయుట చేతనేమి, క్రైస్తవకము పడునైదవ శతాబ్దిదాకా వైష్ణవమునకు, రాజా శ్రయము లేకపోవుటచేతను - నందుచే బ్రజలలో దానికి చెల్లుబడి లేకపోవుటచేతను - తెలుగునాట వైష్ణవమునకు నిలవ నీడలేకపోయినది. ఈకాల మునకు ద్రవిడదేశమున రామానుజు లవతరించి బహు సూత్రములకు వ్యాఖ్యానము విరచించి విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతమునకు రాజాశ్రయము,

ప్రజాదరణము సంపాదించుకొని మహానీయులు, మహర్షి తుల్యులనగు తన శిష్యుల సాయముతో యాశ్వాసల సంప్రదాయమును ప్రబోధయోగ మునకై చూపివెడిచినాడు.

ఆంధ్రదేశమునుండి ఎదురుగాలియే వీచు చున్నప్పటికిని ఎటులూ శ్రీరామానుజులవారి విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంత పరిమళము ఆంధ్రదేశమున కును నంటుకొనినది. శైవదీక్షాగరిష్టులకు కాక శీయుల కాలమునకే యీ వైష్ణవము ఆంధ్రదేశ మునకు బ్రాకినది. ద్వితీయ ప్రభావ రుద్రుని కాలమున కృష్ణమాచార్యు లవతరించి విశిష్టా ద్వైత మతావలంబుడై సింహాద్రి నారసింహు నిపై 'సింహాగిరి నర హరి వచనములు' లేక 'కృష్ణమాచార్యులవచనములు' అనువేర సంకీర్త నముల విరచించినాడు ఆతడు చాతుర్లుక్తు సంకీర్తనముల రచించినాడట! అందు మనకు నేడు కొన్ని పదాల కీర్తనములు మాత్రమే అభిం చుచున్నవి 'కృష్ణమాచార సంకీర్తనములు' తెలుగునాటవలసిన వైష్ణవ సాహిత్యోద్యాన ములో పూచిన తొలితూపు! (సశేషము)

విద్యాభ్యాస

పరివర్తనము

(19-వ వేజీ తరువాయి)

మన, విద్యార్థుల విషయమున నూతన మార్గమును ద్రొక్కి వాసి గాంచియుండినవి.

దినములు జరిగినకొలది, జీవిత విధానమున నూతన భావోదయము లుద్భవించినకొలది, అభి నన విద్యాకాముది మహాధరమంతయు నూతన శోధల విరాజిల్లుకొలది, విద్యాసంస్కృతి, విద్యాభోధన, విద్యాభ్యాసమునందు పూర్ణ మైన సంపదము గల్గుచున్నది. ఆధునిక ప్రపంచమున విద్యాసముపార్జనము ఉద్యోగములకొఱకు, కీయరంగమున నూతన సిద్ధాంతముల నాచరణయి దుంచుటకు, దేశభక్తిని దేశీయులయందు పు ర్కొల్పుటకు, పూర్వకవిశ్లేషము, శిల్పకళ, గ్రంథ రచనయందలి జాన్మత్యము నూతన భారతీయ మనకు కొనినచ్చుటకు, దేశసేవ యొనర్చుటకు రాష్ట్రాభివృద్ధియనునకే కాక ప్రపంచ సౌఖ్య మునకై ప్రయత్నించుటకు అవసరమై యున్నది. వీని కనుగుణ్యమైన విద్యయే నేటి పాఠశాలలు నేర్పుచున్నవి తద్విషయవిరచిత గ్రంథముల యందలి సారాంశభోధనము గురువుల పనియనిని నేర్పుకొనట శిష్యుల కర్తవ్యము. ఆమెరకొక ఇంగ్లండుదేశములయందలి విద్యాభ్యాసవిధియు భారతదేశమునకు విముఖమైయున్నది. ఆ దేశ ములవారు అనేక వర్షములనుండి స్వేచ్ఛా జీవనము గడపి నూతన సంస్కరణముల నెన్నియో దేశమున చేసి దేశమున విచూత్తు చేతనయు నెలకొల్పిరి. విజ్ఞానాభివృద్ధికి వా రెంతయు సంకల్పించిరి. పాఠశాల నెల కొల్పియు, యం దుచితవిద్యను బాల్యరకు నేర్పించియు, వా రే కళయందు తమ భావి దృష్టిని ప్రసరింప సంకల్పించిరో ఆ పథముననే వారిని నూతనాన్వేషణకై ఉద్యుక్తుల గావించియు, ప్రీతి, పురుషులకు నూతనోత్సాహమును ప్రభుత్వమే చేపూర్చియు, రేడియో, గ్రంథాలయములు, వార్తాపత్రికలు మొదలగు సాధనములచే నిజకర్తవ్యమును సాధించుచున్నారు. వయోజన్య లకు కూడ నాగరికులచేతను, విద్యాధికులచేతను అనేక విజ్ఞానవిషయముల తెలియపఱచియు నిర త్నరాస్యతను నిర్మూలించుచున్నారు. భాష విషయమున నేటివారు పూర్వులవలె కఠినభజి ముల పరిపింపకపోయినను చిక్కని పద్యముల వ్రాయుట, గద్యపద్యములయందు లేటల్లేత్తుల ఉపమానముల దొర్లించుట భాషకు వచ్చిదిక్కి నట్లు గ్రాహ్యముగా నున్నది. ఇట్టి యపూర్వ భావోదయలు దేశక్షేమమునకు, ప్రపంచక్షేమ మన కెంతయు ఉపయోగకరము కాగల వని ప్రమానపుడు తలచి ఆ మార్గమున నూతనాన్వేషణకై పురోగమింపవలెను.

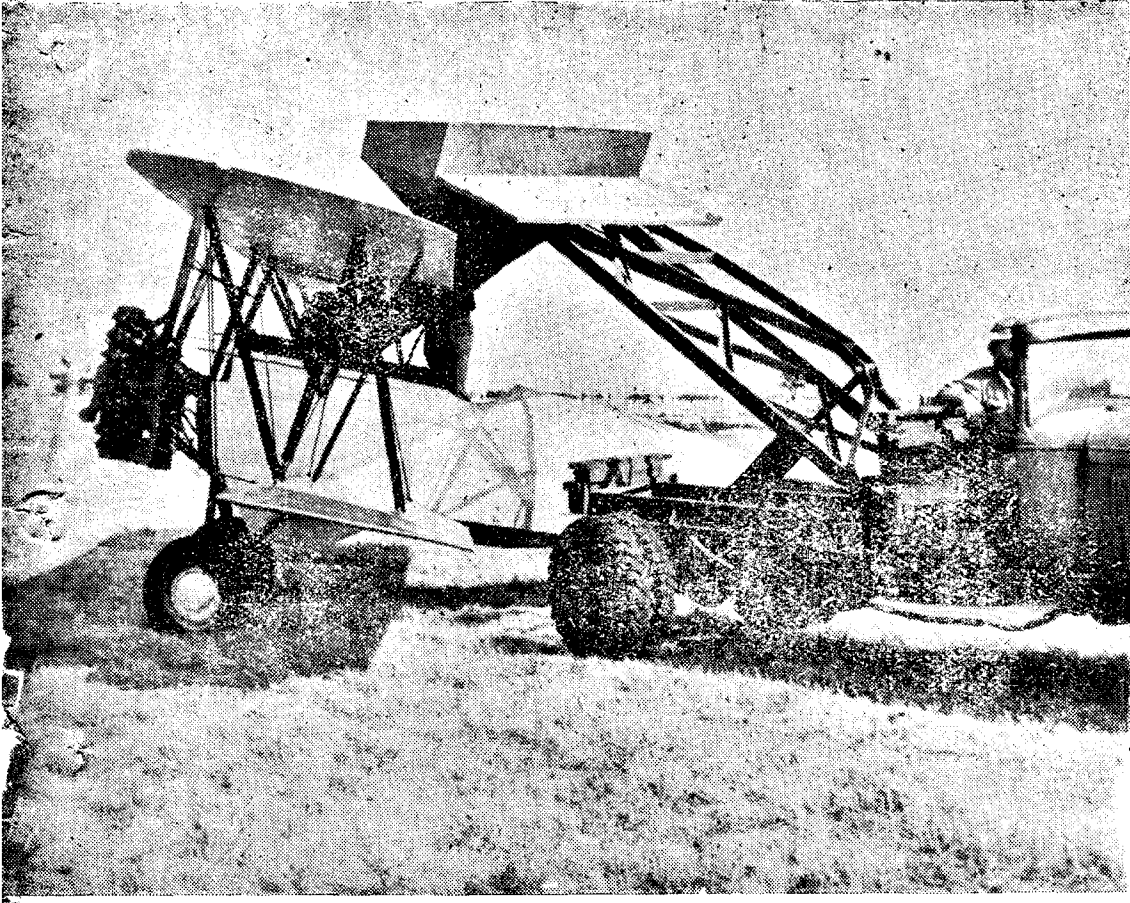
కాయ సిద్ధి ర సాయ న ము

—ది ర్వురో గ ము ల న ని టి ని బో గొ ట్టు ను—

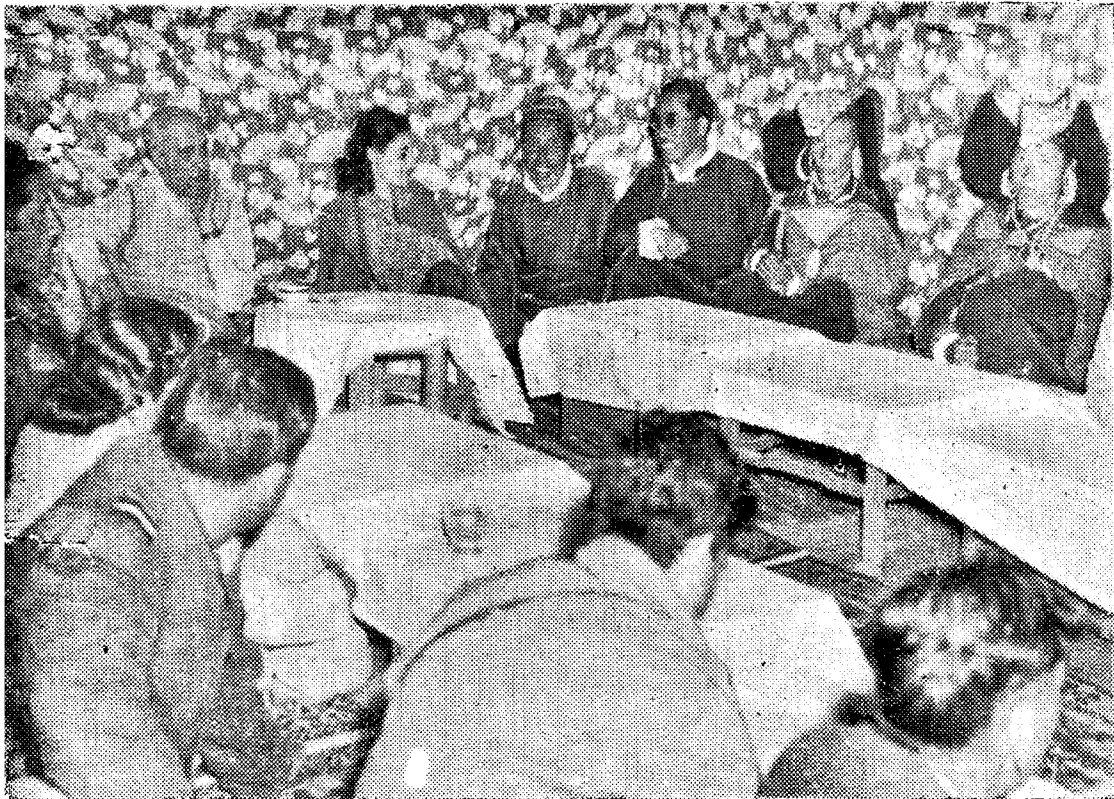
ఈ రోగము ఆరోగమునకుండ్రస్త్రీ, బాల వయో, వృద్ధులకు, ఇంగ్లీషుమందులకు, ఇంజక్ నులకు, ఆపరేషన్లకు ఎలెక్ట్రోటిక్సు మొంటులకు లొంగని దీర్ఘ బండ్ల మొండి వ్యాధులనన్నిటిని కృంగిటివేళ్ళతో హతమార్చుటకు, వ్రజశరీరులుగ జేయుటకు దీర్ఘాయుష్యంతులుగ జేయుటకు అడిమాద్యుష్టిసిద్ధి సంపన్నుడును ఈశ్వర సాక్షాత్కార సిద్ధుండుడైన సిద్ధసాగార్జునుని ఆహూత్యము, 10 రోజులకు 2 మందులు రు 12.00 రి. పి. 1-0.00 జవాబుకు ఓళ్ళుల పంపవలెను.

డాక్టర్ రత్నం సన్ను, మెడికల్ హాల్, మలకపేట బిల్డింగ్స్, హైదరాబాదు (డక్కన్)

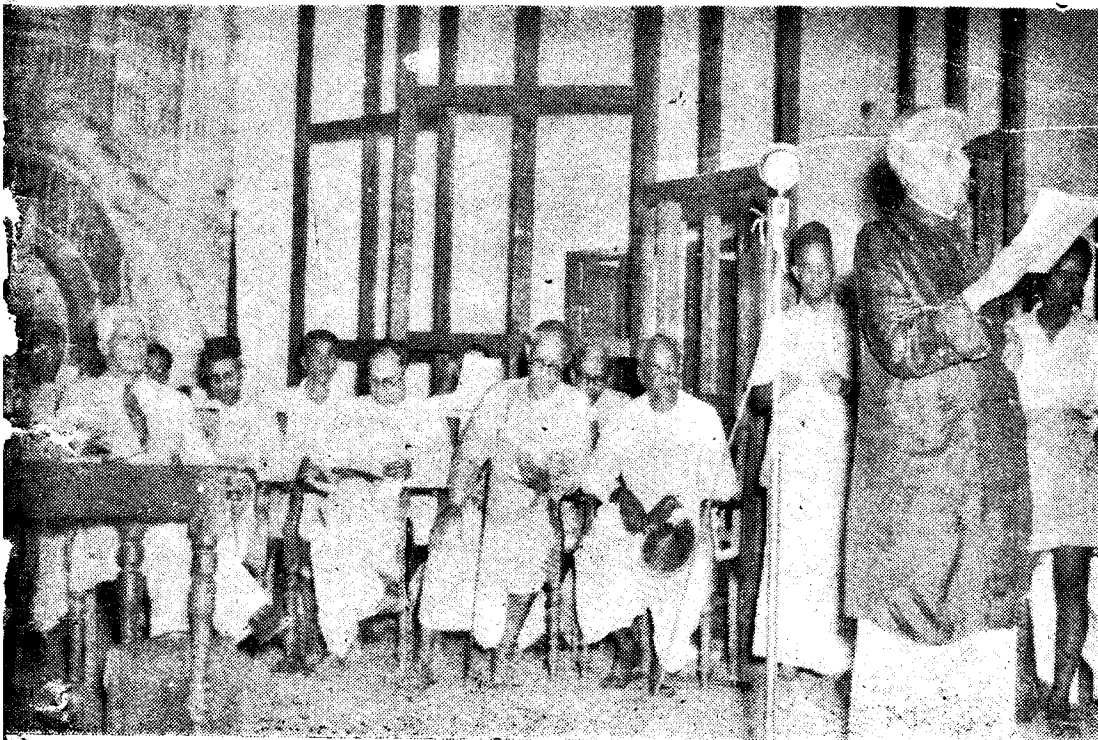
వార్తా చిత్రాలు

విత్తనాలు నాశనంపై ఉపయోగించే విమానం. ఓనితో ఒక్కరోజులో 400 ఎకరాలలో విత్తనాలు నాశనమవుతుంటుంది.

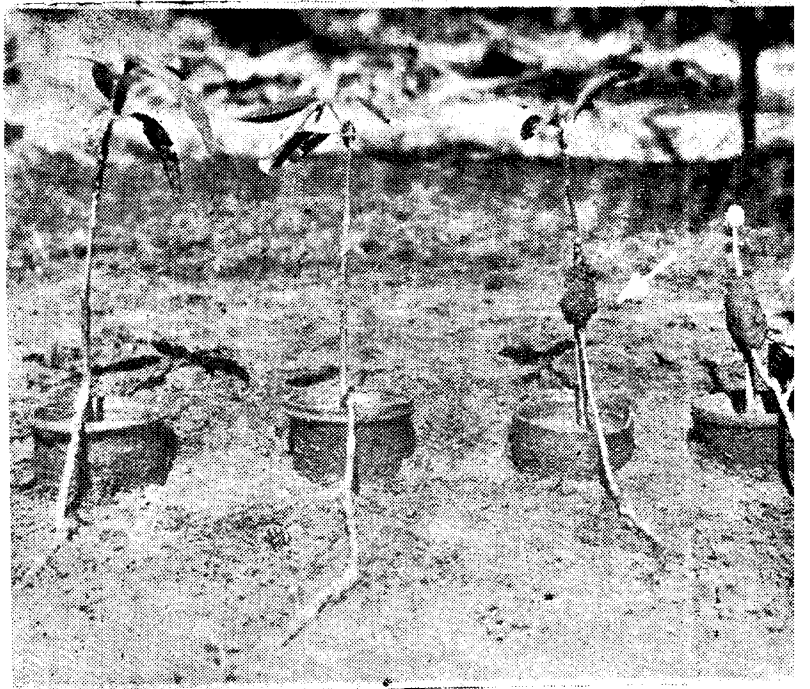
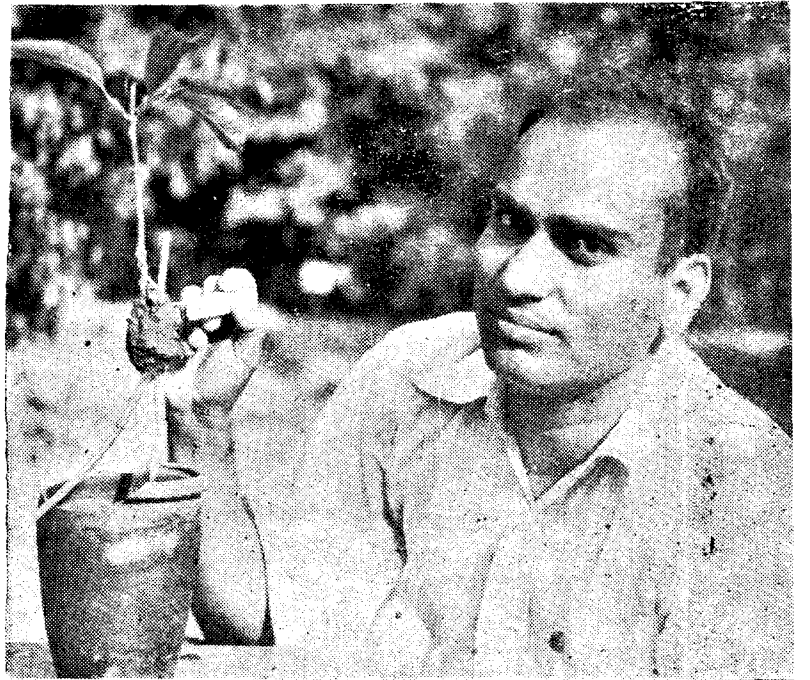
పండిత నెహ్రూ ఇందిరాగాంధీ జూలై 6-న చోక్లెట్స్ లో స్టాక్ రాజానీ, రాజినీ కలుసుకున్నప్పుటి చిత్రం. ఇందిరాగాంధీ ఎడమ వైపున ఉన్న వ్యక్తి రాజా.

జులై 16-న నన్నుపట్నంలో జరిగిన భారతీయ పౌరసత్వాల సమావేశంలో అధ్యక్షుడు పి. ఆర్. దాస్ అధ్యక్షోపన్యాసం చేస్తున్న దృశ్యం.

★ **మామిడి అంట్లు** **తొక్కటంలో కొత్త పద్ధతి** **అనకాపల్లి ఫల పరిశోధన శాస్త్రజ్ఞుల** **పరిశోధనలు**

★
 అనకాపల్లిలో చెరుకు పరిశోధన శాస్త్రజ్ఞులు కె. సాంబమూర్తిగారూ, మామిడి అంట్లు తొక్కటంలో కొత్త పద్ధతు లనలావించి, మంచి ఫలితాలను చూపిస్తున్నారు. వారు చూపిన కొత్తపద్ధతులలో అంట్లు తొక్క విధానం ఈ చిత్రాలలో చూపించబడింది.

ఉత్తమ శైవమత గ్రంథము

పండితాద్వైత

వెల రు. 5-0-0 లు.

ప్యాకింగు పోస్టేజి రూ. 1-4-0.

పాల్కురికి సోమనాథకవి రచించిన ఉత్తమ ద్విపద కావ్యము. డా॥ చిలుకూరి నారాయణరావుగారిచే పరిష్కరింపబడినది. దీక్షా, పురాతన, వాద, మహిమ, పర్వతములను అయిదు ప్రకరణములును ఒకే సంపుటమున గలవు. ఇంత విద్వత్సముగ ఈ గ్రంథము నిదివర కెవ్వరును ప్రచురించి యుండలేదు. నారాయణరావుగారు రచించిన అమూల్యమైన వీణకూడ కలగ

ఆంధ్రగ్రంథమాల, పోస్టు బాక్సు నెం. 212, మదరాసు 1.

కళాప్రపూర్ణ కీ॥ శే॥ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి

ఉత్కృష్టరచన

ఆంధ్రవాఙ్మయచరిత్ర

సరికొత్తపద్ధతిని, సంగ్రహరూపంలో నడిచిన సమగ్రసమీక్ష. వెద్యేండ్ల వాఙ్మయచరిత్రకు విశుద్ధనర్పణం. పాతచరిత్రల నన్నిటిని అవలోచన చేసి, సమన్వయించి క్రోడీకరించిన సినలయినచరిత్ర.

శాసనాలలోనూ వాటిలోనూ అవ్యక్తస్వరూపంలో ఉండి ఉండి, సన్నయధర్మమూ అని ఒక్క ఊపున దివ్యాకారంతో బైటపడి, నానాటికి నవనవోజ్వలంగా వికసించిన మన వాఙ్మయం పోయిన పలుపోకడలను పోడిమితో చూపెట్టబాలిన ఉత్తమ గ్రంథం.

వెల రు 2-0-0 లు, తపాలాఖర్చు 0-7-0

ఆంధ్రగ్రంథమాల, పో. బా. 212, మదరాసు

శ్రీమద్భగవద్గీత

సంస్కృత మూలము, తెలుగున టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ వివరణములు గల 400 పుటల గ్రంథము. గీతాశ్వాసన పఠకు మిక్కిలి ఉపయుక్తమైనది.

ఖద్దరు బైండు.

వెల రు 4-0-0 లు.

తపాలా ఖర్చు అ. 0-9-0.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

పోస్టుబాక్సు 212

మదరాసు 1.